

**ZAKŁADY TŁUSZCZOWE KRUSZWICA S.A.
KRUSZWICA, UL. NIEPODLEGŁOŚCI 42**

**SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK OBROTOWY 2009
WRAZ Z
OPINIĄ BIEGŁEGO REWIDENTA
I
RAPORTEM Z BADANIA**

SPIS TREŚCI

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA.....	3
RAPORT UZUPEŁNIAJĄCY OPINIĘ Z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPÓŁKI ZAKŁADY TŁUSZCZOWE „KRUSZWICA” S.A. ZA ROK OBROTOWY 2009	5
I. INFORMACJE OGÓLNE	5
1. Dane identyfikujące badaną jednostkę	5
2. Informacje o sprawozdaniu finansowym za poprzedni rok obrotowy	7
3. Dane identyfikujące podmiot uprawniony oraz biegłego rewidenta przeprowadzającego w jego imieniu badanie.....	7
4. Dostępność danych i oświadczenia kierownictwa jednostki.....	8
5. Sytuacja majątkowa i finansowa Spółki.....	9
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE	10
1. Ocena systemu rachunkowości.....	10
2. Informacje na temat badanego sprawozdania finansowego	10
3. Informacje o wybranych, istotnych pozycjach sprawozdania finansowego	11
4. Kompletność i poprawność sporządzenia dodatkowych informacji i objaśnień oraz sprawozdania z działalności jednostki.....	12
5. Informacje i ustalenia końcowe.....	13

**SPRAWOZDANIE FINANSOWE SPÓŁKI ZAKŁADY TŁUSZCZOWE
„KRUSZWICA” S.A. ZA ROK OBROTOWY 2009**

1. Sprawozdanie z całkowitych dochodów
2. Sprawozdanie z sytuacji finansowej
3. Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym
4. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych
5. Informacje dodatkowe, obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości oraz inne informacje objaśniające

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI ZAKŁADY TŁUSZCZOWE
„KRUSZWICA” S.A. ZA ROK OBROTOWY 2009**

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Do Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Zakładów Tłuszczowych „Kruszwica” S.A.

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego Spółki Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. z siedzibą w Kruszwicy, ulica Niepodległości 42, obejmującego:

- sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2009 roku, które po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 1.130.803 tys. zł,
- sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2009 roku wykazujące zysk netto w kwocie 142.754 tys. zł oraz całkowity dochód ogółem w kwocie 170.857 tys. zł,
- sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2009 roku wykazujące zwiększenie kapitału własnego w kwocie 101.793 tys. zł,
- sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2009 roku wykazujące zwiększenie stanu środków pieniężnych w kwocie 7.717 tys. zł,
- informacje dodatkowe, obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości oraz inne informacje objaśniające.

Za sporządzenie wymienionego sprawozdania finansowego odpowiedzialność ponosi Zarząd Spółki. Naszym zadaniem było zbadanie i wyrażenie opinii o rzetelności, prawidłowości i jasności tego sprawozdania oraz prawidłowości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę jego sporządzenia.

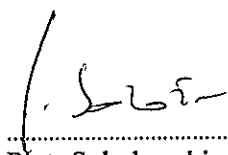
Badanie sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- rozdziału 7 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zmianami),
- norm wykonywania zawodu biegłego rewidenta, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce

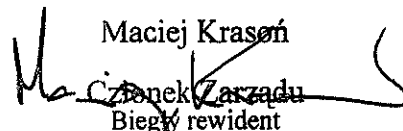
w taki sposób, aby uzyskać racjonalną, wystarczającą podstawę do wyrażenia opinii, czy sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych błędów. Badanie obejmowało w szczególności sprawdzenie – w dużej mierze metodą wyrywkową – dowodów i zapisów księgowych, z których wynikają kwoty i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym, a także ocenę stosowanej polityki rachunkowości, dokonanych przez Zarząd Spółki znaczących szacunków oraz ogólną ocenę prezentacji sprawozdania finansowego. Jesteśmy przekonani, że przeprowadzone przez nas badanie zapewniło nam wystarczającą podstawę do wyrażenia opinii.

W naszej opinii sprawozdanie finansowe Spółki Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. za rok obrotowy 2009 zostało sporządzone we wszystkich istotnych aspektach na podstawie prowadzonych zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości ksiąg rachunkowych, jest zgodne z zastosowanymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz przedstawia rzetelnie i jasno wszystkie informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego Spółki na dzień i za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2009 roku zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską.

Sprawozdanie z działalności Spółki za rok obrotowy 2009 jest kompletne w rozumieniu art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim, a zawarte w nim informacje, zaczerpnięte bezpośrednio ze zbadanego sprawozdania finansowego, są z nim zgodne.

Piotr Sokołowski
Biegły rewident
nr ewid. 9752

Maciej Krasoń
Członek Zarządu
Biegły rewident
nr ewid. 10149
Piotr Sokołowski
Wiceprezes Zarządu
Biegły rewident
nr ewid. 9752
osoby reprezentujące podmiot

DELOITTE AUDYT Sp. z o.o.
Al. Jana Pawła II 19, 00-854 Warszawa
tel. (022) 511-08-11, fax (022) 511-08-13
NIP 527-020-07-86; REGON 010076870

.....
podmiot uprawniony do badania
sprawozdań finansowych wpisany
na listę podmiotów uprawnionych
pod nr ewidencyjnym 73
prowadzoną przez KRBR

Warszawa, 5 marca 2010 roku

**RAPORT UZUPEŁNIAJĄCY OPINIĘ Z BADANIA SPRAWOZDANIA
FINANSOWEGO SPÓŁKI ZAKŁADY TŁUSZCZOWE „KRUSZWICA” S.A.
ZA ROK OBROTOWY 2009**

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Dane identyfikujące badaną jednostkę

Spółka działa pod firmą Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. - nazwa skrócona ZT „Kruszwica” S.A. Siedzibą Spółki jest miasto Kruszwica, ulica Niepodległości 42.

Spółka prowadzi działalność w formie akcyjnej, zawiązanej aktem notarialnym w dniu 15 grudnia 1995 roku przed notariuszem Pawłem Błaszczakiem w Kancelarii w Warszawie przy ul. Długiej 31 (Repertorium A Nr 20308/95).

Spółka została zarejestrowana w rejestrze handlowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy VIII Wydział Gospodarczy Sekcja Rejestrowa w Bydgoszczy w Dziale B pod numerem 3698. Aktualnie Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy, XIII Wydział Gospodarczy Rejestrowy w Bydgoszczy pod numerem KRS 0000019414.

Spółka posiada numer identyfikacji podatkowej NIP: 556-08-00-678 nadany przez Urząd Skarbowy w Inowrocławiu w dniu 30 grudnia 1995 roku.

Urząd Statystyczny nadał Spółce w dniu 8 stycznia 2001 roku REGON o numerze: 091279630.

Spółka działa na podstawie przepisów Kodeksu spółek handlowych.

Według statutu Spółki przedmiotem jej działalności jest:

- produkcja olejów i pozostałych tłuszczów płynnych (PKD 10.41.Z),
- produkcja margaryny i podobnych tłuszczów jadalnych (PKD 10.42.Z),
- produkcja komponentów paszowych - śruty rzepakowej, sojowej, szlamu pohydratacyjnego i innych substancji powstających w procesie przerobu surowców roślinnych (PKD 10.41.Z),
- produkcja lecytyny (PKD 10.41.Z),
- produkcja kwasów tłuszczowych i destylatów podezdoryzacyjnych (PKD 10.41.Z),
- produkcja biokomponentów do paliw (PKD 20.59.Z),
- produkcja surowej gliceryny (PKD 20.41.Z),
- produkcja przypraw (PKD 10.84.Z),
- sprzedaż hurtowa zboża, nieprzetworzonego tytoniu, nasion i pasz dla zwierząt (PKD 46.21.Z),
- sprzedaż hurtowa olejów i tłuszczów jadalnych (PKD 46.33.Z),
- sprzedaż detaliczna pozostałej żywności prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach (PKD 47.29.Z),
- sprzedaż hurtowa biokomponentów do paliw (PKD 46.90.Z),
- sprzedaż hurtowa gliceryny (PKD 46.90.Z),
- sprzedaż detaliczna kwiatów, roślin, nasion, nawozów, żywych zwierząt domowych, karmy dla zwierząt domowych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach (PKD 47.76.Z),
- sprzedaż hurtowa śruty rzepakowej, sojowej i słonecznikowej (PKD 46.90.Z),
- sprzedaż detaliczna śruty rzepakowej, sojowej i słonecznikowej (PKD 47.99.Z),
- transport drogowy towarów (PKD 49.41.Z),
- wynajem i dzierżawa pozostałych pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli (PKD 77.12.Z),
- przeładunek towarów (PKD 52.24.C),
- magazynowanie i przechowywanie pozostałych towarów (PKD 52.10.B),
- obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania (PKD 55.20.Z),

- ochrona przeciwpożarowa (PKD 84.25.Z),
- pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania (PKD 70.22.Z),
- działalność rachunkowo - księgowa (PKD 69.20.Z),
- wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi (PKD 68.20.Z),
- pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych (PKD 66.19.Z),
- badania i analizy związane z jakością żywności (PKD 71.20.A),
- pozostałe badania i analizy techniczne (PKD 71.20.B),
- produkcja pozostałych artykułów spożywczych, gdzie indziej niesklasyfikowana (PKD 10.89.Z),
- produkcja opakowań z tworzyw sztucznych (PKD 22.22.Z),
- wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (PKD 35.30.Z),
- konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli (PKD 45.20.Z),
- badanie rynku i opinii publicznej (PKD 73.20.Z),
- działalność pozostałych agencji transportowych (PKD 52.29.C),
- działalność usługowa wspomagająca transport lądowy (PKD 52.21.Z),
- przeładunek towarów w portach morskich (PKD 52.24.A),
- wynajem i dzierżawa pozostałych maszyn, urządzeń oraz dóbr materialnych, gdzie indziej niesklasyfikowane (PKD 77.39.Z).

W badanym okresie Spółka prowadziła działalność w zakresie:

- skupu i przetwórstwa nasion roślin oleistych,
- produkcji rafinowanych olejów i tłuszczów oraz margaryn i podobnych tłuszczów jadalnych,
- działalności handlowej (eksport i import) w zakresie przedmiotu przedsiębiorstwa Spółki oraz w zakresie produktów ubocznych przetwarzanych nasion i pozostałych surowców, artykułów spożywczych.

Kapitał zakładowy Spółki według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku wynosił 171.942 tys. zł i dzielił się na 22.986.949 akcji zwykłych o wartości nominalnej 7,48 zł każda. Według stanu na dzień 18 czerwca 2009 roku (data ostatniego Zgromadzenia Akcjonariuszy) wśród akcjonariuszy Spółki znajdowali się:

– Koninklijke Bunge B.V. z siedzibą w Rotterdamie, Holandia	– 64,23% akcji,
– Windstorm Trading & Investments Limited	– 26,25% akcji,
– pozostali akcjonariusze	– 9,52% akcji.

W dniu 27 lutego 2009 roku sąd dokonał rejestracji połączenia ze spółką zależną – Zakładami Przemysłu Tłuszczowego w Warszawie S.A. (ZPT w Warszawie S.A.). W zamian za przejęty majątek spółki zależnej Spółka wydała akcjonariuszom mniejszościowym ZPT w Warszawie S.A. akcje emisji połączeniowej. Przydział akcji nastąpił w dniu 2 marca 2009 roku. Spółka wyemitowała 648.000 akcji zwykłych na okaziciela serii E o wartości nominalnej 7,48 zł każda.

Po dniu bilansowym nie wystąpiły żadne zmiany w kapitale zakładowym Spółki.

Rokiem obrotowym Spółki jest rok kalendarzowy.

Jako podmioty powiązane Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. traktuje spółki należące do Grupy Kapitałowej Bunge.

W skład Zarządu Spółki na dzień wydania opinii wchodziło:

– Tommy Jensen	- Prezes Zarządu,
– Roman Rybacki	- Wiceprezes Zarządu,
– Mariusz Szeliga	- Członek Zarządu,
– Tomasz Wika	- Członek Zarządu,
– Wojciech Jachimczyk	- Członek Zarządu,
– Piotr Piotrowski	- Członek Zarządu,
– Marcin Brodowski	- Członek Zarządu,
– Wojciech Bauman	- Członek Zarządu.

W badanym okresie wystąpiły następujące zmiany w składzie Zarządu Spółki:

- Dnia 31 lipca 2009 roku pan Piotr Kubisz zrezygnował z funkcji Członka Zarządu.

Powyższe zmiany zostały zgłoszone i zarejestrowane we właściwym rejestrze sądowym.

2. Informacje o sprawozdaniu finansowym za poprzedni rok obrotowy

Działalność Spółki w 2008 roku zamknęła się zyskiem netto w wysokości 121.719 tys. zł. Sprawozdanie finansowe Spółki za rok obrotowy 2008 podlegało badaniu przez biegłego rewidenta. Badanie zostało przeprowadzone przez podmiot uprawniony Deloitte Audyt Sp. z o.o. Biegły rewident wydał o tym sprawozdaniu w dniu 18 marca 2009 roku opinię bez zastrzeżeń.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy zatwierdzające sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2008 odbyło się w dniu 18 czerwca 2009 roku. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy postanowiło o następującym podziale zysku netto za rok 2008:

– przekazanie na kapitał rezerwowy	– 52.758 tys. zł,
– wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy	– 68.961 tys. zł.

Sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2008 zostało zgodnie z przepisami prawa złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 24 czerwca 2009 roku i złożone do opublikowania w Monitorze Polskim B dnia 6 listopada 2009 roku. Sprawozdanie to nie zostało opublikowane w Monitorze Polskim B do dnia wydania niniejszego raportu.

3. Dane identyfikujące podmiot uprawniony oraz biegłego rewidenta przeprowadzającego w jego imieniu badanie

Badanie sprawozdania finansowego zostało przeprowadzone na podstawie umowy z dnia 3 grudnia 2009 roku, zawartej pomiędzy Spółką Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. a firmą Deloitte Audyt Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, Al. Jana Pawła II 19, wpisaną na prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod nr 73. W imieniu podmiotu uprawnionego badanie sprawozdania finansowego zostało przeprowadzone pod nadzorem biegłego rewidenta Piotra Sokołowskiego (nr ewidencyjny 9752) w siedzibie Spółki w dniach od 11 do 22 stycznia 2010 roku oraz od 15 lutego do 5 marca 2010 roku poza siedzibą Spółki.

Wyboru podmiotu uprawnionego dokonała Rada Nadzorcza uchwałą z dnia 2 grudnia 2009 roku na podstawie upoważnienia zawartego w § 16 pkt. 2 pkt. 14 statutu Spółki.

Deloitte Audyt Sp. z o.o. oraz biegły rewident Piotr Sokołowski potwierdzają, iż są uprawnieni do badania sprawozdań finansowych oraz iż spełniają warunki określone w art. 56 ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań

finansowych oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2009 r., nr 77, poz. 649), do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o sprawozdaniu finansowym Spółki Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A.

4. Dostępność danych i oświadczenia kierownictwa jednostki

Nie wystąpiły ograniczenia zakresu naszego badania.

Podmiotowi uprawnionemu i biegłemu rewidentowi w trakcie badania udostępniono wszystkie żądane dokumenty i dane, jak również udzielono wyczerpujących informacji i wyjaśnień, co między innymi zostało potwierdzone pisemnym oświadczeniem Zarządu Spółki z dnia 5 marca 2010 roku.

5. Sytuacja majątkowa i finansowa Spółki

Poniżej zaprezentowane są podstawowe wielkości ze sprawozdania z całkowitych dochodów oraz wskaźniki finansowe opisujące wynik finansowy Spółki, jej sytuację finansową i majątkową w porównaniu do analogicznych wielkości za rok ubiegły. Zwracamy uwagę na fakt, iż dane porównawcze za 2008 rok pochodzą ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego ZT „Kruszwica” S.A. za 2008 rok.

<u>Podstawowe wielkości ze sprawozdania z całkowitych dochodów (w tys. zł)</u>	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Przychody ze sprzedaży produktów	2.008.291	2.091.564
Przychody ze sprzedaży towarów	21.698	39.815
Pozostałe przychody operacyjne	13.118	11.706
Koszty sprzedanych produktów	(1.602.960)	(1.618.471)
Koszty sprzedanych towarów	(24.785)	(61.989)
Koszty sprzedaży	(73.729)	(64.156)
Koszty ogólnego zarządu	(111.897)	(133.620)
Zyski/straty z tytułu wyceny instrumentów pochodnych i różnice kursowe	(26.805)	(51.056)
Wynik na sprzedaży środków trwałych i inne koszty związane ze środkami trwałymi	(657)	(9.894)
Pozostałe koszty operacyjne	(3.729)	(5.233)
Koszty i przychody finansowe	(22.792)	(34.855)
Podatek dochodowy	(32.999)	(31.577)
Zysk (strata) netto	142.754	132.234

<u>Wskaźniki rentowności</u>	<u>2009</u>	<u>2008</u>
– rentowność sprzedaży	10%	9%
– rentowność sprzedaży netto	7%	6%
– rentowność netto kapitału własnego	27%	30%

<u>Wskaźniki efektywności</u>		
– wskaźnik rotacji majątku	1,80	1,67
– wskaźnik rotacji należności w dniach	25	29
– wskaźnik rotacji zobowiązań w dniach	26	23
– wskaźnik rotacji zapasów w dniach	103	102

<u>Płynność/Kapitał obrotowy netto</u>		
– stopa zadłużenia	41%	55%
– stopień pokrycia majątku kapitałem własnym	59%	45%
– kapitał obrotowy netto (w tys. zł)	199.034	49.272
– wskaźnik płynności	1,46	1,07
– wskaźnik podwyższonej płynności	0,37	0,28

Analiza powyższych wielkości i wskaźników wskazuje na wystąpienie w roku 2009 następujących tendencji:

- nieznaczny wzrost wartości wskaźników rentowności sprzedaży,
- spadek rentowności netto kapitału własnego,
- wzrost wartości wskaźników rotacji majątku, zobowiązań oraz zapasów w dniach,
- spadek wartości wskaźnika rotacji należności,
- wzrost wartości wskaźników płynności oraz wskaźnika podwyższonej płynności.

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

1. Ocena systemu rachunkowości

Spółka posiada aktualną dokumentację opisującą przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, w szczególności dotyczącą: określenia roku obrotowego i wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych, metod wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego, sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, systemu ochrony danych i ich zbiorów. Dokumentacja polityki rachunkowości została opracowana zgodnie z ustawą o rachunkowości, a w zakresie wyceny aktywów i pasywów oraz prezentacji sprawozdania finansowego, zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej w kształcie zatwierdzonym przez UE i przyjęta do stosowania od 1 stycznia 2005 roku. Podstawowe zasady wyceny aktywów i pasywów oraz pomiaru wyniku finansowego zostały przedstawione w dodatkowych notach objaśniających.

W Spółce stosowany jest komputerowy system ewidencji księgowej MOVEX – wersja 12.5, w którym dokonywane są księgowania wszystkich zdarzeń gospodarczych, wyliczenia płac i obciążeń z tym związanych, które prowadzone jest w systemie Kapla, a także w części zostało zlecone zewnętrznej firmie Calan & Associates Sp. z o.o. System MOVEX posiada zabezpieczenia hasłowe przed dostępem osób nieuprawnionych oraz funkcyjne ograniczenia dostępu. Opis systemu informatycznego spełnia wymogi art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c) ustawy.

Bilans otwarcia wynika z zatwierdzonego sprawozdania finansowego za poprzedni rok obrotowy i został on prawidłowo wprowadzony do ksiąg rachunkowych badanego okresu.

W części przez nas zbadanej udokumentowanie operacji gospodarczych, księgi rachunkowe oraz powiązanie zapisów księgowych z dokumentami i sprawozdaniem finansowym spełniają wymogi rozdziału 2 ustawy o rachunkowości.

Księgi rachunkowe, dowody księgowe, dokumentacja przyjętego sposobu prowadzenia rachunkowości oraz zatwierdzone sprawozdania finansowe Spółki są przechowywane zgodnie z rozdziałem 8 ustawy o rachunkowości.

Spółka przeprowadziła inwentaryzację aktywów i pasywów w zakresie oraz w terminach i z częstotliwością wymaganą przez ustawę o rachunkowości. Różnice inwentaryzacyjne ujęto i rozliczono w księgach badanego okresu.

2. Informacje na temat badanego sprawozdania finansowego

Badane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na dzień 31 grudnia 2009 roku i obejmuje:

- sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2009 roku, które po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 1.130.803 tys. zł,
- sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2009 roku wykazujące zysk netto w kwocie 142.754 tys. zł oraz całkowity dochód ogółem w kwocie 170.857 tys. zł,
- sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2009 roku wykazujące zwiększenie kapitału własnego w kwocie 101.793 tys. zł,
- sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2009 roku wykazujące zwiększenie stanu środków pieniężnych w kwocie 7.717 tys. zł,

- informacje dodatkowe, obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości oraz inne informacje objaśniające.

Struktura aktywów i pasywów oraz pozycji kształtujących wynik finansowy została przedstawiona w sprawozdaniu finansowym.

3. Informacje o wybranych, istotnych pozycjach sprawozdania finansowego

Rzeczowe aktywa trwałe

Na pozycję rzeczowych aktywów trwałych w Spółce składają się:

- środki trwałe w kwocie 361.117 tys. zł,
- środki trwałe w budowie w kwocie 13.649 tys. zł,
- zaliczki na środki trwałe w budowie w kwocie 5.441 tys. zł.

Noty prawidłowo opisują zmiany stanu środków trwałych oraz środków trwałych w budowie, łącznie z ujawnieniem ewentualnych odpisów aktualizujących powyższe składniki majątkowe.

Aktywa finansowe

Do pozycji aktywów finansowych w podziale na część krótko- i długoterminową zaliczono:

- odroczone zyski z tytułu instrumentów pochodnych w kwocie 13.000 tys. zł,
- udzielone pożyczki w kwocie 149 tys. zł.

Noty prawidłowo opisują zmiany inwestycji w trakcie roku obrotowego.

Struktura zapasów

Struktura zapasów została prawidłowo przedstawiona w notcie objaśniającej tę pozycję bilansu.

Struktura należności

Struktura należności handlowych została prawidłowo przedstawiona w notcie objaśniającej tę pozycję bilansu. W zbadanej przez nas próbie należności przedawnione lub umorzone nie wystąpiły.

Zobowiązania

Struktura rodzajowa zobowiązań została prawidłowo przedstawiona w notcie objaśniającej tę pozycję bilansu.

Największe wartości wśród zobowiązań Spółki stanowią:

- krótkoterminowe kredyty i pożyczki w kwocie 228.844 tys. zł,
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług w kwocie 154.157 tys. zł,
- zobowiązania finansowe w kwocie 16.177 tys. zł,
- zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego w kwocie 11.507 tys. zł,
- pozostałe zobowiązania w kwocie 1.238 tys. zł.

Specyfikację zaciągniętych kredytów wraz z opisem ich zabezpieczeń ujawniono w notach. Zobowiązania przedawnione lub umorzone w zbadanej przez nas próbie nie wystąpiły.

Rozliczenia międzyokresowe i rezerwy na zobowiązania

Noty objaśniające czynne i bierne rozliczenia międzyokresowe oraz rezerwy na zobowiązania w sposób prawidłowy opisują ich strukturę.

Koszty i przychody rozliczane w czasie prawidłowo zakwalifikowano w stosunku do badanego okresu obrotowego.

Rezerwy na zobowiązania ustalono w wiarygodnie oszacowanych kwotach.

Pozycje ujęto kompletnie i prawidłowo w istotnych aspektach w odniesieniu do całości sprawozdania finansowego.

Kapitały

W dniu 30 czerwca 2005 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło, na mocy art. 45 ustawy o rachunkowości, uchwałę o sporządzaniu od okresów sprawozdawczych roku 2006 sprawozdań Spółki zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej w kształcie zatwierdzonym przez UE.

4. Kompletność i poprawność sporządzenia dodatkowych informacji i objaśnień oraz sprawozdania z działalności jednostki

Spółka potwierdziła zasadność zastosowania zasady kontynuacji działalności przy sporządzaniu sprawozdania finansowego. Zasady wyceny aktywów i pasywów, pomiaru wyniku finansowego oraz sposobu sporządzenia sprawozdania finansowego zostały prawidłowo i kompletnie opisane w informacjach objaśniających.

Dla poszczególnych aktywów wykazanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej przedstawiono możliwość dysponowania nimi z uwagi na zabezpieczenia poczynione na rzecz wierzycieli.

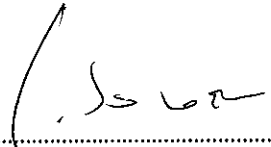
Informacje objaśniające w sposób kompletny opisują pozycje sprawozdawcze oraz jasno prezentują pozostałe informacje wymagane przez MSSF.

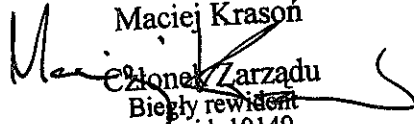
Zarząd sporządził i załączył do sprawozdania finansowego sprawozdanie z działalności Spółki w roku obrotowym 2009. Sprawozdanie z działalności zawiera informacje wymagane przez art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim. Dokonaliśmy sprawdzenia tego sprawozdania w zakresie ujawnionych w nim tych informacji, dla których bezpośrednim źródłem jest zbadane sprawozdanie finansowe.

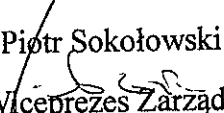
5. Informacje i ustalenia końcowe

Oświadczenia Zarządu

Deloitte Audyt Sp. z o.o. oraz biegły rewident otrzymali od Zarządu Spółki pisemne oświadczenie, w którym Zarząd stwierdził, iż Spółka przestrzegała przepisów prawa.

.....
Piotr Sokołowski
Biegły rewident
nr ewid. 9752

Maciej Krason
Członek Zarządu
Biegły rewident
nr ewid 10149

Piotr Sokołowski
Wiceprezes Zarządu
Biegły rewident
osoby reprezentujące podmiot

DELOITTE AUDYT Sp. z o.o.
Al. Jana Pawła II 19, 00-854 Warszawa
tel. (022) 511-08-11, fax (022) 511-08-13
NIP 527-020-07-86; REGON 01007687C

.....
podmiot uprawniony do badania
sprawozdań finansowych wpisany
na listę podmiotów uprawnionych
pod nr ewidencyjnym 73
prowadzoną przez KRBR

Warszawa, 5 marca 2010 roku

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

**Zakładów Tłuszczowych
„Kruszwica” Spółka Akcyjna**

za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2009 roku

ZAWARTOŚĆ:

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU ZAKŁADÓW TŁUSZCZOWYCH „KRUSZWICA” SPÓŁKA AKCYJNA	3
WYBRANE DANE FINANSOWE.....	4
SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	5
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	6
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁE WŁASNYM.....	7
SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	8
INFORMACJA DODATKOWA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	9
1. INFORMACJE OGÓLNE.....	9
2. PLATFORMA ZASTOSOWANYCH MSSF ORAZ STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI	10
3. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW I TOWARÓW.....	25
4. SEGMENTY OPERACYJNE	26
5. KOSZTY WEDŁUG RODZAJU.....	31
6. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE.....	31
7. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE.....	32
8. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE	32
9. ZYSKI/STRATY NA INSTRUMENTACH POCHODNYCH I RÓŻNICACH KURSOWYCH	32
10. WYNIK NA SPRZEDAŻY ŚRODKÓW TRWAŁYCH I INNE KOSZTY ZWIĄZANE ZE ŚRODKAMI TRWAŁYMI	33
11. PODATEK DOCHODOWY.....	33
12. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ.....	36
13. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	36
14. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE.....	37
15. WARTOŚĆ FIRMY.....	38
16. POZOSTAŁE WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE	39
17. POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE	39
18. ZAPASY.....	40
19. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG I POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI.....	40
20. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY.....	42
21. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE CZYNNE	42
22. KAPITAŁ PODSTAWOWY	42
23. KAPITAŁY REZERWOWE	43
24. POZOSTAŁE KAPITAŁY.....	43
25. DYWIDENDY	43
26. KREDYTY I POŻYCZKI	44
27. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG I POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA.....	45
28. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE.....	45
29. REZERWY	46
30. LEASING OPERACYJNY	47
31. PLANOWANE TRANSAKCJE	48
32. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI.....	48
33. WALUTOWE INSTRUMENTY POCHODNE	54
34. TOWAROWE INSTRUMENTY POCHODNE	59
35. CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ SPÓŁKI.....	62
36. PRZEJĘCIE JEDNOSTEK ZALEŻNYCH	70
37. AKCJE EMISJI POŁĄCZENIOWEJ.....	72
38. ZMIANA ZOBOWIĄZAŃ WARUNKOWYCH LUB AKTYWÓW WARUNKOWYCH	73
39. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU.....	73

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU ZAKŁADÓW TŁUSZCZOWYCH „KRUSZWICA” SPÓŁKA AKCYJNA

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009r. (Dz. U. 2009.33.259) par. 91 ust.1 pkt 5 i 6, Zarząd Zakładów Tłuszczowych „Kruszwica” Spółka Akcyjna (dalej „Spółka”) w składzie:

Tommy Jensen – Prezes Zarządu

Roman Rybacki – Wiceprezes Zarządu

Wojciech Bauman – Członek Zarządu

Marcin Brodowski – Członek Zarządu

Wojciech Jachimczyk – Członek Zarządu

Piotr Piotrowski – Członek Zarządu

Mariusz Szeliga – Członek Zarządu

Tomasz Wika – Członek Zarządu

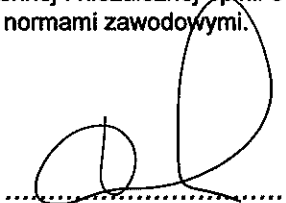
oświadcza że:

wedle ich najlepszej wiedzy, roczne sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Spółki oraz jej wynik finansowy, oraz że roczne sprawozdanie z działalności Spółki zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Spółki, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka; oraz

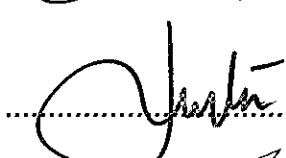
podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego sprawozdania finansowego, został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz że podmiot ten oraz biegli rewidenci, dokonujący tego badania, spełniali warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badanym rocznym sprawozdaniu finansowym, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Podpisy Członków Zarządu:

Tommy Jensen – Prezes Zarządu

Roman Rybacki – Wiceprezes Zarządu

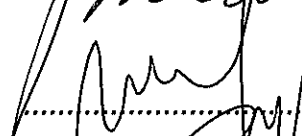
Wojciech Bauman – Członek Zarządu

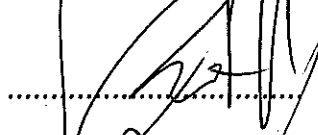
Marcin Brodowski – Członek Zarządu

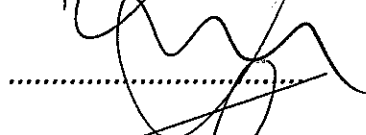
Wojciech Jachimczyk – Członek Zarządu

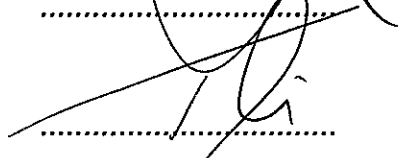
Piotr Piotrowski – Członek Zarządu

Mariusz Szeliga – Członek Zarządu

Tomasz Wika – Członek Zarządu

WYBRANE DANE FINANSOWE

(dane prezentowane są w tysiącach, z wyjątkiem danych dotyczących liczby akcji oraz zysku na jedną akcję)

	<u>Za okres</u> <u>12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2009</u>	<u>Za okres</u> <u>12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Za okres</u> <u>12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2009</u>	<u>Za okres</u> <u>12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2008</u>
	PLN'000		EUR'000	
I. Przychody ze sprzedaży produktów i towarów	2.029.989	2.131.379	467.675	603.431
II. Zysk operacyjny	198.545	198.666	45.741	56.246
III. Zysk przed opodatkowaniem	175.753	163.811	40.490	46.378
IV. Zysk netto	142.754	132.234	32.888	37.438
V. Ilość akcji	22.986.949	22.338.949	22.986.949	22.338.949
VI. Zysk na jedną akcję zwykłą (w PLN/EUR)	6,21	5,92	1,43	1,68
VII. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	344.176	239.779	79.292	67.886
VIII. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(15.709)	(34.949)	(3.619)	(9.895)
IX. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(320.750)	(202.930)	(73.895)	(57.453)
X. Przepływy pieniężne netto, razem	7.717	1.900	1.778	538

	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2009</u>	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2009</u>	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2008</u>
	PLN'000		EUR'000	
XI. Aktywa trwałe	497.279	533.760	121.045	127.926
XII. Aktywa obrotowe	633.524	741.907	154.210	177.813
XIII. Aktywa razem	1.130.803	1.275.667	275.255	305.739
XIV. Zobowiązania długoterminowe	32.451	13.833	7.899	3.315
XV. Zobowiązania krótkoterminowe	427.410	692.635	104.038	166.004
XVI. Kapitał własny	670.942	569.149	163.318	136.408
XVII. Kapitał podstawowy	185.076	180.229	45.050	43.196

Kursy EURO przyjęte do przeliczania "wybranych danych finansowych":

Poszczególne pozycje aktywów i pasywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej Spółki na dzień 31 grudnia 2009 oraz na dzień 31 grudnia 2008 zostały przeliczone według średniego kursu NBP, obowiązującego dla euro w tych dniach.

Pozostałe pozycje ze sprawozdań: z całkowitych dochodów, ze zmian w kapitale własnym oraz z przepływów pieniężnych przeliczono według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną ze średnich kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca, objętego prezentowanym okresem.

Wyszczególnienie kursów walutowych użytych do przeliczenia „wybranych danych finansowych” zawierają poniższe tabele:

	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2009</u>	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2008</u>
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	4,1082	4,1724
	<u>Za okres</u> <u>12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2009</u>	<u>Za okres</u> <u>12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2008</u>
Sprawozdanie z całkowitych dochodów		
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	4,3406	3,5321
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych		

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

(dane prezentowane są w tysiącach złotych, z wyjątkiem danych dotyczących liczby akcji oraz zysku na jedną akcję)

	Noty	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2009	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2008
		PLN'000	PLN'000
Przychody			
Przychody ze sprzedaży produktów	3	2.008.291	2.091.564
Przychody ze sprzedaży towarów	3	21.698	39.815
Pozostałe przychody operacyjne	6	13.118	11.706
Przychody ogółem		2.043.107	2.143.085
Koszty			
Koszty sprzedanych produktów	5	1.602.960	1.618.471
Koszty sprzedanych towarów	5	24.785	61.989
Koszty sprzedaży	5	73.729	64.156
Koszty ogólnego zarządu	5	111.897	133.620
Zyski/straty na instrumentach pochodnych i różnicach kursowych	9	26.805	51.056
Wynik na sprzedaży środków trwałych i inne koszty związane ze środkami trwałymi	10	657	9.894
Pozostałe koszty operacyjne	7	3.729	5.233
Koszty ogółem		1.844.562	1.944.419
Zysk operacyjny		198.545	198.666
Koszty i przychody finansowe	8	22.792	34.855
Zysk z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem		175.753	163.811
Podatek dochodowy	11	32.999	31.577
część bieżąca		20.657	44.864
część odroczone		12.342	(13.287)
Zysk netto		142.754	132.234
Inne składniki całkowitego dochodu			
Rachunkowość zabezpieczeń		34.774	(39.410)
Podatek dochodowy dotyczący innych składników całkowitych dochodów		(6.671)	7.488
Inne całkowite dochody netto		28.103	(31.922)
Całkowite dochody ogółem		170.857	100.312
Zysk na jedną akcję (w złotych)	12	6,21	5,92
Średnia ważona liczba akcji (w sztukach)		22.986.949	22.338.949

Dane porównawcze za 2008 rok przedstawione w niniejszym sprawozdaniu zostały przekształcone w związku ze zmianą kwalifikacji niektórych rodzajów przychodów i kosztów do poszczególnych pozycji sprawozdania z całkowitych dochodów (szczegóły tej zmiany zostały opisane w nocie 2 w punkcie „Zmiana stosowanych zasad rachunkowości – zmiana w prezentacji sprawozdań finansowych”).

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	<u>Noty</u>	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2009</u> PLN'000	Koniec okresu 31/12/2008 PLN'000
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	13	380.207	412.809
Nieruchomości inwestycyjne	14	1.794	1.907
Wartość firmy	15	83.793	83.793
Wartości niematerialne	16	31.369	34.454
Długoterminowe aktywa finansowe	17	116	194
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	11	-	603
		497.279	533.760
Aktywa obrotowe			
Zapasy	18	473.750	547.062
Należności z tytułu dostaw i usług	19	119.936	160.101
Należności pozostałe	19	12.316	15.757
Krótkoterminowe aktywa finansowe	17	13.033	15.497
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	20	10.263	2.546
Rozliczenia międzyokresowe czynne	21	4.226	944
		633.524	741.907
Aktywa razem		1.130.803	1.275.667
		<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2009</u> PLN'000	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2008</u> PLN'000
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	22	185.076	180.229
Nadwyżka ze sprzedaży akcji	24	245.400	206.160
Kapitał rezerwowy	23	73.401	(7.460)
Zyski zatrzymane	24	167.065	190.220
Razem kapitały własne		670.942	569.149
Zobowiązania długoterminowe			
Rezerwa z tytułu podatku dochodowego	11	18.419	-
Pozostałe rezerwy	29	4.840	4.888
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	28	9.192	8.945
		32.451	13.833
Zobowiązania krótkoterminowe			
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	26	228.844	452.113
Zobowiązania finansowe	27	16.177	78.486
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	28	15.487	17.305
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	27	154.157	107.328
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	27	11.507	33.615
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	27	1.238	3.788
		427.410	692.635
Rozliczenia międzyokresowe		-	50
Pasywa razem		1.130.803	1.275.667

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji	Kapitał rezerwowy przeznaczony na wypłatę dywidendy	Kapitał rezerwowý z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Zyski zatrzymane	Kapitały mniejszości	Razem kapitały własne
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Kapitał własny na 1 stycznia 2008 roku	180.229	206.213	3.268	4.926	47.569	42.992	485.197
Wpływ zmiany prezentacji kapitałów w związku z nabyciem udziałów mniejszości w spółce zależnej					42.992	(42.992)	-
Kapitał własny na 1 stycznia 2008 roku po przekształceniu	180.229	206.213	3.268	4.926	90.561	-	485.197
Całkowite dochody netto za okres				(31.922)	132.234	-	100.313
Zadeklarowana dywidenda			16.268		(16.268)		(16.307)
Wypłacona dywidenda					(16.307)		(53)
Koszty emisji akcji		(53)					
Kapitał własny na 31 grudnia 2008 roku	180.229	206.160	19.536	(26.996)	190.220	-	569.149
Kapitał własny na 1 stycznia 2009 roku	180.229	206.160	19.536	(26.996)	190.220	-	569.149
Całkowite dochody netto za okres				28.103	142.754	-	170.857
Zadeklarowana dywidenda			52.758		(121.719)		(68.961)
Emisja akcji	4.847	39.240			(44.190)		44.087
Nabycie spółek zależnych							(44.190)
Kapitał własny na 31 grudnia 2009 roku	185.076	245.400	72.294	1.107	167.065	-	670.942

Dane porównawcze na dzień 1 stycznia 2008 roku, pochodzące ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zostały w niniejszym sprawozdaniu przekształcone w taki sposób, jakby transakcja nabycia udziałów mniejszości w spółce zależnej, która miała miejsce w lutym 2009 roku, została przeprowadzona na początek poprzedniego roku obrotowego. Szczegóły rozliczenia opisanej transakcji połączenia znajdują się w nocie 36.

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	<u>Za okres</u> <u>12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2009</u>	<u>Za okres</u> <u>12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2008</u>
	PLN'000	PLN'000
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk (strata) netto	142.754	132.234
Korekty razem	201.422	107.545
Amortyzacja	49.052	49.872
Zmiana stanu na instrumentach pochodnych	(25.075)	27.817
Odsetki	28.520	36.584
(Zysk) strata na sprzedaży lub likwidacji rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	657	9.894
Zmiana stanu rezerw	117	1.820
Zmiana stanu zapasów	73.311	(44.559)
Zmiana stanu należności	43.851	23.920
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	42.842	(12.078)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	(3.282)	(107)
Podatek dochodowy naliczony	32.999	31.577
Podatek dochodowy zapłacony	(41.435)	(17.155)
Pozostałe korekty	(135)	(40)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	344.176	239.779
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wpływy ze sprzedaży wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	1.064	1.415
Inne wpływy z aktywów finansowych	-	711
Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	(12.140)	(37.100)
Udzielone pożyczki długoterminowe	26	30
Inne wydatki inwestycyjne	(4.659)	(5)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(15.709)	(34.949)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów / pożyczek	450.018	521.500
Dywidendy wypłacone	(68.961)	(16.307)
Spląty kredytów / pożyczek	(673.287)	(671.411)
Odsetki zapłacone	(28.520)	(36.635)
Inne wpływy i wydatki inwestycyjne	-	(77)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(320.750)	(202.930)
Przepływy pieniężne netto, razem	7.717	1.900
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	7.717	1.900
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	2.546	646
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	10.263	2.546

INFORMACJA DODATKOWA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. INFORMACJE OGÓLNE

Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” Spółka Akcyjna (zwane dalej Spółką lub ZT „Kruszwica” S.A.) prowadzą działalność na terenie Polski na podstawie wpisu do Rejestru Handlowego, w Dziale B, pod numerem 3698, na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy - VIII Wydział Gospodarczy z dnia 21 grudnia 1995 roku. W dniu 12 czerwca 2001 roku Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy, XIII Wydział KRS, pod numerem KRS 0000019414.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest przetwórstwo nasion oleistych, produkcja olejów butelkowanych, produkcja margaryn i tłuszczów jadalnych. Spółka jest częścią Grupy Bunge, światowego lidera w przetwórstwie nasion oleistych i produkcji butelkowanych olejów roślinnych.

Akcje Spółki w ilości 22.986.949 szt. znajdują się w publicznym obrocie i notowane są na rynku podstawowym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

W dniu 27 lutego 2009r. (data połączenia) Spółka przejęła całościowy pakiet udziałów mniejszościowych w spółce zależnej Zakładach Przemysłu Tłuszczowego w Warszawie S.A. (ZPT w Warszawie S.A.). Z chwilą tego połączenia przestała istnieć Grupa Kapitałowa Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A., obejmująca następujące podmioty konsolidowane: ZT „Kruszwica” S.A. i ZPT w Warszawie S.A. W konsekwencji, począwszy od wskazanej daty połączenia, Spółka nie sporządza już skonsolidowanych sprawozdań finansowych. Ostatnim skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. jest skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 2008 rok. Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe ZT „Kruszwica” S.A. jest zatem jedynym sprawozdaniem finansowym, jakie Spółka publikuje, a dane porównawcze w tym sprawozdaniu pochodzą ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego ZT „Kruszwica” S.A. za 2008 rok. Więcej informacji na temat połączenia i emisji akcji związanych z połączeniem znajduje się w notach 36 „Przejęcie jednostek zależnych” i 37 „Akcje emisji połączeniowej”.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego skład organów zarządczych i nadzorujących Spółki jest następujący:

Zarząd Spółki:

1. Tommy Jensen	– Prezes Zarządu
2. Roman Rybacki	– Wiceprezes Zarządu
3. Wojciech Bauman	– Członek Zarządu
4. Marcin Brodowski	– Członek Zarządu
5. Wojciech Jachimczyk	– Członek Zarządu
6. Piotr Piotrowski	– Członek Zarządu
7. Mariusz Szeliga	– Członek Zarządu
8. Tomasz Wika	– Członek Zarządu

Rada Nadzorcza:

1. Jean-Louis Gourbin	– Przewodniczący Rady Nadzorczej
2. Frans Mol	– Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
3. Laurent Bogaert	– Członek Rady Nadzorczej
4. Dirk Hellings	– Członek Rady Nadzorczej
5. Lane Silverman	– Członek Rady Nadzorczej
6. Jacek Glinka	– Członek Rady Nadzorczej
7. Roman Górny	– Członek Rady Nadzorczej
8. Sławomir Ludwikowski	– Członek Rady Nadzorczej
9. Jerzy Rajski	– Członek Rady Nadzorczej
10. Stefan Latawiec	– Członek Rady Nadzorczej

2. PLATFORMA ZASTOSOWANYCH MSSF ORAZ STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Oświadczenie o zgodności

Prezentowane Roczne Sprawozdanie Finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości (MSR) 1 – Prezentacja sprawozdań finansowych oraz zgodnie z odpowiednimi Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), mającymi zastosowanie do rocznej sprawozdawczości finansowej, zaakceptowanymi przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) i Stały Komitet ds. Interpretacji (SKI), w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską i obowiązującym na dzień 31 grudnia 2009 roku.

Pod pojęciem MSSF mieszczą się przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB):

- Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej
- Międzynarodowe Standardy Rachunkowości
- Interpretacje opracowane przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (IFRIC) lub przez istniejący wcześniej Stały Komitet ds. Interpretacji (SKI), które zostały przyjęte przez IASB

Roczne sprawozdanie finansowe zawiera dane za następujące okresy:

- sprawozdanie z sytuacji finansowej na koniec bieżącego roku obrotowego oraz sprawozdanie porównawcze na koniec poprzedniego roku obrotowego,
- sprawozdanie z całkowitych dochodów za bieżący rok obrotowy wraz z porównawczym sprawozdaniem z całkowitych dochodów za poprzedni rok obrotowy,
- sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym przedstawiające zmiany w kapitale własnym za bieżący rok obrotowy, wraz z porównawczym sprawozdaniem za poprzedni rok obrotowy,
- sprawozdanie z przepływów pieniężnych za bieżący rok obrotowy wraz z porównawczym sprawozdaniem za poprzedni rok obrotowy.

W bieżącym okresie spółka przejęła uprzednio kontrolowany podmiot zależny. Jako że transakcje pod wspólną kontrolą nie są regulowane w IFRS, to przyjęto koncepcję rozliczenia połączenia według zasad przedstawionych w nocie 36 i dane porównywalne zaprezentowano tak jakby te Spółki były połączone od zawsze.

Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2009

Następujące zmiany do istniejących standardów opublikowanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz zatwierdzone przez UE wchodzi w życie w roku 2009:

- **MSSF 8 „Segmenty operacyjne”** – zatwierdzony w UE w dniu 21 listopada 2007 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” oraz do MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe”** - Koszt inwestycji w jednostce zależnej, jednostce wspólnie kontrolowanej lub stowarzyszonej, zatwierdzone w UE w dniu 23 stycznia 2009 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” i MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”** - Podniesienie jakości ujawnianych informacji dotyczących instrumentów finansowych, zatwierdzone w UE w dniu 27 listopada 2009 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub po tej dacie),
- **MSSF (2008) „Zmiany Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej”** - dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do Standardów opublikowane w dniu 22 maja 2008 roku (MSR 1, MSSF 5, MSR 8, MSR 10, MSR 16, MSR 19, MSR 20, MSR 23, MSR 27, MSR 28, MSR 29, MSR 31, MSR 34, MSR 36, MSR 38, MSR 39, MSR 40, MSR 41) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa, zatwierdzone w UE w dniu 23 stycznia 2009 roku (większość zmian obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja” i MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”** - Instrumenty finansowe z opcją sprzedaży oraz obowiązki związane z likwidacją, zatwierdzone w UE w dniu 21 stycznia 2009 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” oraz do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”** - Przekwalifikowanie aktywów finansowych, data wejścia w życie i przepisy przejściowe, zatwierdzone w UE w dniu 9 września 2009 (wchodzą w życie z dniem 1 lipca 2008 roku),

- **MSR 1 (znowelizowany) „Prezentacja sprawozdań finansowych”** - Zrewidowana prezentacja, zatwierdzony w UE w dniu 17 grudnia 2008 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub po tej dacie),
- **MSR 23 (znowelizowany) „Koszty finansowania zewnętrznego”** - zatwierdzony w UE w dniu 10 grudnia 2008 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 2 „Płatności w formie akcji”** - Warunki nabycia uprawnień oraz anulowania, zatwierdzone w UE w dniu 16 grudnia 2008 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do KIMSF 9 „Ponowna ocena wbudowanych instrumentów pochodnych” oraz do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”** - Wbudowane instrumenty pochodne, zatwierdzone w UE w dniu 30 listopada 2009 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 11 „MSSF 2 – Wydanie akcji w ramach grupy i transakcje w nabytych akcjach własnych”** - zatwierdzona w UE w dniu 1 czerwca 2007 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 marca 2008 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 13 „Programy lojalnościowe”** - zatwierdzona w UE w dniu 16 grudnia 2008 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 14 „MSR 19 – Limit wyceny aktywów z tytułu określonych świadczeń, minimalne wymogi finansowania oraz ich wzajemne zależności”** - zatwierdzona w UE w dniu 16 grudnia 2008 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub po tej dacie).

W/w zmiany do standardów, z wyjątkiem MSSF 8 oraz zmian do MSSF 1 (patrz: opis poniżej), nie miałyby istotnego wpływu na politykę rachunkowości Spółki, jeżeli zostałyby zastosowane przez Spółkę na dzień bilansowy.

Zastosowanie zaktualizowanego MSR 1

Spółka zastosowała w niniejszym sprawozdaniu finansowym znowelizowany standard MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” wprowadzając zmiany w sposób retrospektywny. W rezultacie przyjęcia tej nowelizacji zmianie uległy nazwy podstawowych elementów sprawozdania finansowego w następujący sposób:

<u>Dotychczasowa nazwa</u>	<u>Obecna nazwa</u>
Bilans	Sprawozdanie z sytuacji finansowej
Rachunek zysków i strat + zestawienie całkowitych dochodów	Sprawozdanie z całkowitych dochodów
Zestawienie zmian w kapitale własnym	Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym
Rachunek przepływów pieniężnych	Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Ponadto, w wyniku zastosowania zmian do MSR 1, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym w niniejszym sprawozdaniu finansowym przedstawia tylko transakcje przeprowadzane z właścicielami. Pozostałe elementy kapitału własnego, nie spełniające ww. kryterium, zostały ujęte oddzielnie w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Zmiany tego standardu nie mają wpływu na uprzednio wykazane wyniki finansowe oraz wartość kapitału własnego a jedynie na prezentację sprawozdań finansowych oraz ich nazw.

Zastosowanie MSSF 8

MSSF 8 „Segmenty operacyjne” zastąpił MSR 14 „Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności”. MSSF 8 wymaga ujawnienia danych dotyczących segmentów operacyjnych opartych na raportach wewnętrznych przekazywanych głównemu organowi odpowiedzialnemu za podejmowanie decyzji operacyjnych dla celów alokacji zasobów do tych segmentów i oceny osiągniętych przez nie wyników, podczas gdy MSR 14 wymagał ujawnienia informacji w zakresie segmentów działalności i segmentów geograficznych.

Więcej informacji na temat wyodrębnienia segmentów w działalności Spółki oraz zastosowania MSSF 8 znajduje się w nocie „Segmenty działalności”.

Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE ale jeszcze nie weszły w życie.

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Spółka nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- **MSSF 1 (znowelizowany) „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”** zatwierdzony w UE w dniu 25 listopada 2009 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2010 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja”** – Klasyfikacja emisji praw poboru, zatwierdzone w UE w dniu 23 grudnia 2009 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”** - Spełniające kryteria pozycje zabezpieczone, zatwierdzone w UE w dniu 15 września 2009 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 12 „Umowy na usługi koncesjonowane”** - zatwierdzona w UE w dniu 25 marca 2009 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 30 marca 2009 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 15 „Umowy o budowę nieruchomości”** - zatwierdzona w UE w dniu 22 lipca 2009 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2010 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 16 „Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto jednostki działającej za granicą”**- zatwierdzona w UE w dniu 4 czerwca 2009 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 17 „Przekazanie aktywów niegotówkowych właścicielom”** zatwierdzona w UE w dniu 26 listopada 2009 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 listopada 2009 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 18 „Przekazanie aktywów przez klientów”** zatwierdzona w UE w dniu 27 listopada 2009 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 listopada 2009 roku lub po tej dacie).

Spółka postanowiła nie korzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych standardów, zmian do standardów i interpretacji. Według szacunków Spółki, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Spółkę na dzień bilansowy.

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSSF (2009) „Zmiany Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej”**- dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do Standardów opublikowane w dniu 16 kwietnia 2009 roku (MSSF 2, MSSF 5, MSSF 8, MSR 1, MSR 7, MSR 17, MSR 18, MSR 36, MSR 38, MSR 39, KIMSF 9, KIMSF 16) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (większość zmian obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2010 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 24 „Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych”** – Uproszczenie wymogów dotyczących ujawnień przez jednostki powiązane z państwem oraz doprecyzowanie definicji jednostek powiązanych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2011 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”**- dodatkowe zwolnienia dla jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2010 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”** - ograniczone zwolnienie dla jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy w zakresie ujawnień danych porównawczych wymaganych przez MSSF 7 (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub po tej dacie),

- **Zmiany do MSSF 2 „Płatności w formie akcji”**- Grupowe transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2010 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do KIMSF 14 „MSR 19 – Limit wyceny aktywów z tytułu określonych świadczeń, minimalne wymogi finansowania oraz ich wzajemne zależności”** - przedpłaty związane z minimalnymi wymogami finansowania (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 19 „Rozliczenie zobowiązań instrumentami kapitałowymi”** (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub po tej dacie).

Według szacunków Spółki, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Spółkę na dzień bilansowy.

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków Spółki, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

Wcześniejsze zastosowanie standardów i interpretacji

Spółka postanowiła skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania niżej wymienionych standardów, które mają zastosowanie w sposobie rozliczenia transakcji połączenia, jaka miała miejsce w Spółce w lutym 2009r. (więcej informacji na temat transakcji połączenia znajduje się w notce 36):

- **MSSF 3 (znowelizowany) „Połączenia jednostek gospodarczych”** zatwierdzony w UE w dniu 3 czerwca 2009 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe”** zatwierdzone w UE w dniu 3 czerwca 2009 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub po tej dacie),

Poza wyżej wymienionymi standardami, Spółka nie podjęła decyzji o wcześniejszym zastosowaniu jakichkolwiek Standardów, zmian do Standardów i interpretacji.

Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe jest sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem aktualizacji wyceny instrumentów pochodnych, które są wyceniane według wartości godziwej.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w okresie najbliższych 12 miesięcy po dniu bilansowym. Zarząd Spółki uważa, iż nie istnieje zagrożenie kontynuowania działalności w tym okresie.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w polskich złotych. Polski złoty jest walutą funkcjonalną Spółki, w której denominowane są operacje gospodarcze. Dane liczbowe podane są w tysiącach złotych, stosując zasadę, iż kwoty wynoszące mniej niż 500 zł pomija się, a kwoty wynoszące 500 i więcej zł. podwyższa się do pełnego tysiąca złotych. W przypadku prezentowania danych w innych jednostkach wartościowych, stosowna informacja jest podana.

Podstawowe osady rachunkowe oraz podstawy szacowania niepewności

W procesie stosowania zasad rachunkowości obowiązujących w Spółce, zarząd musi dokonywać osądów, szacunków i przyjmować założenia dotyczące wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, której nie da się określić wykorzystując dostępne źródła. Szacunki i związane z nimi założenia opierają się o doświadczenia historyczne i inne czynniki uznawane za istotne. Rzeczywiste wyniki mogą odbiegać od przyjętych wartości szacunkowych. Szacunki, jak i przyjęte założenia, podlegają bieżącej weryfikacji. Zmianę wartości szacunkowych ujmuje się w okresie, w którym nastąpiła weryfikacja, jeśli dotyczy ona wyłącznie tego okresu lub w okresie bieżącym i okresach przyszłych, jeśli zmiana dotyczy również okresów przyszłych.

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym okresie sprawozdawczym, jak również przedstawiono zagadnienia, dla których największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Utrata wartości aktywów (z wyłączeniem wartości firmy)

Corocznie Spółka analizuje, czy nie wystąpiły przesłanki utraty wartości aktywów trwałych, będące podstawą do przeprowadzenia testu na utratę ich wartości. Na koniec 2009r. Spółka nie stwierdziła istnienia przesłanek wskazujących na konieczność przeprowadzenia testu na utratę wartości.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego i niematerialnego majątku trwałego. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków kierownictwa.

Wycena rezerw

Rezerwy z tytułu odpraw emerytalno – rentowych oraz nagród jubileuszowych zostały oszacowane przez aktuarium metodami aktuarialnymi. Przyjęte do wyceny założenia zostały przedstawione w nocie „Świadczenia pracownicze”.

Wycena rezerwy na rekultywację terenu opiera się na najlepszych szacunkach kierownictwa opartych na obecnym poziomie kosztów, koniecznych do poniesienia w celu przywrócenia wartości użytkowych i przyrodniczych zdewastowanych terenów. Zarząd nie przewiduje znacznego zwiększenia poziomu tych kosztów w przyszłości, które mogłoby w sposób znaczący wpłynąć na zmianę wartości tej rezerwy.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Wartość firmy

Wartość firmy prezentowana w bilansie wyceniona jest według kosztu nabycia pomniejszonego o skumulowany odpis z tytułu utraty wartości. Spółka corocznie testuje wartość firmy. Opis przyjętych zasad przeprowadzonego testu w 2009r. znajduje się w nodzie nr 15. Przeprowadzone dotychczasowe testy wartości firmy nie wykazały konieczności dokonywania odpisu aktualizującego.

Zasady rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Spółkę przedstawione zostały poniżej.

Połączenia jednostek gospodarczych

Przejęcie będących poza kontrolą spółki jednostek i wyodrębnionych części działalności rozlicza się metodą nabycia. Koszt połączenia wycenia się w zagregowanej wartości godziwej (na dzień dokonania zapłaty) przekazanych aktywów, poniesionych lub przejętych zobowiązań oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez jednostkę dominującą w zamian za przejęcie kontroli nad jednostką przejmowaną. Dające się zidentyfikować aktywa, zobowiązania i zobowiązania warunkowe jednostki przejmowanej spełniające warunki ujęcia zgodnie z MSSF 3 „Połączenie jednostek gospodarczych” ujmują się w wartości godziwej na dzień przejęcia, z wyjątkiem aktywów trwałych (lub grup do zbycia) sklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

Udziały mniejszościowe w jednostce przejmowanej są początkowo wyceniane jako proporcja (udział) udziałów mniejszościowych w wartości godziwej netto ujętych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych.

Udziały własne w przejmowanych jednostkach wyceniane są według kosztu ustalonego jako wartość godziwa na dzień nabycia.

Wartość firmy

Wartość firmy powstająca przy przejęciu wynika z wystąpienia na dzień przejęcia nadwyżki sumy przekazanej płatności, wartości udziałów niesprawujących kontroli i wartości godziwej uprzednio posiadanych udziałów w jednostce nabywanej nad udziałem Spółki w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki ujmowanych na dzień przejęcia.

W przypadku wystąpienia wartości ujemnej, Spółka dokonuje ponownego przeglądu ustalenia wartości godziwych poszczególnych składników nabywanych aktywów netto. Jeżeli w wyniku przeglądu nadal wartość jest ujemna ujmują się ją niezwłocznie w wyniku finansowym.

Wartość firmy ujmują się początkowo jako składnik aktywów po koszcie, a następnie wycenia według kosztu pomniejszonego o skumulowaną stratę z tytułu utraty wartości.

Dla celów testowania utraty wartości wartość firmy alokuje się na poszczególne ośrodki Spółki generujące przepływy pieniężne, które powinny odnieść korzyści z synergii będących efektem połączenia. Jednostki generujące przepływy pieniężne, do których alokuje się wartość firmy, testuje się pod względem utraty wartości raz w roku lub częściej, jeśli można wiarygodnie przypuszczać, że utrata wartości wystąpiła. Jeśli wartość odzyskiwalna ośrodka generującego przepływy pieniężne jest mniejsza od jej wartości bilansowej, stratę z tytułu utraty wartości alokuje się najpierw w celu redukcji kwoty bilansowej wartości firmy alokowanej do tego ośrodka, a następnie do pozostałych aktywów tego ośrodka proporcjonalnie do wartości bilansowej poszczególnych

składników aktywów tej jednostki. Strata z tytułu utraty wartości ujęta dla wartości firmy nie podlega odwróceniu w następnym okresie.

W chwili zbycia jednostki zależnej lub podlegającej wspólnej kontroli przypadającą na nią część wartości firmy uwzględnia się przy obliczaniu zysku/straty z tytułu zbycia.

W pewnych okolicznościach wartości godziwe ujmowanych aktywów i zobowiązań można na dzień połączenia ująć jedynie tymczasowo (prowizorycznie). W takim przypadku Spółka rozlicza nabycie stosując ustalone tymczasowe wartości. Wszelkie ewentualne korekty tych wartości są ustalane w ciągu 12 miesięcy od dnia nabycia i ujmowane z mocą wsteczną na dzień nabycia.

Spółka testuje wartość firmy pod względem utraty wartości raz w roku lub częściej, jeśli można wiarygodnie przypuszczać, że utrata wartości wystąpiła. Jeśli w wyniku testu okaże się, że wartość odzyskiwalna jednostki generującej przepływy pieniężne jest mniejsza od jej wartości bilansowej, odpis z tytułu utraty wartości firmy alokuje się najpierw do kwoty bilansowej wartości firmy, a następnie do pozostałych aktywów, proporcjonalnie do ich wartości bilansowej. Strata z tytułu utraty wartości ujęta dla wartości firmy nie podlega odwróceniu w następnym okresie.

Aktywa trwale przeznaczone do zbycia

Aktywa trwale (i grupy aktywów netto przeznaczonych do zbycia) zaklasyfikowane jako przeznaczone do zbycia wyceniane są po niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonych o koszty związane ze sprzedażą.

Aktywa trwale i grupy aktywów netto klasyfikowane są jako przeznaczone do zbycia, jeżeli ich wartość bilansowa będzie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego ciągłego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa aktywów netto przeznaczonych do zbycia) jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowej sprzedaży. Zaklasyfikowanie składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa spółki do zakończenia transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Segmenty działalności

Spółka nie wyodrębnia segmentów geograficznych w swojej działalności. Działalność produkcyjna Spółki prowadzona jest tylko na terytorium Polski. Zdecydowana większość sprzedaży kierowana jest na rynek krajowy (struktura terytorialna sprzedaży produktów i struktura produktowa – patrz: nota „Przychody ze sprzedaży”). Występujące na rynku krajowym warunki ekonomiczne, polityczne, jak również ryzyko związane z realizacją sprzedaży cechują się dużym podobieństwem we wszystkich regionach kraju.

Ujmowanie przychodów

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują należności netto (bez podatku VAT) za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty wypłacone lub odroczone w zapłacie. Zdecydowana większość rabatów jest udzielana w stosunku do wartości lub ilości sprzedaży.

Przychody z tytułu umów o świadczenie usług ujmuje się poprzez odniesienie do stopnia zaawansowania realizacji danej umowy. Przychody z umów rozliczanych na podstawie faktycznego nakładu czasu i pracy ujmuje się według stawek umownych, w oparciu o przepracowane roboczogodziny i poniesione koszty bezpośrednie.

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są w wartości nominalnej z jednoczesnym tworzeniem pełnego odpisu aktualizującego.

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu.

Leasing

Leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, gdy warunki umowy przenoszą zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z bycia właścicielem na leasingobiorcę. Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu są traktowane jako leasing operacyjny.

Na dzień bilansowy Spółka nie jest stroną żadnych umów spełniających kryteria leasingu finansowego.

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego są odnoszone w rachunek zysków i strat przy zastosowaniu metody liniowej w okresie wynikającym z umowy. Płatności warunkowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmuje się w kosztach w okresie ich poniesienia.

W przypadku wystąpienia specjalnych zachęt motywujących do zawarcia umowy leasingu operacyjnego, ujmuje się je jako zobowiązania. Zagregowane korzyści z tytułu takich zachęt ujmuje się jako pomniejszenie kosztów wynajmu metodą liniową.

Waluty obce

Transakcje przeprowadzane w walucie innej niż polski złoty (PLN) są księgowane po średnim kursie NBP, ogłaszanym w dniu poprzedzającym realizację transakcji. Na dzień bilansowy, aktywa i pasywa pieniężne denominowane w walutach obcych są przeliczane według średniego kursu Europejskiego Banku Centralnego,

obowiązującego na ten dzień. Aktywa i pasywa niepieniężne wyceniane w wartości godziwej i denominowane w walutach obcych wycenia się według kursu obowiązującego w dniu ustalenia wartości godziwej.

Zyski i straty wynikłe z przeliczenia walut są odnoszone bezpośrednio w koszty lub przychody, za wyjątkiem wyceny instrumentów finansowych wyznaczonych do rachunkowości zabezpieczeń, w przypadku których zmiany wartości godziwej, po spełnieniu kryteriów efektywności zabezpieczenia, odnosi się bezpośrednio na kapitał własny lub na zmianę wartości godziwej pozycji zabezpieczanej (zob. poniżej zasady rachunkowości stosowane w odniesieniu do pochodnych instrumentów finansowych)

Koszty finansowania zewnętrznego

Spółka kapitalizuje istotne koszty finansowania zewnętrznego, przyporządkowane dostosowywanym składnikom aktywów.

Koszt odsetek liczony jest na bazie średniorocznego kosztu finansowania działalności Spółki i wartości zaangażowanych środków pieniężnych na zakup dostosowywanych aktywów.

Spółka nie kapitalizuje kosztów finansowania zewnętrznego zapasów nasion rzepaku, przyjmując, że aktywa te służą do produkcji wyrobów gotowych w dużych ilościach w sposób powtarzalny.

W 2009r. aktywa Spółki nie wymagały kapitalizacji kosztów finansowania zewnętrznego

Zysk na działalności gospodarczej

Zysk na działalności operacyjnej kalkulowany jest przed uwzględnieniem kosztów i przychodów finansowych.

Podatki

Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek dochodowy bieżący (CIT) oraz podatek dochodowy odroczony.

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i poprzedni wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie obowiązywały na dzień bilansowy.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (dochód) danego roku obrotowego. Dochód (strata podatkowa) różni się od księgowego zysku (straty) brutto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych lub poprzednich oraz pozycji przychodów/kosztów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu/ nie będą kosztem podatkowym. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości. Podstawą naliczenia podatku odroczonego jest wartość różnic przejściowych pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy podatku bieżącego.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast aktywa z tytułu podatku odroczonego są rozpoznawane do wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe.

Pozycja aktywów lub zobowiązanie podatkowe nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy.

Wartość składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy. W przypadku gdy spodziewane przyszłe dochody nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje odpis aktywa podatkowego.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne, zgodnie ze stanem prawnym, istniejącym na dzień bilansowy.

Zgodnie z zasadami MSR 12, Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego, wykazując je per saldo w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa lub jako zobowiązania.

Spółka nie dokonuje kompensaty należności z zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku dochodowego, jeżeli nie ma tytułu prawnego do przeprowadzenia takiej kompensaty oraz nie ma możliwości zapłaty podatku w kwocie netto lub uzyskania zwrotu w kwocie netto.

Podatek odroczony jest ujmowany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, poza przypadkiem gdy dotyczy on pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym. W tym ostatnim przypadku podatek odroczony jest również rozliczany bezpośrednio w kapitale własnym.

W przypadku połączenia jednostek gospodarczych, konsekwencje podatkowe uwzględnia się przy obliczaniu wartości firmy lub określaniu wartości udziału jednostki przejmującej w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki przejmowanej przewyższającej koszt przejęcia.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości kosztu historycznego pomniejszonego o dokonane skumulowane umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria ich ujmowania.

Wartość operacyjnego oprogramowania komputerów zwiększa ich wartość i wykazywana jest łącznie w środkach trwałych w grupie pozostałe środki trwałe.

Środki trwałe w budowie, prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wg kosztu wytworzenia, powiększonego o opłaty i pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości. Wartość środków trwałych w budowie zawiera również kwoty udzielonych zaliczek na poczet budowy środków trwałych.

Prawa wieczystego użytkowania gruntów wykazane są pozabilansowo jako zobowiązanie z tytułu leasingu operacyjnego, z wyjątkiem nabytych praw wieczystego użytkowania, które stanowią pozycję bilansową oraz podlegają umorzeniu przez przewidywany okres ich użytkowania, nie dłuższy niż okres przysługiwania tych praw.

Środki trwałe, z pominięciem gruntów oraz środków trwałych w budowie, amortyzuje się metodą liniową przez przewidywany okres ich użytkowania. Amortyzację rozpoczyna się w momencie rozpoczęcia użytkowania środka trwałego.

Dana pozycja aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z użytkowania lub sprzedaży takiego składnika aktywów. Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych środków trwałych i są ujmowane w kosztach lub przychodach w okresie, w którym dokonano takiego wyksięgowania.

Wartość końcowa i okres użytkowania składników aktywów trwałych podlega weryfikacji, i ewentualnej korekcie, na koniec każdego roku obrotowego.

Zyski lub straty ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania pozycji rzeczowego majątku trwałego określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne Spółka uznaje nieruchomości, które traktowane są jako źródło przychodów z tytułu ich wynajmu. Nieruchomości inwestycyjne wyceniane są na dzień bilansowy w cenie nabycia pomniejszonej o skumulowaną na dzień bilansowy amortyzację oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Nieruchomości inwestycyjne podlegają amortyzacji przez okres ekonomicznej użyteczności przy zastosowaniu metody liniowej.

Spółka wybrała dla wyceny nieruchomości inwestycyjnych model wyceny oparty na cenie nabycia. Na koniec każdego roku Spółka dokonuje oceny przesłanek utraty wartości i weryfikacji okresu użytkowania i w razie konieczności dokonuje koniecznych korekt.

Nieruchomości inwestycyjne usuwane są z bilansu w przypadku ich zbycia lub likwidacji, lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z likwidacji lub sprzedaży nieruchomości inwestycyjnej są ujmowane w przychodach lub kosztach w okresie, w którym nastąpiła likwidacja lub sprzedaż.

Wartości niematerialne i prawne

Wartości niematerialne i prawne nabyte w oddzielnej transakcji wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Wartości niematerialne i prawne przejęte przy połączeniu jednostek gospodarczych identyfikuje się i ujmuje odrębnie od wartości firmy, jeśli spełniają one definicję wartości niematerialnych i prawnych, a ich wartość godziwą można wiarygodnie ustalić. Cena nabycia takich aktywów jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia.

Po początkowym ujęciu wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Wartości niematerialne są amortyzowane przez okres użytkowania metodą liniową oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy zaistnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres amortyzacji jest weryfikowany na koniec każdego roku obrotowego.

Znaki towarowe i prawa autorskie ujmowane są w bilansie w cenie nabycia pomniejszonej o dokonane umorzenie przy użyciu metody liniowej przez okres ich użytkowania.

Oprogramowanie komputerowe prezentowane jest łącznie z wartością komputerów w rzeczowych aktywach trwałych.

Utrata wartości rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych i prawnych oprócz wartości firmy

Na dzień sporządzenia pełnego sprawozdania finansowego Spółka dokonuje przeglądu wartości rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych i prawnych w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów.

Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako kwota wyższa z dwóch wartości: wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa. Ta ostatnia wartość odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne dla danego aktywa.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej netto składnika aktywów (lub grupy aktywów), wartość księgowa jest pomniejszana do wartości odzyskiwalnej. Strata z tytułu utraty wartości jest ujmowana jako koszt w okresie, w którym wystąpiła.

W momencie gdy utrata wartości ulega odwróceniu, wartość netto składnika aktywów (lub grupy aktywów) zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej jednak od wartości netto tego składnika aktywów jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich latach. Odwrócenie utraty wartości ujmowane jest w przychodach.

Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika aktywów jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

Zapasy

Spółka wycenia materiały i towary według cen nabycia. Cenę nabycia stanowi cena zakupu bez podlegających odliczeniu podatku od towarów i usług, obniżona o rabaty, opusty i inne zmniejszenia, a powiększona o cło oraz koszty związane bezpośrednio z zakupem i przystosowaniem materiału do stanu zdatnego do używania, tj. koszty transportu do miejsca docelowego, koszty załadunku i wyładunku, koszty ubezpieczenia materiału podczas transportu.

Wyroby gotowe wyceniane są według kosztu wytworzenia, natomiast produkty uboczne w cenie sprzedaży netto.

Na koszty wytworzenia składają się koszty materiałów, tj. surowców, opakowań, koszty pozostałych materiałów bezpośrednio wykorzystywanych do produkcji (tj. energia, chemikalia, materiały pomocnicze) oraz część kosztów stałych o charakterze bezpośrednio i ogólnie produkcyjnym, odpowiadających poziomowi tych kosztów przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

Aktywa finansowe

Spółka, zgodnie z zasadami MSSF 7, kwalifikuje aktywa finansowe do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat,
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności
- pożyczki i należności.
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Klasyfikacja do określonej kategorii zależy od charakteru i przeznaczenia aktywów finansowych, a określa się ją w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Do tej kategorii Spółka zalicza instrumenty pochodne (kontrakty forward, futures lub swap) niewyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń. Wartość godziwą instrumentów pochodnych znajdujących się w portfelu Spółki ustala się w oparciu o kursy walutowe aktualne na dzień bilansowy lub moment rozliczenia instrumentu.

Pożyczki i należności

Należności z tytułu dostaw i usług, pożyczki i pozostałe należności o stałych lub nienegocjowalnych warunkach płatności niebędące przedmiotem obrotu na aktywnym rynku klasyfikuje się jako „pożyczki i należności”.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są instrumentem generującym odsetki i wyceniane są w księgach w wartości nominalnej (wymagającej zapłaty) skorygowanej o odpowiednie odpisy aktualizujące wartość należności wątpliwych.

Udzielone pożyczki ujmowane są według zamortyzowanego kosztu ustalonego z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, z wyjątkiem przypadków kiedy wartość nominalna jest zbliżona do wartości

zamortyzowanego kosztu, wówczas aktywa te prezentuje się w bilansie w kwocie wymagającej zapłaty na dzień bilansowy.

Dochód odsetkowy ujmuje się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z wyjątkiem należności krótkoterminowych, gdzie ujęcie odsetek byłoby nieistotne.

W 2008 - 2009r. Spółka nie posiadała instrumentów finansowych kwalifikowanych do inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności oraz do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa finansowe, oprócz tych wycenianych w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat, ocenia się pod względem utraty wartości na każdy dzień bilansowy. Aktywa finansowe tracą wartość, gdy istnieją obiektywne przesłanki, że zdarzenia, które wystąpiły po początkowym ujęciu danego składnika aktywów wpłynęły niekorzystnie na związane z nim szacunkowe przyszłe przepływy pieniężne.

Wartość bilansową składnika aktywów finansowych pomniejsza się bezpośrednio o odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości.

Spółka tworzy odpisy aktualizujące na należności przeterminowane według następującej reguły:

Należności przeterminowane (w dniach)	Wysokość odpisu (w %)
60-89	50
90+	100

Spółka tworzy również odpisy aktualizujące na:

- niepokryte gwarancjami lub ubezpieczeniem:
 - należności skierowane na drogę postępowania sądowego,
 - należności od dłużników w stosunku, do których zostało wszczęte postępowanie układowe lub ugody bankowej,
 - należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości,
 - należności od dłużnika skreślonego z ewidencji działalności gospodarczej,
 - należności w przypadku śmierci dłużnika,
- należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego – w pełnej wysokości należności,
- należności stanowiące równowartość kwot podwyższających należność w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego – w wysokości całości tych kwot do czasu ich otrzymania lub odpisania jako nieściągalne,
- odsetki za zwłokę w zapłacie należności – w wysokości 100 % naliczonych.

Zmiany wartości bilansowej konta odpisów ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Jeśli w kolejnym okresie kwota odpisu aktualizacyjnego z tytułu utraty wartości ulega zmniejszeniu, a zmniejszenie to można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które wystąpiło po dacie ujęcia utraty wartości, strata z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w zakresie odpowiadającym odwróceniu wartości bilansowej inwestycji na dzień utraty wartości.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Do składników środków pieniężnych i ich ekwiwalentów zaliczane są wyłącznie środki pieniężne na rachunkach bankowych.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe Spółka klasyfikuje do następujących kategorii:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat,
- zobowiązania finansowe wyceniane według amortyzowanego kosztu.

Zobowiązania finansowe i instrumenty kapitałowe są klasyfikowane w zależności od ich treści ekonomicznej wynikającej z zawartych umów.

Spółka wyksięguje zobowiązania finansowe wyłącznie wówczas, gdy zostaną wykonane, unieważnione lub gdy wygasną.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat

Do tej kategorii Spółka kwalifikuje instrumenty pochodne (kontrakty forward, futures lub swap) niewyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń. Wartość godziwą instrumentów pochodnych znajdujących się w portfelu Spółki ustala się w oparciu o kursy walutowe aktualne na dzień bilansowy lub moment rozliczenia instrumentu pochodnego.

Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Kredyty i pożyczki ujmowane są w wartości uzyskanych wpływów pomniejszonych o koszty bezpośrednie pozyskania środków. Koszty finansowe, łącznie z prowizjami płatnymi w momencie spłaty lub umorzenia oraz kosztami bezpośrednimi zaciągnięcia kredytów, ujmowane są w rachunku zysków i strat przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i zwiększają wartość księgową instrumentu z uwzględnieniem spłat dokonanych w bieżącym okresie, za wyjątkiem przypadków kiedy wartość nominalna zobowiązania jest zbliżona do wartości zamortyzowanego kosztu, wówczas takie zobowiązania prezentuje się w bilansie w kwocie wymagającej zapłaty na dzień bilansowy.

Kredyty w rachunku bieżącym oraz kredyty o nieokreślonym okresie spłaty wyceniane są według wartości wymagającej zapłaty na dzień bilansowy tj. wraz z odsetkami należnymi na dzień bilansowy

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług nie są instrumentem odsetkowym i wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości nominalnej.

Instrumenty pochodne

Spółka wykorzystuje instrumenty pochodne dla zabezpieczenia dwóch istotnych rodzajów ryzyka występujących w toku prowadzonej działalności – ryzyka kursowego oraz cen towarów masowych (ziarna rzepaku, olej rzepakowy, śruta rzepakowa).

Dla zabezpieczenia przed ryzykiem kursowym przyszłych przepływów pieniężnych związanych z zakupami i sprzedażą, wyrażonych lub denominowanych w walutach obcych, jak również sald należności i zobowiązań, wykorzystywane są walutowe kontrakty terminowe typu forward.

Dla ograniczenia wpływu zmienności cen towarów na wynik finansowy Spółka stosuje kontrakty towarowe typu futures.

Spółka nie wykorzystuje instrumentów pochodnych dla celów spekulacyjnych.

Wykorzystywane przez spółkę instrumenty pochodne zaliczane są do grupy aktywów lub zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy, za wyjątkiem tych, które są wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń. Z punktu widzenia istotności wartości godziwej, do której przedmiotowe instrumenty pochodne są wyceniane, Spółka kwalifikuje te instrumenty, zgodnie z zasadami MSSF 7, do poziomu 2, czyli do instrumentów wycenianych do wartości godziwej w oparciu o ceny pochodzące z aktywnych rynków, innych niż ceny notowań rynkowych.

Spółka ujmuje instrumenty pochodne na dzień zawarcia w wartości godziwej, która jest równa zero, a następnie wycenia je na dzień rozliczenia, nie później jednak niż na dzień bilansowy, w wartości godziwej, bez pomniejszania o ewentualne koszty transakcji.

Wartość godziwa walutowych kontraktów forward jest ustalana poprzez odniesienie do aktualnych kursów terminowych, natomiast wartość godziwą towarowych kontraktów futures ustala się poprzez odniesienie do bieżących cen towarów notowanych na właściwych giełdach towarowych. W wyniku wyceny kontraktu terminowego do wartości godziwej mogą powstać aktywa lub zobowiązania finansowe. Aktywa finansowe stanowią dodatnią wycenę do wartości godziwej instrumentu, natomiast ujemna wartość godziwa instrumentu stanowi zobowiązanie finansowe. Oszacowane w ten sposób wartości aktywów lub zobowiązań finansowych stanowią wartości możliwe do uzyskania lub konieczne do zapłaty na dzień bilansowy.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, za wyjątkiem tych, które stanowią pozycje zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, są bezpośrednio odnoszone do rachunku zysków i strat okresu, w którym powstały.

Aktywa finansowe są wyłączone z bilansu, gdy wygasły prawa do przepływów pieniężnych z określonego składnika aktywów, natomiast zobowiązanie finansowe jest usuwane z bilansu, gdy wygasa, tj. kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Instrumenty pochodne wbudowane w inne instrumenty finansowe lub umowy nie będące instrumentami finansowymi traktowane są jako oddzielne instrumenty pochodne, jeżeli charakter wbudowanego instrumentu oraz ryzyka z nim związane nie są ściśle powiązane z charakterem umowy zasadniczej i ryzykami z niej wynikającymi i jeżeli umowy zasadnicze nie są wyceniane według wartości godziwej, której zmiany są ujmowane w rachunku wyników.

Rachunkowość zabezpieczeń

Spółka stosuje dwa rodzaje rachunkowości zabezpieczeń – zabezpieczenia przepływów pieniężnych oraz zabezpieczenia wartości godziwej.

Przy rozpoczęciu powiązania zabezpieczającego Spółka dokumentuje relację między instrumentem zabezpieczającym a pozycją zabezpieczaną oraz cele zarządzania ryzykiem, a także strategię realizacji różnych transakcji zabezpieczających. Spółka dokumentuje również efektywność, z jaką zastosowany instrument zabezpieczający kompensuje zmiany wartości godziwej lub przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej, zarówno w chwili zaistnienia powiązania, jak i na bieżąco w późniejszych okresach.

Zabezpieczenia przepływów pieniężnych

Przedmiotem zabezpieczenia są przepływy pieniężne wyrażone w walutach obcych wynikające z planowanych transakcji lub uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań. Celem zabezpieczeń jest ograniczenie ryzyka zmian wartości godziwej przepływów pieniężnych w wyniku zmian kursów walutowych. Pozycję zabezpieczaną stanowi 90% wartości prognozowanej transakcji, którymi są głównie transakcje zakupu surowców lub sprzedaży nasion rzepaku, oleju lub śruty. Przyszła transakcja jest zabezpieczana od momentu zawarcia kontraktu (tj. ustalenia ilości, ceny, terminów dostawy) do daty sprzedaży lub daty zakupu. Instrumentami zabezpieczającymi są instrumenty pochodne typu forward.

Wycena pozycji zabezpieczanych i zabezpieczających oraz pomiar efektywności zabezpieczenia następuje na każdy dzień bilansowy, tj. na koniec każdego miesiąca. Część efektywna zabezpieczenia ujęta jest w kapitale z aktualizacji wyceny wraz z efektem w podatku odroczonego, natomiast część nieefektywna zabezpieczenia odnoszona jest bezpośrednio do wyniku finansowego.

W momencie realizacji pozycji zabezpieczanej, tj. wykonania transakcji sprzedaży lub zakupu, efektywna część zabezpieczenia przenoszona jest z kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny:

- do wyniku finansowego i koryguje wartość przychodów ze sprzedaży (w przypadku transakcji sprzedaży) lub
- do bilansu i koryguje w pierwszym ujęciu wartość aktywa powstałego w wyniku realizacji pozycji zabezpieczanej, tj. wartość zapasów (w przypadku transakcji zakupu), a następnie koszt wytworzenia produktów.

Zabezpieczenia wartości godziwej

Zabezpieczenie ryzyka cen towarów związanych zarówno z istniejącymi w bilansie stanami zapasów nasion rzepaku, jak i z uprawdopodobnionymi przyszłymi zobowiązaniami wynikającymi z zawartych kontraktów na zakup nasion, kwalifikowane jest jako zabezpieczenie wartości godziwej.

Spółka zawiera kontrakty zabezpieczające typu futures w celu ograniczenia ryzyka zmian cen towarów. Celem transakcji zabezpieczających jest dostosowanie ceny zakupu zapasu w możliwie dużym stopniu do ceny rynkowej, jaka będzie się kształtować na rynku w określonym czasie w przyszłości.

Stosowane instrumenty zabezpieczające prowadzą do osiągnięcia wysokiej kompensaty pomiędzy zmianą wartości pozycji zabezpieczanej (zapas nasion rzepaku lub firm commitment) oraz instrumentu zabezpieczającego. Stosowane zabezpieczenie przekłada się na dopasowanie wartości zapasu, nabytego po ustalonej wcześniej cenie stałej, do cen rynkowych.

Spółka wdrożyła rachunkowość zabezpieczeń opisanych powyżej instrumentów pochodnych, wyznaczonych na zabezpieczenie wartości godziwej określonych pozycji zapasów, które są źródłem ryzyka towarowego. Zabezpieczenie wartości godziwej jest to ograniczenie zagrożenia wpływu na wynik finansowy zmian wartości godziwej ujętego w bilansie składnika aktywów lub zobowiązań wynikających z określonego ryzyka lub uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań.

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenie wartości godziwej wykazuje się niezwłocznie w wyniku finansowym, wraz z wszelkimi zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej przypadającymi na ryzyko objęte zabezpieczeniem.

Spółka przestaje stosować rachunkowość zabezpieczeń, jeżeli rozwiązuje powiązanie zabezpieczające, instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, zakończony lub zrealizowany, lub nie spełnia kryteriów rachunkowości zabezpieczeń.

Rezerwy

Rezerwy wykazuje się w przypadku wystąpienia w jednostce bieżących zobowiązań (prawnych lub zwyczajowych) będących konsekwencją zdarzeń z przeszłości, których konieczność uregulowania przez Spółkę jest prawdopodobna, a wielkość tych zobowiązań może być wiarygodnie wyceniona.

Ujmowana kwota rezerwy odzwierciedla możliwie najdokładniejszy szacunek kwoty wymaganej do rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy, z uwzględnieniem ryzyka i niepewności związanej z tym zobowiązaniem. W przypadku wyceny rezerwy metodą szacunkowych przepływów pieniężnych koniecznych do rozliczenia bieżącego zobowiązania, jej wartość bilansowa odpowiada wartości bieżącej tych przepływów.

Restrukturyzacja

Rezerwa na koszty restrukturyzacji ujmowana jest tylko wtedy, gdy Spółka opracowała szczegółowy i formalny plan restrukturyzacji i ogłosiła wszystkim zainteresowanym stronom zamiar jego realizacji lub jego główne założenia. Wycena rezerwy restrukturyzacyjnej obejmuje wyłącznie bezpośrednie koszty restrukturyzacji, czyli kwoty niezbędne do przeprowadzenia restrukturyzacji i niezwiązane z bieżącą działalnością Spółki.

Koszty świadczeń emerytalnych

Rezerwa z tytułu świadczeń emerytalnych prezentowana w bilansie jako zobowiązanie z tytułu świadczeń pracowniczych wyceniana jest w wartości godziwej zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń emerytalnych. Zobowiązanie to kalkulowane jest metodami aktuarialnymi. Wszystkie zyski i straty aktuarialne ujmowane są w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczą. Spółka nie korzysta z tzw. podejścia „korytarzowego” do ujęcia zysków i strat aktuarialnych.

Zmiana w prezentacji sprawozdań finansowych

W zakresie prezentacji sprawozdań finansowych, oprócz zmian w sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym, wynikających z zastosowania zaktualizowanego MSR 1, co zostało opisane powyżej w punkcie „Zastosowanie zaktualizowanego MSR 1”, począwszy od 1 stycznia 2009r., Spółka dokonała również zmiany prezentacji niektórych pozycji wykazywanych w sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Zmiany te wynikają z reklasyfikacji niektórych pozycji kosztów (głównie wynagrodzenia (2.400 tys. PLN) , zużycie materiałów, usługi obce) pomiędzy kosztami wytworzenia, kosztami ogólnozakładowymi a pozostałymi kosztami operacyjnymi. Zmiany te nie mają wpływu na wynik finansowy netto. Zestawienie różnic wynikających z przekształcenia danych porównawczych za 2008 rok w sprawozdaniu z całkowitych dochodów przedstawia poniższa tabela:

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2008 roku

	<u>Dane z</u> <u>opublikowanego</u> <u>skonsolidowanego</u> <u>sprawozdania</u> <u>finansowego</u>	<u>Dane</u> <u>przekształcone</u>	<u>Różnica</u>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Przychody			
Przychody ze sprzedaży produktów	2.091.564	2.091.564	-
Przychody ze sprzedaży towarów	39.815	39.815	-
Pozostałe przychody operacyjne	11.727	11.706	(21)
Przychody ogółem	2.143.106	2.143.085	(21)
Koszty			
Koszty sprzedanych produktów	(1.622.104)	(1.618.471)	3.633
Koszty sprzedanych towarów	(61.989)	(61.989)	-
Koszty sprzedaży	(64.158)	(64.156)	2
Koszty ogólnego zarządu	(129.241)	(133.620)	(4.379)
Zyski/straty z tytułu różnic kursowych	(51.056)	(51.056)	-
Wynik na sprzedaży środków trwałych i inne koszty związane ze środkami trwałymi	(9.894)	(9.894)	-
Pozostałe koszty operacyjne	(5.998)	(5.233)	765
Koszty ogółem	(1.944.440)	(1.944.419)	21
Zysk operacyjny	198.666	198.666	-
Koszty i przychody finansowe	(34.855)	(34.855)	-
Zysk z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem	163.811	163.811	-
Podatek dochodowy	(31.577)	(31.577)	-
część bieżąca	(44.864)	(44.864)	-
część odroczone	13.287	13.287	-
Zysk netto	132.234	132.234	-

Zmiana zasad rozliczania różnic kursowych

Spółka dokonała zmiany zasad rachunkowości w zakresie stosowanych kursów walut obcych dla:

- wyceny wpływów i wypływów środków pieniężnych wyrażonych w walutach obcych. Dotychczas stosowany kurs kupna banku wiodącego, dla wpływów środków pieniężnych z należności oraz kurs sprzedaży banku wiodącego, dla zapłaty zobowiązań, został zastąpiony jednym kursem – średnim kursem NBP, obowiązującym w dniu wpływu lub wypływu środków pieniężnych. Średnim kursem NBP obowiązującym w danym dniu jest średni kurs ogłoszony przez Narodowy Bank Polski w poprzednim dniu roboczym.

- wyceny pieniężnych pozycji aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych na dzień bilansowy. Dotychczas stosowany kurs kupna banku wiodącego, z którego Spółka korzystała rozliczając transakcje wyrażone w walutach obcych, w przypadku wyceny należności oraz kurs sprzedaży, w przypadku wyceny zobowiązań, został zastąpiony jednym kursem – średnim kursem Europejskiego Banku Centralnego (EBC) obowiązującym na dzień bilansowy. Celem opisanej zmiany było dążenie do ujednolicenia stosowanych kursów do wyceny na dzień bilansowy pozycji pieniężnych aktywów i zobowiązań, z kursami stosowanymi do wyceny walutowych instrumentów pochodnych, które wyceniane są na dzień bilansowy w wartości godziwej w oparciu o bieżące kursy walutowe EBC. Model wyceny instrumentów pochodnych przyjęty w Spółce jest modelem stosowanym w Grupie Bunge. Model ten zakłada wycenę instrumentów pochodnych w oparciu o aktualne kursy EBC.

Spółka nie dokonała oszacowania wpływu wyżej opisanej zmiany zasady rachunkowości na wynik finansowy bieżącego okresu, jak również nie dokonała przekształcenia danych porównawczych z analogicznego okresu roku ubiegłego, gdyż pracochłonność i koszt przygotowania tych informacji byłyby niewspółmiernie wysokie w stosunku do korzyści płynących z tych informacji dla sprawozdania finansowego.

Ponadto, zgodnie z zasadami MSR 11, Spółka dokonała zmiany prezentacji aktywów i rezerwy z tytułu podatku dochodowego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Dotychczas Spółka nie kompensowała ze sobą aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego. W prezentowanym sprawozdaniu finansowym, Spółka kompensuje ze sobą aktywa z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego, wykazując je per saldo w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa lub jako zobowiązania. W celu doprowadzenia do porównywalności danych za rok ubiegły, Spółka zaprezentowała dane dotyczące odroczonego podatku dochodowego per saldo.

Zmianie uległa również prezentacja zaliczek na środki trwałe w budowie. Dotychczas były one prezentowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w wartości brutto wraz z podatkiem z tytułu dostaw, robót i usług (VAT). W prezentowanym sprawozdaniu finansowym, Spółka wykazuje zaliczki inwestycyjne w wartości netto, natomiast wartość podatku z tytułu dostaw, robót i usług prezentowana jest w pozostałych należnościach. W celu doprowadzenia do porównywalności danych za rok ubiegły, Spółka dokonała zmiany prezentacji zaliczek na środki trwałe w budowie w sprawozdaniu za rok ubiegły.

Zestawienie różnic wynikających z przekształcenia danych porównawczych za 2008 rok w sprawozdaniu z sytuacji finansowej przedstawia poniższa tabela:

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ na dzień 31 grudnia 2008

	<u>Dane z opublikowanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego</u> PLN'000	<u>Dane przekształcone</u> PLN'000	<u>Różnica</u> PLN'000
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	412.976	412.809	(167)
Nieruchomości inwestycyjne	1.907	1.907	-
Wartość firmy	83.793	83.793	-
Wartości niematerialne	34.454	34.454	-
Długoterminowe aktywa finansowe	194	194	-
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	34.385	603	(33.782)
	567.709	533.760	(33.949)
Aktywa obrotowe			
Zapasy	547.062	547.062	-
Należności z tytułu dostaw i usług	160.101	160.101	-
Należności pozostałe	15.590	15.757	167
Krótkoterminowe aktywa finansowe	15.497	15.497	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2.546	2.546	-
Rozliczenia międzyokresowe czynne	944	944	-
	741.740	741.907	167
Aktywa razem	1.309.449	1.275.667	(33.782)
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	180.229	180.229	-
Nadwyżka ze sprzedaży akcji	206.160	206.160	-
Kapitał rezerwowy	(7.460)	(7.460)	-
Zyski zatrzymane	190.220	190.220	-
Razem kapitały własne	569.149	569.149	-
Zobowiązania długoterminowe			
Rezerwa z tytułu podatku dochodowego	33.782	-	(33.782)
Pozostałe rezerwy	4.888	4.888	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	8.945	8.945	-
	47.615	13.833	(33.782)
Zobowiązania krótkoterminowe			
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	452.113	452.113	-
Zobowiązania finansowe	78.486	78.486	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	17.305	17.305	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	107.328	107.328	-
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	33.615	33.615	-
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	3.788	3.788	-
	692.635	692.635	-
Rozliczenia międzyokresowe	50	50	-
Pasywa razem	1.309.449	1.275.667	(33.782)

3. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW I TOWARÓW

Przychody ze sprzedaży Spółki prezentują się następująco:

	Za 12 miesięcy do 31/12/2009	Za 12 miesięcy do 31/12/2008	Zmiana
	PLN' 000	PLN' 000	%
Sprzedaż produktów:			
Oleje luzem	668.415	670.975	-0,38
Śruta rzepakowa	287.340	295.742	-2,84
Oleje konfekcjonowane	534.061	586.723	-8,98
Margaryny konsumenckie	280.858	293.687	-4,37
Margaryny profesjonalne	130.277	127.422	2,24
Tłuszcze cukiernicze	90.103	103.349	-12,82
Pozostałe	17.237	13.666	26,13
	2.008.291	2.091.564	-3,98
Sprzedaż towarów:			
Nasiona rzepaku	724	16.759	-95,68
Oleje luzem	3.326	8.553	-61,11
Śruta rzepakowa	2.168	1.009	114,87
Oleje konfekcjonowane	5.904	5.338	10,60
Śruta słonecznikowa	3.761	-	-
Nasiona siewne	5.815	7.518	-22,65
Pozostałe	-	638	-
	21.698	39.815	-45,50
	2.029.989	2.131.379	-4,76

Struktura terytorialna sprzedaży produktów i towarów:

	Za 12 miesięcy do 31/12/2009	Za 12 miesięcy do 31/12/2008	Zmiana
	PLN' 000	PLN' 000	%
Sprzedaż produktów	1.678.001	1.820.762	-7,84
Kraj	330.290	270.802	21,97
Eksport	2.008.291	2.091.564	-3,98
Sprzedaż towarów:	12.892	18.909	-31,82
Kraj	8.806	20.906	-57,88
Eksport	21.698	39.815	-45,50
	2.029.989	2.131.379	-4,76

Struktura przychodów Spółki nie uległa większym zmianom w stosunku do roku ubiegłego. Większość przychodów ze sprzedaży produktów uzyskiwana jest ze sprzedaży surowego oleju rzepakowego lub olejów rafinowanych do potrzeb przemysłowych, jak i śruty rzepakowej – produktu ubocznego powstającego w procesie ekstrakcji oleju z nasion. Znaczną część przychodów uzyskiwana jest ze sprzedaży olejów butelkowanych i margaryn (zarówno konsumenckich, jak i profesjonalnych).

Przychody ze sprzedaży produktów i towarów Spółki w 2009 roku (2.029.989 tys. PLN), w stosunku do roku ubiegłego (2.131.379 tys. PLN) wykazały spadek o 4,76%.

4. SEGMENTY OPERACYJNE

Rozpoznane Segmenty Operacyjne

Zidentyfikowane i ujawnione w ramach działalności operacyjnej Spółki segmenty operacyjne są pochodną podziałów dokonywanych dla wewnętrznych celów zarządczych Spółki, jak i dla potrzeb konsolidacji z grupą Bunge. Spółka rozpoznała dwa podstawowe segmenty działalności:

- Segment Produktów Masowych (Agri)
- Segment Produktów Spożywczych (Food)

Segment Produktów Masowych (Agri) obejmuje działalność:

- w zakresie przerobu nasion rzepaku - działalność od zakupu nasion do sprzedaży rzepakowego oleju surowego/odszlamionego, śruty rzepakowej, ewentualnie odsprzedaży nasion rzepaku do podmiotów zewnętrznych lub do segmentu Food
- w zakresie pozostałych olejów - działalność od zakupu od stron trzecich pozostałych olejów (również rzepakowego) w stanie surowym lub rafinowanym, do sprzedaży ich do podmiotów zewnętrznych lub do segmentu Food.

Segment Produktów Spożywczych (Food) - obejmuje działalność od zakupu od segmentu Agri olejów surowych i rafinowanych, pochodzących z zakupu od stron trzecich, do sprzedaży do stron trzecich: olejów rafinowanych, olejów butelkowanych, margaryn konsumenckich i profesjonalnych, tłuszczów cukierniczych. Segment Food nie dokonuje transakcji sprzedaży do segmentu Agri.

Ustalenie wielkości, wartości i kosztu obrotów wewnętrznych pomiędzy segmentami

Tak zdefiniowana działalność segmentów powoduje konieczność realizacji obrotu wewnętrznego pomiędzy nimi, w zakresie sprzedaży z segmentu Agri do segmentu Food oleju rzepakowego surowego oraz zakupionych pozostałych olejów roślinnych (zarówno surowych, jak i rafinowanych), wykorzystywanych do produkcji wyrobów gotowych Spółki.

Wolumen obrotów wewnętrznych, określany na każdy dzień bilansowy, kalkulowany jest jako ekwiwalent produkcji sprzedanej, tj. jako ilość olejów potrzebnych do wyprodukowania ilości wyrobów gotowych segmentu Food, sprzedanej w danym okresie sprawozdawczym.

Ceny realizacji sprzedaży między segmentami (ceny transferowe) olejów będących surowcami do produkcji wyrobów gotowych segmentu Food są cenami rynkowymi, określonymi na podstawie notowań giełdowych ustalanych na różne okresy obowiązywania dla różnych asortymentów wyrobów gotowych segmentu Food.

Dla rzepakowego oleju rafinowanego sprzedanego do stron trzecich, cena sprzedaży z segmentu Agri do segmentu Food ustalana jest poprzez odjęcie od rzeczywistej ceny realizacji sprzedaży do stron trzecich, stałej premii rafinacyjnej, ustalonej na dany okres na bazie rynkowych premii rafinacyjnych (różnica pomiędzy rynkową ceną oleju rafinowanego a ceną oleju surowego).

Koszt własny sprzedanych wyrobów/surowców w ramach obrotu między segmentami ustalany jest w wysokości:

- dla sprzedaży oleju rzepakowego surowego z produkcji własnej – w wysokości bieżącej ceny standardowej nasion rzepaku, korygowanej o aktualne uzyski produkcyjne i cenę sprzedaży śruty rzepakowej (podstawowy produkt uboczny przy produkcji oleju surowego,
- dla sprzedaży pozostałych surowców – w wysokości historycznych kosztów nabycia.

Podział pozostałych elementów części operacyjnej rachunku wyników

Koszty produkcji – koszty bezpośrednio produkcyjne (wydziałów produkcyjnych) alokowane są do segmentów zgodnie z alokacją rodzajów produkowanych produktów; koszty pośrednio produkcyjne (wydziały pomocnicze i administracja zakładów produkcyjnych) alokowane są do segmentów na podstawie ustalonych na dany rok obrachunkowy stałych współczynników alokacji określonych na bazie planowanego zaangażowania poszczególnych działów w produkcję dla poszczególnych segmentów.

Koszty sprzedaży alokowane są do segmentów analogicznie jak sama sprzedaż. Wszystkie koszty związane z transakcjami sprzedaży dotyczące produktów i towarów kwalifikowanych do segmentu Agri są przypisywane temu segmentowi. Analogicznie, wszystkie koszty sprzedaży związane z transakcjami sprzedaży produktów i towarów kwalifikowanych do segmentu Food są przypisywane do segmentu Food.

Koszty ogólnego zarządu podlegają podziałowi na zasadzie przypisania poszczególnych działów operacyjnych do danego segmentu. Kryterium przypisania stanowi rodzaj wykonywanych zadań w ramach danego działu. Koszty działów ogólnoadministracyjnych, zarządzających obiema sferami działalności, przypisane są do obydwu segmentów w proporcji 1/1.

Różnice kursowe:

Różnice powstałe na instrumentach finansowych alokowane są do segmentu Agri w zakresie:

- całość niezrealizowanych wyników na instrumentach pochodnych,
- część zrealizowanych wyników na instrumentach pochodnych związana z realizacją zabezpieczeń dotyczących działalności segmentu Agri i dla których prowadzona jest rachunkowość zabezpieczeń,
- całość zrealizowanych różnic kursowych na instrumentach pochodnych nie ujętych w rachunkowości zabezpieczeń.

Część zrealizowanych wyników na transakcjach zabezpieczających, ujętych w ramach rachunkowości zabezpieczeń, dotyczących zabezpieczenia wartości wpływów ze sprzedaży oleju rafinowanego luzem alokowana jest do segmentu Produktów Spożywczych.

Pozostałe różnice kursowe (powstałe na wycenie pozycji bilansowych lub wynikające z realizacji zapłat i otrzymanych płatności w walucie obcej) alokowane są do segmentu Agri.

Spółka alokuje do poszczególnych segmentów pozycje ze sprawozdania z całkowitych dochodów tylko do poziomu zysku operacyjnego.

Podział Bilansu

Zapasy

Kryterium podziału zapasów jest zbieżne z kryteriami stosowanymi przy wyróżnieniu obrotów segmentu, co pozwala na szczegółową identyfikację zapasów przyporządkowanych do danego segmentu.

Rozrachunki z dostawcami/klientami

Zarówno dostawcy, jak i klienci, zostali przyporządkowani do danego segmentu na podstawie kryterium rodzaju, odpowiednio, nabywanego materiału/towaru, sprzedawanego produktu/towaru. Umożliwia to identyfikację wszystkich zobowiązań/należności dla danego segmentu. Przegląd poprawności tych alokacji dokonywany jest raz w roku.

Środki trwałe

Kryterium alokacji środków trwałych do segmentów jest, analogicznie jak dla alokacji kosztów, przypisanie poszczególnych działów operacyjnych do danego segmentu.

Środki trwałe w budowie

Wszelkie zwiększenia wartości majątku trwałego w ramach segmentu Agri dokonywane są wyłącznie w momencie przyjęcia środka trwałego do używania. Całość nakładów na środki trwałe w budowie wykazywana jest w ramach segmentu Food.

Wartości niematerialne i prawne

Alokacja wartości niematerialnych i prawnych do poszczególnych segmentów oparta jest na szczegółowej identyfikacji tych aktywów do danego segmentu.

Wartość firmy

Wartość firmy została następująco przypisana do segmentów:

	Segment Agri	Segment Food	Razem
Wartość firmy (PLN'000)	28.544	55.249	83.793
Wartość firmy (%)	34,1%	65,9%	100%

Zadłużenie

Zadłużenie alokowane jest do segmentów wg struktury aktywów netto.

Pozostałe pozycje bilansowe

Wszelkie nieuwzględnione w ramach podstawowego rozdziału elementy bilansu są a priori przyporządkowywane do segmentu Food. Wiąże się to z założeniem, iż w ramach tego segmentu wykazywane są wszelkie rozliczenia ze stronami trzecimi, nie będące konsekwencją takich operacji jak sprzedaż i zakupy.

Podstawowe miary i kryteria oceny wyników działalności segmentów biznesowych

Spółka stosuje dwie zasadnicze miary dla oceny swoich segmentów biznesowych:

- Wynik operacyjny (EBIT)
- Zwrot na aktywach netto (RONA)

Zwrot na aktywach netto ustalany jest wyłącznie wobec aktywów pracujących, czyli po eliminacji z majątku trwałego wartości środków trwałych w budowie. Jest to istotne założenie, gdyż w ten sposób eliminowany jest fakt wykazywania w ramach segmentu Food nakładów, które ostatecznie w części zwiększą wartość majątku trwałego segmentu Agril.

Poniżej przedstawione zostały podstawowe informacje finansowe dotyczące segmentów operacyjnych.

Aktywa i zobowiązania segmentów

	AGRI		FOOD		RAZEM	
	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2008 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2008 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2008 PLN'000
Aktywa						
Aktywa trwałe	155.449	174.457	341.830	359.303	497.279	533.760
w tym inwestycje w toku	-	-	14.745	24.041	14.745	24.041
Aktywa obrotowe	463.245	479.287	170.279	262.620	633.524	741.907
Aktywa ogółem	618.694	653.744	512.109	621.923	1.130.803	1.275.667
Zobowiązania						
Zobowiązania długoterminowe	3.311	-	29.140	13.833	32.451	13.833
Zobowiązania krótkoterminowe (bez kredytów i pożyczek)	104.010	114.939	94.556	125.633	198.566	240.572
Zobowiązania ogółem (bez kredytów i pożyczek)	107.321	114.939	123.696	139.466	231.017	254.405
Aktywa netto (aktywa ogółem pomniejszone o zobowiązania ogółem, bez pożyczek i kredytów)	511.373	538.805	388.413	482.457	899.786	1.021.262
Zadłużenie (pożyczki i kredyty)	130.058	238.529	98.785	213.584	228.843	452.113

Przychody i wyniki segmentów

	AGRI		FOOD		WYŁĄCZENIA		RAZEM	
	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2009	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2008	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2009	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2008	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2009	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2008	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2009	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2008
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Przychody								
Sprzedaż do stron trzecich	759.207	685.031	1.283.900	1.458.054	-	-	2.043.107	2.143.085
Sprzedaż między segmentami	757.221	577.674	-	-	(757.221)	(577.674)	-	-
Przychody ogółem	1.516.428	1.262.705	1.283.900	1.458.054	(757.221)	(577.674)	2.043.107	2.143.085
Zysk operacyjny (EBIT)	117.172	112.702	81.373	85.964	-	-	198.545	198.666
Pozostałe informacje								
Nakłady inwestycyjne	690	711	15.385	26.675	-	-	16.075	27.386
Amortyzacja środków trwałych	16.669	14.312	29.524	32.538	-	-	46.193	46.850
Amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych	-	-	2.362	50	-	-	2.362	50
Odpis z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	333	-	773	8.917	-	-	1.106	8.917

Przychody ze sprzedaży głównych produktów i usług

	AGRI		FOOD		RAZEM	
	<u>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2009</u>	<u>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2008</u>	<u>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2009</u>	<u>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2008</u>	<u>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2009</u>	<u>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2008</u>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Przychody ze sprzedaży produktów						
Oleje luzem	453.919	357.305	214.496	313.670	668.415	670.975
Śruta rzepakowa	287.340	291.857	-	3.885	287.340	295.742
Oleje konfekcjonowane	-	-	534.061	586.722	534.061	586.722
Margaryny konsumenckie	-	-	280.858	293.687	280.858	293.687
Margaryny profesjonalne	-	-	130.277	127.422	130.277	127.422
Tłuszcze cukiernicze	-	-	90.103	103.349	90.103	103.349
Pozostałe	2.077	2.244	15.160	11.423	17.237	13.667
Sprzedaż produktów	743.336	651.406	1.264.955	1.440.158	2.008.291	2.091.564
Przychody ze sprzedaży towarów						
Nasiona rzepaku	724	16.759	-	-	724	16.759
Oleje luzem	3.326	8.318	-	235	3.326	8.553
Śruta rzepakowa	2.168	1.009	-	-	2.168	1.009
Oleje konfekcjonowane	-	-	5.904	5.338	5.904	5.338
Śruta słonecznikowa	3.761	-	-	-	3.761	-
Nasiona siewne	5.815	7.518	-	-	5.815	7.518
Pozostałe	-	-	-	638	-	638
Sprzedaż towarów	15.794	33.604	5.904	6.211	21.698	39.815
Sprzedaż razem	759.130	685.010	1.270.859	1.446.369	2.029.989	2.131.379

Zwrot na aktywach netto

	AGRI		FOOD		RAZEM	
	<u>Koniec okresu 31/12/2009</u>	<u>Koniec okresu 31/12/2008</u>	<u>Koniec okresu 31/12/2009</u>	<u>Koniec okresu 31/12/2008</u>	<u>Koniec okresu 31/12/2009</u>	<u>Koniec okresu 31/12/2008</u>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Średni stan aktywów	636.219	618.341	547.624	646.208	1.183.843	1.264.548
Średni stan zobowiązań (bez kredytów i pożyczek)	111.130	74.742	131.581	159.625	242.711	234.367
Stan środków trwałych w budowie	-	-	19.393	24.438	19.393	24.438
Średni stan aktywów operacyjnych netto (pomniejszony o średni stan środków trwałych w budowie)	525.089	543.599	416.043	486.583	941.132	1.030.182
Zysk operacyjny	117.172	112.702	81.373	85.964	198.545	198.666
Podatek dochodowy (od zysku operacyjnego)	22.262	21.413	15.462	16.333	37.724	37.746
Zysk operacyjny pomniejszony o podatek	94.909	91.289	65.912	69.631	160.821	160.920
Zwrot na aktywach netto	18,1%	16,8%	15,8%	14,3%	17,1%	15,6%

Informacje o obszarach geograficznych

	AGRI		FOOD		RAZEM	
	<u>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2009</u>	<u>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2008</u>	<u>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2009</u>	<u>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2008</u>	<u>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2009</u>	<u>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2008</u>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Przychody od klientów zewnętrznych						
POLSKA	533.608	484.125	1.204.015	1.372.884	1.737.623	1.857.009
NIEMCY	50.922	98.293	24.577	26.063	75.499	124.356
POZOSTAŁE KRAJE	174.677	102.613	55.308	59.107	229.985	161.720
Razem przychody	759.207	685.031	1.283.900	1.458.054	2.043.107	2.143.085

Informacje o wiodących klientach

W Spółce nie występuje koncentracja przychodów ze sprzedaży do zewnętrznego pojedynczego klienta, które stanowiłyby 10 lub więcej procent łącznych przychodów spółki w prezentowanym okresie.

5. KOSZTY WEDŁUG RODZAJU

	<u>Za 12 mies. do 31/12/2009</u>	<u>Za 12 mies. do 31/12/2008</u>
	PLN'000	PLN'000
Amortyzacja	48.555	49.872
Zużycie materiałów i energii	1.511.167	1.659.403
Usługi obce	99.297	116.323
Podatki i opłaty	6.600	8.291
Wynagrodzenia	78.270	88.789
Ubezpieczenia społeczne	11.120	12.737
Inne świadczenia pracownicze	11.762	9.627
Pozostałe koszty rodzajowe (delegacje, koszty utrzymania obiektów socjalnych i inne)	4.334	6.299
Razem koszty rodzajowe	1.771.105	1.951.341
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	17.488	(135.815)
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby	(7)	(23)
Koszty sprzedaży	(73.729)	(64.156)
Koszty ogólnego zarządu	(111.897)	(133.620)
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów	1.602.960	1.618.471

6. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

	<u>Za 12 mies. do 31/12/2009</u>	<u>Za 12 mies. do 31/12/2008</u>
	PLN'000	PLN'000
Sprzedaż usług	5.598	8.043
Marża na transakcji sprzedaży części kontraktu produkcyjnego	2.829	-
Należne kary umowne	1.783	2.329
Odpis aktualizujący należności	1.576	-
Pozostałe przychody	1.332	1.334
	13.118	11.706

7. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE

	Za 12 mies. do 31/12/2009 PLN'000	Za 12 mies. do 31/12/2008 PLN'000
Utworzenie rezerw na świadczenia pracownicze	-	187
Odpis aktualizujący należności	-	3.548
Koszty kontraktu produkcyjnego na oleje jadalne	2.189	-
Odszkodowania	357	-
Pozostałe koszty	1.183	1.498
	3.729	5.233

8. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

Przychody finansowe

	Za 12 mies. do 31/12/2009 PLN'000	Za 12 mies. do 31/12/2008 PLN'000
Przychody ze sprzedaży akcji	-	104
Otrzymane odsetki za zwłokę	300	1.135
Otrzymane odsetki od udzielonych pożyczek	16	38
Odsetki od środków pieniężnych	10	9
- Pozostałe	1	818
	327	2.104

Koszty finansowe

	Za 12 mies. do 31/12/2009 PLN'000	Za 12 mies. do 31/12/2008 PLN'000
Koszty odsetek – kredyty i pożyczki	19.746	36.541
Zapłacone odsetki za zwłokę	115	139
Pozostałe	3.258	279
	23.119	36.959

Całość uzyskanych przychodów oraz poniesionych kosztów finansowych z tytułu należności, pożyczek oraz zobowiązań stanowią przychody i koszty odsetek.

9. ZYSKI/STRATY NA INSTRUMENTACH POCHODNYCH I RÓŻNICACH KURSOWYCH

	Za 12 mies. do 31/12/2009 PLN'000	Za 12 mies. do 31/12/2008 PLN'000
Zrealizowany wynik na instrumentach pochodnych		
- zyski	38.910	39.514
- straty	(74.169)	(51.534)
Niezrealizowany wynik na instrumentach pochodnych		
- zyski	10.020	4.351
- straty	(10.147)	(34.048)
Różnice kursowe zrealizowane		
- dodatnie	25.739	16.536
- ujemne	(19.885)	(23.377)
Różnice kursowe niezrealizowane		
- dodatnie	4.418	2.025
- ujemne	(1.691)	(4.523)
	(26.805)	(51.056)

Zrealizowane jak i niezrealizowane zyski lub straty na instrumentach pochodnych są efektem różnic kursowych powstających w momencie realizacji transakcji lub przy ich wycenie na dzień bilansowy, w związku z czym Spółka prezentuje te wyniki w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, łącznie z dodatnimi i ujemnymi różnicami kursowymi powstającymi przy wycenie innych pozycji bilansowych.

10. WYNIK NA SPRZEDAŻY ŚRODKÓW TRWAŁYCH I INNE KOSZTY ZWIĄZANE ZE ŚRODKAMI TRWAŁYMI

	Za 12 mies. do 31/12/2009	Za 12 mies. do 31/12/2008
	PLN'000	PLN'000
Strata na sprzedaży	(35)	(74)
Likwidacja	(89)	(1.532)
Zysk na sprzedaży	938	1.061
Odpis z tyt. nieużywania środków trwałych	(1.471)	(9.349)
	(657)	(9.894)

11. PODATEK DOCHODOWY

	Za 12 mies. do 31/12/2009	Za 12 mies. do 31/12/2008
	PLN'000	PLN'000
Podatek dochodowy ujęty w rachunku zysków i strat		
Podatek bieżący:		
Podatek dochodowy za bieżący rok	20.946	45.236
Korekty lat ubiegłych	(289)	(372)
Razem podatek bieżący	20.657	44.864
Podatek odroczony:	12.342	(13.287)
Razem podatek dochodowy	32.999	31.577

Bieżący podatek dochodowy ustalony został według stawki 19,0%, właściwej dla podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych.

Uzgodnienie wysokości podatku dochodowego w sprawozdaniu z całkowitych dochodów z wynikiem finansowym:

	Za 12 mies. do 31/12/2009		Za 12 mies. do 31/12/2008	
	PLN'000	%	PLN'000	%
Zysk przed opodatkowaniem	175.753		163.812	
Podatek przy zastosowaniu stawki krajowej	33.393	19%	31.124	19%
Korekty dotyczące podatku dochodowego z lat ubiegłych	(289)		(372)	
Efekt podatkowy kosztów nie będących kosztem uzyskania przychodów i przychodów wyłączonych z opodatkowania.	(105)		825	
Obciążenie podatkowe oraz efektywna stawka podatku dochodowego	32.999	19%	31.577	19%

Odroczony podatek dochodowy na dzień 31 grudnia 2009 wynika z następujących pozycji:

	Koniec okresu 31/12/2009	Koniec okresu 31/12/2008	Obciążenie (+)/ uznanie (-) wyniku	Obciążenie (+)/ uznanie (-) kapitału
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Odroczony podatek dochodowy				
<u>Rezerwa z tytułu podatku odroczonego</u>				
Różnica wartości bilansowych i podatkowych środków trwałych	19.960	24.313	(4.353)	-
Różnica wartości bilansowych i podatkowych przejętych gruntów	2.656	-	2.656	-
Wartość godziwa przejętych marek produktowych	6.027	6.466	(439)	-
Niezrealizowane zyski na instrumentach finansowych	2.470	2.937	(9.694)	9.227
Zrealizowane straty na instrumentach finansowych ujmowane w kapitale	73	-	73	-
Rozliczenie odchyleń od cen ewidencyjnych rzepaku	1.126	-	1.126	-
Pozostałe tytuły	2	66	(64)	-
Razem rezerwa na podatek dochodowy	32.314	33.782	(10.695)	9.227
<u>Aktywa z tytułu podatku odroczonego</u>				
Niezrealizowane straty na instrumentach finansowych	661	14.912	(16.807)	2.556
Zrealizowane zyski na instrumentach finansowych ujmowane w kapitale	9	-	9	-
Straty z tyt. wyceny kontraktów futures	1.328	-	1.328	-
Niewypłacone wynagrodzenia i ubezpieczenia społeczne pracowników	-	895	(895)	-
Rabaty odroczone	3.439	3.426	13	-
Naliczone nie zapłacone odsetki od kredytów	157	1.352	(1.195)	-
Rezerwa na zapasy	245	296	(51)	-
Rezerwa na odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe	1.990	1.858	132	-
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	715	656	59	-
Rezerwa na rekultywację terenu	710	723	(13)	-
Rezerwa na nagrody i premie roczne dla pracowników	1.490	1.821	(331)	-
Odpisy aktualizujące wartość należności nieściągalnych	896	1.073	(177)	-
Rozliczenie odchyleń od cen ewidencyjnych rzepaku	-	4.851	(4.851)	-
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i pozostałe koszty odroczone w czasie	2.026	2.522	(496)	-
Inne rezerwy	229	-	229	-
Razem aktywa z tytułu podatku	13.895	34.385	(23.046)	2.556
Obciążenie/korzyść z tytułu odroczonego podatku dochodowego			(12.351)	(6.671)
Per saldo				
Rezerwa z tytułu podatku	18.419	-		
Aktywa z tytułu podatku	-	603		

Odroczony podatek dochodowy na dzień 31 grudnia 2008 wynika z następujących pozycji:

	Koniec okresu 31/12/2008	Koniec okresu 31/12/2007	Obciążenie/ uznanie wyniku	Obciążenie/ uznanie kapitału
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Odroczony podatek dochodowy				
<u>Rezerwa z tytułu podatku odroczonego</u>				
Różnica wartości bilansowych i podatkowych środków trwałych	24.313	25.727	(1.414)	-
Wartość godziwa przejętych marek produktowych	6.466	6.982	(516)	-
Niezrealizowane zyski na instrumentach finansowych	2.937	2.905	255	(223)
Pozostałe tytuły	66	38	28	-
Razem rezerwa z tytułu podatku odroczonego	33.782	35.652	(1.647)	(223)
<u>Aktywa z tytułu podatku odroczonego</u>				
Niezrealizowane straty na instrumentach finansowych	14.912	1.823	5.824	7.265
Niewypłacone wynagrodzenia i ubezpieczenia społeczne pracowników	895	731	164	-
Rabaty odroczone	3.426	2.255	1.171	-
Naliczone nie zapłacone odsetki od kredytów	1.352	1.904	(552)	-
Rezerwa na zapasy	296	211	85	-
Rezerwa na odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe	1.858	1.627	231	-
Rozliczenie odchyleń od ceny ewidencyjnej rzepaku	4.851	2.591	2.260	-
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	656	638	18	-
Rezerwa na rekultywację terenu	723	762	(39)	-
Rezerwa na nagrody i premie roczne dla pracowników	1.821	956	865	-
Odpisy aktualizujące wartość należności nieściągalnych	1.073	1.009	64	-
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i pozostałe koszty odroczone w czasie	2.522	973	1.549	-
Razem aktywa z tytułu podatku dochodowego	34.385	15.480	11.640	7.265
Obciążenie/korzyść z tytułu odroczonego podatku dochodowego			(13.287)	(7.488)

W październiku 2009 roku została wypłacona dywidenda z zysku za rok 2008 w kwocie netto 67.059 tys. PLN. Przy wypłacie dywidendy potrącony został zryczałtowany podatek dochodowy, w kwocie 91,8 tys. PLN, według stawek właściwych dla poszczególnych podatników.

12. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

Wyliczenie zysku na jedną akcję i rozwodnionego zysku przypadającego na jedną akcję zostało oparte na następujących informacjach:

	Za 12 mies. do 31/12/2009 PLN'000	Za 12 mies. do 31/12/2008 PLN'000
Zyski		
Zysk netto dla celów wyliczenia zysku na jedną akcję	142.754	132.234
	Za 12 mies. do 31/12/2009	Za 12 mies. do 31/12/2008
Liczba wyemitowanych akcji		
Średnia ważona liczba akcji wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości zysku zwykłego na jedną akcję	22.986.949	22.338.949
	Za 12 mies. do 31/12/2009	Za 12 mies. do 31/12/2008
Zysk na akcję		
Zysk przypadający na jedną akcję	6,21	5,92

13. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

	Grunty, budynki i budowle PLN'000	Środki trwałe w budowie PLN'000	Maszyny i urządzenia PLN'000	Pozostałe środki trwałe PLN'000	Razem PLN'000
WARTOŚĆ POCZĄTKOWA					
Na dzień 1 stycznia 2008	234.710	23.121	250.136	23.232	531.199
Zwiększenia	8.972	28.959	7.546	2.858	48.335
Zmniejszenia	(1.071)	(22.021)	(1.661)	(1.897)	(26.650)
Inwestycje zaniechane	-	(24)	-	-	(24)
Na dzień 31 grudnia 2008	242.611	30.035	256.021	24.193	552.860
Na dzień 1 stycznia 2009	242.611	30.035	256.021	24.193	552.860
Korekty wartości BO przejętych aktywów spółki zależnej	2.893	(87)	9.498	6.410	18.714
Zwiększenia	5.231	10.608	18.607	1.924	36.370
Zmniejszenia	(1.168)	(25.812)	(4.545)	(3.485)	(35.010)
Inwestycje zaniechane	-	-	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2009	249.567	14.744	279.581	29.042	572.934
UMORZENIE I UTRATA WARTOŚCI					
Na dzień 1 stycznia 2008	20.303	-	57.042	10.119	87.464
Amortyzacja za okres	12.251	-	29.894	4.491	46.636
Utrata wartości	5.224	1.095	4.379	341	11.039
Zmniejszenia z tytułu likwidacji lub sprzedaży	(1.204)	-	(1.505)	(1.598)	(4.307)
Na dzień 31 grudnia 2008	36.574	1.095	89.810	13.353	140.832
Na dzień 1 stycznia 2009	36.574	1.095	89.810	13.353	140.832
Korekty wartości BO przejętych aktywów spółki zależnej	2.781	-	9.833	5.400	18.014
Amortyzacja za okres	12.374	-	29.629	4.195	46.198
Utrata wartości	699	-	458	340	1.497

Zmniejszenia z tytułu likwidacji lub sprzedaży	(656)	-	(4.512)	(3.205)	(8.373)
Na dzień 31 grudnia 2009	51.772	1.095	125.218	20.083	198.168

WARTOŚĆ NETTO

Na dzień 31 grudnia 2008	206.037	28.940	166.211	10.840	412.028
Udzielone zaliczki		781			781
					<u>412.809</u>
Na dzień 31 grudnia 2009	197.795	13.649	154.363	8.959	374.766
Udzielone zaliczki		5.441			5.441
					<u>380.207</u>

Okres użytkowania środków trwałych w Spółce został określony następująco:

Budynki – od 25 do 40 lat

Maszyny i urządzenia – od 3 do 20 lat

Pozostałe środki trwałe – od 4 do 12 lat.

Środki trwałe amortyzowane są metodą liniową.

14. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

PLN'000

WARTOŚĆ POCZĄTKOWA

Na dzień 1 stycznia 2008	2.389
Zwiększenia	-
Zmniejszenia	-
Na dzień 31 grudnia 2008	<u>2.389</u>
Na dzień 1 stycznia 2009	2.389
Zwiększenia	-
Zmniejszenia	(93)
Utrata wartości	(7)
Na dzień 31 grudnia 2009	<u>2.289</u>

UMORZENIE

Na dzień 1 stycznia 2008	360
Amortyzacja za okres	112
Zmniejszenia	10
Na dzień 31 grudnia 2008	<u>482</u>
Na dzień 1 stycznia 2009	482
Amortyzacja za okres	113
Zmniejszenie	(93)
Utrata wartości	(7)
Na dzień 31 grudnia 2009	<u>495</u>

WARTOŚĆ NETTO

Na dzień 31 grudnia 2008	<u>1.907</u>
Na dzień 31 grudnia 2009	<u>1.794</u>

Informacje o przychodach oraz o należnych wpływach z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych znajdują się w notcie „Leasing operacyjny”.

Nieruchomości amortyzuje się metodą liniową. Przyjęte stawki amortyzacji są następujące:

- budynki – 2,5%
- budowle – 4%
- urządzenia techniczne – 8,5%
- maszyny i urządzenia pozostałe – 4%.

Spółka nie dokonała wyceny wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych wymaganych przez MSR 40, ze względu na małą istotność tej pozycji w aktywach ogółem Spółki. Koszty oszacowania wartości godziwej byłyby niewspółmiernie wysokie w stosunku do korzyści płynących z tego dla sprawozdania finansowego.

15. WARTOŚĆ FIRMY

Wartość firmy powstała w wyniku połączenia, które miało miejsce 13 grudnia 2006 roku. Wartości firmy została wyliczona w oparciu o wartość godziwą aktywów netto poszczególnych przejętych spółek.

	PLN'000
<u>Stan na dzień 31 grudnia 2008</u>	
Cena przejęcia	277.218
Koszty przejęcia	311
Wartość godziwa aktywów przejętych	(193.736)
	83.793
<u>Stan na dzień 31 grudnia 2009</u>	
Cena przejęcia	277.218
Koszty przejęcia	311
Wartość godziwa aktywów przejętych	(193.736)
	83.793

Spółka przypisała wartość firmy do obydwu wyodrębnionych segmentów. Które odpowiadają definicji najniższemu poziomowi, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze. Alokacja wartości firmy do obydwu segmentów została dokonana wg struktury segmentowej nadwyżki przekazanych płatności nad udziałem Spółki w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów i zobowiązań jednostek przejmowanych na dzień przejęcia.

Testowanie utraty wartości „wartości firmy”.

Na koniec roku 2009 Spółka przeprowadziła testy wartości firmy dla obydwu segmentów pod kątem utraty wartości. Testy nie wykazały konieczności dokonania odpisów aktualizujących.

Testy przeprowadzone zostały metodą dyskontowanych wolnych przepływów gotówkowych, z przyjęciem następujących założeń:

- 5-letni okres prognozy,
- poziom relacji zysku operacyjnego (EBIT) do przychodów - od 5% do 6%,
- średni ważony koszt kapitału (WACC), obejmujący premię za ryzyko inwestycji w spółki o niskiej kapitalizacji - 13,6%.

16. POZOSTAŁE WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE

	Znaki towarowe PLN'000	Prawa autorskie PLN'000	Razem PLN'000
WARTOŚĆ BRUTTO			
Na dzień 1 stycznia 2008	39.517	1.428	40.945
Zwiększenia z tyt. konsolidacji	-	210	210
Na dzień 31 grudnia 2008	39.517	1.638	41.155
Na dzień 1 stycznia 2009	39.517	1.638	41.155
Korekta wartości BO przejętych aktywów spółki zależnej	(5.880)	(1.200)	(7.080)
Zwiększenia	-	50	50
Na dzień 31 grudnia 2009	33.637	488	34.125
UMORZENIE			
Na dzień 1 stycznia 2008	2.767	811	3.578
Amortyzacja za okres	2.717	406	3.123
Na dzień 31 grudnia 2008	5.484	1.217	6.701
Na dzień 1 stycznia 2009	5.484	1.217	6.701
Korekta wartości BO z tyt. konsolidacji	-	(889)	(889)
Amortyzacja za okres	2.314	48	2.362
Korekta amortyzacji za 2008r.	(5.418)	-	(5.418)
Na dzień 31 grudnia 2009	2.380	376	2.756
WARTOŚĆ NETTO			
Na dzień 31 grudnia 2008	34.033	421	34.454
Na dzień 31 grudnia 2009	31.257	112	31.369

Znaki towarowe i prawa autorskie amortyzowane są liniowo przez ich przewidywany okres użytkowania.

17. POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE

	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2008 PLN'000
Wartość godziwa niezrealizowanych instrumentów pochodnych	13.000	15.461
Udzielone pożyczki	149	179
Pozostałe	-	51
Aktywa finansowe razem	13.149	15.691
w podziale na okresy:		
- krótkoterminowe	13.033	15.497
- długoterminowe	116	194
	13.149	15.691

Wartość godziwą instrumentów pochodnych ustala się w oparciu o bieżące kursy walutowe (kontrakty walutowe) i o bieżące ceny produktów (kontrakty towarowe). Instrumenty pochodne stanowią aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, z wyjątkiem tych instrumentów pochodnych, które są wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń. W przypadku tych ostatnich efektywna część zmiany wartości

godziwej ujęta jest w kapitale rezerwowym z aktualizacji wyceny lub koryguje wartość pozycji zabezpieczanej (patrz również nota „Finansowe Instrumenty pochodne”).

Na dzień 31 grudnia 2009 roku wartość godziwa instrumentów pochodnych posiadanych przez Spółkę wykazywała aktywa na kwotę 13.000 tys. PLN i zobowiązania o wartości 3.477 tys. PLN (31/12/2008: aktywa 15.461 tys. PLN, zobowiązania 78.486 tys. PLN). Zobowiązania finansowe – patrz: nota „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania”.

Pożyczki udzielone wykazane są w wartości wymagającej zapłaty, która nie różni się znacząco od zamortyzowanego kosztu.

18. ZAPASY

Wartość zapasów w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Spółki przedstawia się następująco:

	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2008 PLN'000
Materiały	385.823	428.594
Półprodukty i produkcja w toku	66.224	80.299
Wyroby gotowe	21.628	31.312
Towary	46	4.275
Udzielone zaliczki	29	2.582
Zapasy ogółem, po uwzględnieniu odpisów z tytułu utraty wartości	473.750	547.062

Odpisy wartości zapasów do poziomu cen sprzedaży netto przedstawiają się następująco:

	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2008 PLN'000
Stan na początek okresu	1.235	440
Utworzenie	1.928	7.706
Wykorzystanie	(981)	(6.911)
Stan na koniec okresu, z tego:	2.182	1.235
Odpis aktualizujący wartość palet	1.906	62
Odpis aktualizujący wartość części zamiennych	255	1.053
Odpis aktualizujący wartość materiałów pomocniczych i opakowań	21	120

Odpis aktualizujący wartość części zamiennych oraz materiałów pomocniczych i opakowań został dokonany ze względu na utratę przydatności tych zapasów dla Spółki, długi okres zalegania w magazynach lub wycofania z produkcji określonego asortymentu wyrobów gotowych.

Główną przyczyną dokonania odpisu aktualizującego wartość palet są trudności w ich odzyskaniu od klientów.

19. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG I POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI (krótkoterminowe)

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności są nieoprocentowane. Średni okres kredytowania odbiorców wynosi 25 dni. Spółka nalicza odsetki karne od należności przeterminowanych po dokonaniu osądu słuszności naliczenia odsetek wobec konkretnych klientów, biorąc pod uwagę dotychczasową współpracę, ilość dni zwłoki, przyczyny mogące powodować opóźnienia w płatnościach oraz plany dotyczące dalszych kontaktów z danymi klientami.

	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2008 PLN'000
Należności z tytułu dostaw i usług od podmiotów powiązanych	7.742	30.589
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych podmiotów	112.194	129.512
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	-
Pozostałe należności	12.316	15.757
	132.252	175.858

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w notie „Transakcje z podmiotami powiązanymi”.

Należności zaległe na dzień bilansowy, za wyjątkiem pokrytych gwarancjami lub zabezpieczeniem, zostały objęte odpisem aktualizującym z tytułu utraty wartości, w sposób zgodny z zasadami polityki Spółki. Oszacowana wartość odpisów aktualizujących od należności handlowych uznanych za nieściągalne na dzień 31 grudnia 2009 wynosi 10.432 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2008: 11.960 tys. PLN).

Zarząd Spółki uważa, że wartość księgowa netto należności jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności przedstawia się następująco:

	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2008 PLN'000
Stan na początek okresu	11.960	12.046
Utworzenie odpisu na:	1.399	4.710
należności z tytułu dostaw i usług	999	3.739
odsetki za zwłokę	392	751
należności dochodzone na drodze sądowej	8	220
Wykorzystanie odpisu z tytułu zapłaty:	2.874	3.820
odsetek	297	664
należności dochodzonych na drodze sądowej, w postępowaniu upadłościowym i układowym	281	2.758
należności z tytułu dostaw i usług i pozostałych	2.296	398
Wykorzystanie odpisu z tytułu umorzenia:	53	976
odsetek	46	178
należności dochodzonych na drodze sądowej	-	520
należności z tytułu dostaw i usług i pozostałych	7	278
Stan na koniec okresu	10.432	11.960

W 2009r. Spółka nie wykazała żadnych istotnych przychodów i kosztów z aktywów finansowych, dla których dokonano odpisy utraty wartości.

Należności w faktoringu:

	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2008 PLN'000
Należności z tytułu dostaw i usług	7.469	6.781

W dniu 2 grudnia 2008 roku Spółka zawarła umowę faktoringową z firmą Coface Poland Factoring Sp. z o.o., Zawarta umowa spełnia warunki tzw. faktoringu pełnego, co oznacza, że faktor przejmuje na siebie ryzyko niewypłacalności dłużnika. W związku z przedmiotową umową, wartość sprzedanych wierzytelności została wyeliminowana z bilansu Spółki.

W dniu 3 grudnia 2009r. podpisany został aneks do umowy faktoringowej z dnia 2 grudnia 2008r., zawartej z Coface Poland Factoring Sp. z o.o. Aneks wszedł w życie z dniem 1 grudnia 2009r. Zgodnie z nowymi warunkami umowy, maksymalny limit zaangażowania faktora w finansowanie Spółki został ustalony na kwotę 100 mln PLN.

Na dzień bilansowy łączna wartość wierzytelności objętych finansowaniem wyniosła 59.711 tys. PLN (na dzień 31/12/2008: 69.405 tys. PLN). Taka część pierwotnych należności handlowych została wyeliminowana z bilansu Spółki. Warunki umowy faktoringowej dzielą należną od faktora Spółce kwotę dyskonta na dwie części, niezwłocznie otrzymywaną – tzw. zaliczkę i kwotę ostatecznego rozliczenia – tzw. depozyt. Na dzień bilansowy wartość tzw. depozytu w kwocie 5.971 tys. PLN została ujęta w pozostałych należnościach. Ostateczne saldo rozrachunków z faktorem na dzień 31/12/2009 wyniosło 7.469 tys. PLN (na dzień 31/12/2008: 6.781 tys. PLN).

20. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień bilansowy składało się ze środków zgromadzonych na rachunkach bieżących w bankach.

Wartość księgowa środków pieniężnych odpowiada ich wartości godziwej.

	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2008 PLN'000
Środki pieniężne na rachunku bankowym	10.263	2.546
	10.263	2.546

21. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE CZYNNE

	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2008 PLN'000
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów:		
ubezpieczenia majątkowe	355	414
ubezpieczenia transportowe	62	68
ubezpieczenie zbiorów rzepaku	1.355	-
wydatki adaptacyjne biura marketingu	342	-
usługi menedżerskie	2.011	183
pozostałe	101	279
	4.226	944

22. KAPITAŁ PODSTAWOWY

	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2008 PLN'000
Kapitał akcyjny wyemitowany i opłacony:		
22 986 949 akcji zwykłych o wartości nominalnej 7,48 zł każda	171.942	167.095
Korekta hiperinflacyjna	13.134	13.134
Kapitał podstawowy razem	185.076	180.229

Ze względu na hiperinflację istniejącą w Polsce do końca 1996 roku, w Spółce przeszacowaniu uległ kapitał własny za 1996 rok tj. za okres od kiedy Spółka była spółką akcyjną (przekształcenie nastąpiło 21 grudnia 1995 roku) do końca 1996 roku. Przeszacowanie jest dokonane stopą inflacji za 1996 rok, wynoszącą 19,9%. Efekt przeliczenia kapitału wskaźnikami inflacji został ujęty w niepodzielnym wyniku finansowym lat ubiegłych. Wartość kapitału podstawowego na 31/12/1996 w bilansie spółki wynosiła 66.000 tys. PLN, wartość po przeszacowaniu 79.134 tys. PLN, co oznacza wzrost wartości o kwotę 13.134 tys. PLN.

Kapitał zakładowy Spółki wynosi na dzień bilansowy 31.12.2009r. 171.942 tys. PLN i dzieli się na 22.986.949 akcji o wartości nominalnej 7,48 PLN każda. Wszystkie wyemitowane akcje są akcjami zwykłymi, bez żadnego uprzywilejowania co do uczestnictwa w podziale zysku. Każda akcja daje prawo do jednego głosu, co daje łącznie 22.986.949 głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Głównym akcjonariuszem Spółki jest podmiot prawa holenderskiego – Koninklijke Bunge Besloten Vennootschap (KBBV) z siedzibą w Rotterdamie, Holandia, który posiada bezpośrednio 14.763.313 Akcji, co stanowi 64,23% jej kapitału zakładowego oraz tyle samo uprawnień do wykonywania 64,23% głosów na WZ. Podmiotem dominującym w stosunku do KBBV, posiadającym 100% Akcji i głosów na walnym zgromadzeniu, jest Bunge Europe S.A. z siedzibą w Luksemburgu. Podmiotem dominującym wobec Bunge Europe S.A., posiadającym bezpośrednio i pośrednio 100% akcji i głosów na walnym zgromadzeniu, jest Bunge Ltd. z siedzibą na Bermudach i głównym biurem w White Plains, w stanie Nowy York, w Stanach Zjednoczonych.

Kolejnym znaczącym akcjonariuszem Spółki jest Windstorm Trading & Investments Limited, spółka zależna od Pana Jerzego Staraka, zawiązana na Cyprze z siedzibą rejestrową Thasou 3, DADLAW House, P.C. 1520 Nikozja, Cypr, która posiada 6.033.739 Akcji, stanowiących 26,25% kapitału zakładowego Spółki i uprawniających do wykonywania 26,25% głosów na WZ.

23. KAPITAŁY REZERWOWE

	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2008 PLN'000
Kapitał rezerwowy przeznaczony na wypłatę dywidendy	72.294	19.536
Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny	1.107	(26.996)
	73.401	(7.460)

Spółka tworzy kapitał rezerwowy przeznaczony na wypłatę dywidendy. W 2009 roku kapitał ten został zwiększony o kwotę 52.758 tys. PLN z podziału zysku za 2008 rok.

Ponadto Spółka tworzy kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny, na którym gromadzona jest efektywna część zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych (walutowych) wyznaczonych do rachunkowości zabezpieczeń.

24. POZOSTAŁE KAPITAŁY

Pozostałe kapitały obejmują wynik roku bieżącego oraz kapitał zapasowy.

	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2008 PLN'000
Kapitał zapasowy	269.711	221.154
Zysk roku bieżącego	142.754	128.929
Pozostałe kapitały razem	412.465	350.083

Na kapitał zapasowy składają się:

- podzielone zyski lat ubiegłych w kwocie 24.311 tys. PLN,
- nadwyżka ceny sprzedaży wyemitowanych akcji ponad ich wartość nominalną (agio emisyjne) w kwocie 245.400 tys. PLN, która uwzględnia koszty emisji akcji.

25. DYWIDENDY

Decyzją WZA Spółki z dnia 28 maja 2008r., zysk netto za rok obrotowy 2007 w kwocie 32.575 tys. PLN został przeznaczony na wypłatę dywidendy w kwocie 16.307 tys. PLN oraz na kapitał rezerwowy przeznaczony na wypłatę dywidendy w kwocie 16.268 tys. PLN.

Dzień dywidendy ustalony został na 22 sierpnia 2008 roku, a wypłata dywidendy nastąpiła w dniu 8 września 2008 roku.

Decyzją WZA Spółki z dnia 18 czerwca 2009r., zysk netto za rok obrotowy 2008 w kwocie 121.719 tys. PLN został przeznaczony na wypłatę dywidendy w kwocie 68.961 tys. PLN oraz na kapitał rezerwowy w kwocie 52.758 tys. PLN.

Dzień ustalenia prawa do dywidendy przypadał na 18 września 2009r., a wypłata dywidendy nastąpiła w dniu 8 października 2009r.

W latach 2008 – 2009 Spółka dokonała wypłaty dywidendy w następujących kwotach:

Rok obrotowy	Zysk netto PLN'000	Wyplacona dywidenda za rok obrotowy PLN'000	Wyplacona dywidenda na jedną akcję PLN	Data wypłaty dywidendy
2007	32.575	16.307	0,73	4/10/2008
2008	121.719	68.961	3,00	8/10/2009

26. KREDYTY I POŻYCZKI

	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2008 PLN'000
Kredyty w rachunku bieżącym	19	1.831
Kredyty bankowe	-	11.200
Pożyczki	228.825	439.082
	<u>228.844</u>	<u>452.113</u>
W podziale na terminy płatności:		
Płatne na żądanie lub w okresie do 1 roku	228.844	452.113
	<u>228.844</u>	<u>452.113</u>

Wartość bilansowa kredytów i pożyczek odpowiada ich wartości nominalnej wraz odsetkami należnymi na dzień bilansowy. W ocenie zarządu, wartość bilansowa pożyczek i kredytów nie odbiega w istotny sposób od ich wartości godziwej.

Średnia ważona oprocentowania kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Spółkę:

	Za 12 mies. do 31/12/2009 %	Za 12 mies. do 31/12/2008 %
Kredyty w rachunku bieżącym	5,03	6,52
Kredyty bankowe i pożyczki	7,70	8,11

Na dzień bilansowy Spółka posiadała następujące kredyty i pożyczki:

- **Kredyty w rachunku bieżącym płatne na żądanie** o wartości 100.000 tys. PLN. Wartość kredytów zgodnie z zawartymi umowami zabezpieczona została wpływami na rachunek Spółki. Średnie efektywne oprocentowanie wynosi około 5,03% rocznie i ustalane jest w oparciu o stawkę 1 M Wibor powiększoną o marżę banku. Stan zadłużenia z tytułu tych kredytów na dzień 31.12.2009 wyniósł 19 tys. PLN.
- **Umowa pożyczki z Bunge SAS (Francja) z dnia 25 września 2007 r.** Na podstawie tej umowy Bunge SAS udzieliła Spółce pożyczki krótkoterminowej w kwocie 1.000.000 tys. PLN na czas oznaczony z terminem spłaty do dnia 30 czerwca 2010r. z przeznaczeniem na finansowanie kapitału obrotowego Spółki. Oprocentowanie jest ustalane w oparciu o stawkę Wibor powiększoną o marżę. Zadłużenie z tytułu tej pożyczki na dzień 31.12.2008 wyniosło 228.824 tys. PLN. Średnie efektywne oprocentowanie pożyczki wynosi około 7,70% rocznie.

Wartość gwarancji udzielonych Spółce na dzień bilansowy:

Nazwa banku	Siedziba	Numer gwarancji	Kwota udzielonej gwarancji PLN	waluta	Termin ważności
Bank Polska Kasa Opieki SA.	Warszawa	DDF/3489/2009	500.000	PLN	15.02.2010
Bank Polska Kasa Opieki SA	Warszawa	DDF/1709/2008	56.152	EUR	30.07.2010

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem, nie wystąpiły przypadki naruszenia spłat kapitału, wypłaty odsetek lub innych warunków umów kredytowych.

27. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG I POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA (krótkoterminowe)

Na saldo zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań składają się głównie zobowiązania handlowe. Średni termin płatności zobowiązań handlowych, liczony relacją zobowiązań handlowych i wartością sprzedaży ogółem, wynosi 23 dni. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, jak i pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane.

	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2008 PLN'000
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych	17.061	19.498
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec pozostałych jednostek	137.096	87.830
Zobowiązania finansowe	16.177	78.486
Zobowiązanie z tytułu bieżącego podatku dochodowego	11.507	33.615
Pozostałe zobowiązania	1.238	3.788
	183.079	223.217

Zarząd Spółki uważa, że wartość księgowa zobowiązań z tytułu dostaw i usług i pozostałych zobowiązań jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Opis transakcji z podmiotami powiązаныmi znajduje się w notcie „Transakcje z podmiotami powiązаныmi”.

Zobowiązania finansowe dotyczą odroczonej strat z wycenionych do wartości godziwej instrumentów pochodnych.

Wysoki poziom zobowiązań finansowych na koniec 2008 roku jest wynikiem bardzo dużego spadku wartości złotego w stosunku do euro i dolara w okresie od dnia zawarcia kontraktów forward do dnia bilansowego roku 2008.

Informacje na temat zobowiązań finansowych znajduje się również w notcie „Finansowe Instrumenty Pochodne”.

28. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

Struktura zatrudnienia

W tabeli poniżej przedstawiono informację o przeciętnym zatrudnieniu (z uwzględnieniem zarządu):

<u>Podstawowe grupy pracowników</u>	<u>Liczba pracowników na koniec okresu 31/12/2009</u>	<u>Liczba pracowników na koniec okresu 31/12/2008</u>
Pracownicy podstawowych działów produkcyjnych	631	677
Pracownicy służb handlowych, marketingu i logistyki	347	414
Pracownicy administracyjno-techniczni	269	278
Pozostali pracownicy działów pomocniczych	209	192
	1.456	1.561

Koszty zatrudnienia

Spółka poniosła następujące koszty zatrudnienia:

	<u>Za 12 mies. do 31/12/2009 PLN'000</u>	<u>Za 12 mies. do 31/12/2008 PLN'000</u>
Wynagrodzenia	78.270	88.550
Składki na ubezpieczenie społeczne	11.120	12.736
Odprawy emerytalne wypłacone	5.530	840
Inne świadczenia pracownicze	6.232	9.027
	101.152	111.153

Inne świadczenia pracownicze obejmują koszty szkoleń, posiłków regeneracyjnych i innych świadczeń na rzecz pracowników oraz utworzenie i rozwiązanie rezerw na odprawy emerytalne i rentowe, nagrody jubileuszowe oraz niewykorzystane urlopy.

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych oraz nagród jubileuszowych są szacowane metodami aktuarialnymi. Wszystkie zyski i straty aktuarialne odniesione zostały na wynik finansowy. Spółka nie korzysta z tzw. podejścia „korytarzowego” do ujęcia zysków i strat aktuarialnych. Ostatnią wycenę aktuarialną wartości bieżącej przyszłych zobowiązań przeprowadzono na dzień 31 grudnia 2009.

Podstawowe założenia przyjęte przez aktuarium do oszacowania zobowiązań w spółce na dzień bilansowy są następujące:

- stopa dyskontowa – 5,75 %,
- stopa wzrostu wynagrodzeń – 3,5 %,
- stopa mobilności pracowników zależy od wieku i wynosi od 0% do 18%.

Wartość zobowiązań oszacowanych przez aktuarium w spółce wynosi 9.239 tys. PLN, z czego 5.744 tys. PLN to zobowiązanie z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych, a 3.495 tys. PLN stanowi zobowiązanie z tytułu nagród jubileuszowych.

Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu pozostałych świadczeń pracowniczych, tj. z tytułu niewykorzystanych urlopów, wynagrodzeń i nagród rocznych zostały oszacowane przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych.

	Wynagrodzenia i ubezpieczenia	Urlopy	Odprawy emerytalne, rentowe i inne oraz nagrody jubileuszowe	Nagrody roczne	Razem
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Stan na 1 stycznia 2008	3.226	3.358	8.654	4.963	20.201
Utworzenie	4.314	4.105	4.578	8.877	21.874
Wykorzystanie	3.226	4.183	3.454	4.962	15.825
Stan na 31 grudnia 2008	4.314	3.280	9.778	8.878	26.250
Stan na 1 stycznia 2009	4.314	3.280	9.778	8.878	26.250
Utworzenie	12.420	3.825	1.044	8.447	25.736
Wykorzystanie	12.898	3.340	1.583	9.486	27.307
Stan na 31 grudnia 2009	3.836	3.765	9.239	7.839	24.679

W podziale na terminy wymagalności:

	Koniec okresu <u>31/12/2009</u> PLN'000	Koniec okresu <u>31/12/2008</u> PLN'000
do 1 roku	15.487	17.305
powyżej 1 roku	9.192	8.945
	24.679	26.250

29. REZERWY

	Koniec okresu <u>31/12/2009</u> PLN'000	Koniec okresu <u>31/12/2008</u> PLN'000
Stan na początek okresu	4.888	4.378
Utworzenie rezerwy w ciągu roku	134	860
Wykorzystanie rezerwy	182	350
	4.840	4.888

Rezerwy powyżej 1 roku:	4.840	4.888
- rezerwa na rekultywację	3.707	3.808
- rezerwa na sporne rabaty	859	859
- pozostałe rezerwa	274	221

Rezerwa na sporne rabaty dotyczy kwestionowanych przez Spółkę wielkości zastosowanych przez klienta rabatów naliczonych od wartości sprzedaży.

30. LEASING OPERACYJNY

Spółka jako leasingobiorca

Na dzień bilansowy Spółka posiada szereg umów najmu samochodów osobowych. Zdecydowana większość z tych samochodów jest używana przez przedstawicieli handlowych. Spółka klasyfikuje najem samochodów jako leasing operacyjny. Okres najmu wynosi 3 lata.

Ponadto, w ramach użytkowania wieczystego Spółka użytkuje grunty, najmowane od Skarbu Państwa, które nie stanowią aktywów wykazywanych w bilansie, z wyjątkiem praw wieczystego użytkowania gruntów nabytych w ramach połączenia od spółek przejętych. Te ostatnie ujęte są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji Rzeczowe aktywa trwałe, i podlegają amortyzacji przez okres przysługiwania praw do ich użytkowania.

Poniżej wartość opłat poniesionych w 2009 roku z tytułu wieczystego użytkowania gruntów i z tytułu najmu samochodów osobowych.

	Koniec okresu <u>31/12/2009</u> PLN'000	Koniec okresu <u>31/12/2008</u> PLN'000
Oplaty z tytułu leasingu operacyjnego ujęte w rachunku zysków i strat bieżącego okresu:		
- minimalne opłaty leasingowe – samochody osobowe	3.915	3.591
- prawa wieczystego użytkowania gruntów	646	504
	4.561	4.095

Na dzień bilansowy, łączna kwota przyszłych opłat (opłata leasingowa oraz opłata serwisowa) z tytułu umów leasingu operacyjnego samochodów osobowych w okresie nie podlegającym wypowiedzeniu, w podziale na terminy płatności przedstawia się następująco:

	Koniec okresu <u>31/12/2009</u> PLN'000	Koniec okresu <u>31/12/2008</u> PLN'000
W okresie do roku	4.173	3.401
W okresie od 2 – 5 lat	2.931	4.319
powyżej 5 lat	-	-
	7.104	7.720

Pozostały okres przysługiwania praw do użytkowanych gruntów wynosi od 80 do 86 lat. Na dzień 31 grudnia 2009r. wartość nominalna przyszłych zobowiązań z tego tytułu wynosi 1.343 tys. PLN, co w podziale na terminy płatności przedstawia się następująco:

	Koniec okresu <u>31/12/2009</u> PLN'000	Koniec okresu <u>31/12/2008</u> PLN'000
W okresie do roku	17	12
W okresie od 2 – 5 lat	67	50
powyżej 5 lat	1.259	949
	1.343	1.011

Spółka jako leasingodawca

Spółka posiada kilka umów wynajmu niewykorzystywanych nieruchomości produkcyjnych i biurowych wraz z ich wyposażeniem, wchodzących w skład nieruchomości inwestycyjnych (Sprawozdanie z sytuacji finansowej, poz. Nieruchomości inwestycyjne). Przychód z tytułu wynajmu tychże nieruchomości zrealizowany w 2009 roku wyniósł 574 tys. PLN (31.12.2008: 567 tys. PLN).

Na dzień bilansowy, wartość nominalna należności Spółki z tytułu umów leasingu operacyjnego w okresie nie podlegającym wypowiedzeniu, przedstawiała się następująco (w podziale na terminy płatności):

	Koniec okresu <u>31/12/2009</u> PLN'000	Koniec okresu <u>31/12/2008</u> PLN'000
W okresie do roku	234	247
W okresie od 2 – 5 lat	-	-
powyżej 5 lat	-	-
	<u>234</u>	<u>247</u>

31. PLANOWANE TRANSAKCJE

Na koniec 2009 roku Spółka posiadała zawarte i niezrealizowane kontrakty zakupu olejów jadalnych i śrutę słonecznikową oraz sprzedaży olejów jadalnych, śrutę rzepakową, śrutę słonecznikową i produktów konsumenckich (oleje butelkowane i margaryny). Realizacja zawartych kontraktów zaplanowana jest na 2010 rok. Wartość i strukturę zawartych kontraktów przedstawia poniższa tabela (dla kontraktów wyrażonych w walutach obcych przyjęto średni kurs NBP z dnia 31 grudnia 2009r.):

	<u>2010</u> PLN'000
ZAKUPY	
Oleje	66.265
Śruta słonecznikowa	-
RAZEM ZAKUPY	<u>66.265</u>
SPRZEDAŻ	
Oleje	147.305
Śruta rzepakowa i słonecznikowa	120.952
Oleje butelkowane	24.782
Margaryny	567
RAZEM SPRZEDAŻ	<u>293.306</u>

32. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Zdecydowana większość transakcji z podmiotami powiązanymi była transakcjami zawartymi przez Spółkę z podmiotami z Grupy Bunge.

Grupa Bunge stosuje politykę realizacji kontraktów wewnątrzgrupowych w cenach transferowych, na poziomie cen rynkowych.

Zgodnie z MSR 24, dokonując opisu tych transakcji Spółka ma na celu zapewnienie dostępu do informacji niezbędnych do zwrócenia uwagi na prawdopodobieństwo, że na sytuację finansową bądź zysk lub stratę może wpływać fakt istnienia podmiotów powiązanych oraz przedstawionych transakcji, nierozliczonych sald należności lub zobowiązań pomiędzy takimi podmiotami.

Poniższe tabele przedstawiają łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami z Grupy Bunge oraz z innymi jednostkami powiązanymi.

Podmioty współkontrolowane, wyszczególnione w tabelach poniżej, to podmioty kontrolowane przez podmiot y w ramach grupy Bunge. Ponadto, podmiot Polska Trade Services Sp. z o.o. jest powiązana ze Spółką również osobowo. Wszyscy członkowie zarządu PTS są jednocześnie członkami zarządu Spółki.

Akpol Spedycja Międzynarodowa Sp. z o.o. jest osobowo powiązana ze Spółką, poprzez żonę jednego z członków zarządu Spółki, która jest większościowym wspólnikiem Akpol Sp. z o.o.

Transakcje zakupu i sprzedaży produktów, towarów i usług z podmiotami powiązanymi

	Sprzedaż produktów i towarów		Sprzedaż usług		Zakup towarów i usług	
	<u>Za okres</u>	<u>Za okres</u>	<u>Za okres</u>	<u>Za okres</u>	<u>Za okres</u>	<u>Za okres</u>
	<u>12 miesięcy</u>	<u>12 miesięcy</u>	<u>12 miesięcy</u>	<u>12 miesięcy</u>	<u>12 miesięcy</u>	<u>12 miesięcy</u>
	<u>zakończony</u>	<u>zakończony</u>	<u>zakończony</u>	<u>zakończony</u>	<u>zakończony</u>	<u>zakończony</u>
	<u>31/12/2009</u>	<u>31/12/2008</u>	<u>31/12/2009</u>	<u>31/12/2008</u>	<u>31/12/2009</u>	<u>31/12/2008</u>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Jednostki						
współkontrolowane						
Bunge Hungary		2	1	-	15.852	18.868
Bunge Deutschland	1.111	1.794	127	36	8.467	657
Bunge Handelsgesellschaft	139.311	105.580	158	776	32.110	46.112
Bunge SA	-	-	5.569	4.442	9.260	8.617
Bunge UK	80.369	67.665	-	-	-	356
Polska Trade Services	-	-	381	650	-	-
Suntrade SE	-	-	-	-	112.387	87.028
Bunge Mathematical Institute	-	-	117	114	11	-
Bunge Austria	-	-	-	76	16.849	5.065
Bunge Romania	-	-	449	129	-	-
Oil Center of Excellence	-	-	10	-	-	-
Walter Rau Lebensmittelwerke	1.468	3.769	8.642	-	3.549	-
Walter Rau Polska	1.346	-	-	-	-	-
Bunge Iberica	26.223	6.959	-	-	961	-
Bunge Finlandia Raisio	88	-	-	-	-	-
Raisio Polska Foods	4.046	-	-	-	-	-
Bunge Agribusiness Singapor	79	-	-	-	-	-
Jednostki powiązane pozostałe						
Akpol Sp. z o.o.	-	-	-	-	6.631	6.014
	265.847	185.769	16.238	6.223	206.107	172.717

Rozrachunki z podmiotami powiązanymi

	Należności od podmiotów powiązanych		Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	
	<u>Koniec okresu</u>	<u>Koniec okresu</u>	<u>Koniec okresu</u>	<u>Koniec okresu</u>
	<u>31/12/2009</u>	<u>31/12/2008</u>	<u>31/12/2009</u>	<u>31/12/2008</u>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Jednostki współkontrolowane				
Bunge Hungary		-	1.720	1.340
Bunge Deutschland	233	586	226	450
Bunge Handelsgesellschaft	24	26.646	523	-
Bunge SA	1.036	2.677	5.079	10.088
Bunge UK	2.720	(6)	-	-
Polska Trade Services	112	217	-	-
Bunge SAS	-	-	228.824	439.082
Suntrade SE	-	-	7.597	5.059
Bunge Austria	-	-	873	1.176
Bunge Mathematical Institute	9	9	-	-
Bunge Iberica	1.780	-	589	-
Bunge Romania	60	125	-	-
Walter Rau Lebensmittelwerke	245	330	22	-
Walter Rau Polska	171	-	-	-
Raisio Polska Foods	1.473	-	-	-
Jednostki powiązane pozostałe				
Akpol Sp. z o.o.	-	-	432	359
	7.863	30.584	245.885	457.554

Przychody i koszty finansowe w ramach transakcji z podmiotami powiązanymi

	Przychody finansowe		Koszty finansowe	
	<u>Za okres 12</u>	<u>Za okres 12</u>	<u>Za okres 12</u>	<u>Za okres 12</u>
	<u>miesięcy</u>	<u>miesięcy</u>	<u>miesięcy</u>	<u>miesięcy</u>
	<u>zakończony</u>	<u>zakończony</u>	<u>zakończony</u>	<u>zakończony</u>
	<u>31/12/2009</u>	<u>31/12/2008</u>	<u>31/12/2009</u>	<u>31/12/2008</u>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Odsetki naliczone/należne				
Bunge SAS	-	-	19.496	34.819
Bunge Europe Finance	-	-	4	-
Bunge Mathematical Institute	-	19	-	-
Polska Trade Services	-	11	-	-
	-	30	19.500	34.819
Odsetki zapłacone/otrzymane				
Bunge SAS	-	-	25.753	37.759
Bunge Europe Finance	-	-	-	-
Bunge Mathematical Institute	-	26	-	-
Polska Trade Services	4	23	-	-
	4	49	25.753	37.759

Wynik operacji na instrumentach pochodnych w ramach transakcji z podmiotami powiązanymi

	Zyski na instrumentach pochodnych		Straty na instrumentach pochodnych	
	<u>Za okres</u>	<u>Za okres</u>	<u>Za okres</u>	<u>Za okres</u>
	<u>12 miesięcy</u>	<u>12 miesięcy</u>	<u>12 miesięcy</u>	<u>12 miesięcy</u>
	<u>zakończony</u>	<u>zakończony</u>	<u>zakończony</u>	<u>zakończony</u>
	<u>31/12/2009</u>	<u>31/12/2008</u>	<u>31/12/2009</u>	<u>31/12/2008</u>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Bunge Europe Finance	130.915	63.150	140.270	73.171
Bunge Handelsgesellschaft	-	-	8.085	-
	130.915	63.150	148.355	73.171

Transakcje z Bunge S.A. (Szwajcaria)

Spółka obciąża Bunge SA za uczestnictwo swoich pracowników w pracach świadczonych na rzecz innych podmiotów z Grupy Bunge, w ramach projektów koordynowanych przez Bunge SA. Prace te miały charakter usług konsultacyjnych i dotyczyły przede wszystkim udziału w audycie wewnętrznym Grupy, implementacji programu SAP oraz udziału w różnych projektach (w tym w pracach badawczo-rozwojowych) na rzecz podmiotów z Grupy.

Spółka jest stroną umowy o świadczenie usług menedżerskich z Bunge SA, która od stycznia 2004r. pełni w Grupie Bunge rolę podmiotu odpowiedzialnego za udzielenie wszystkim jej podmiotom wsparcia dla rozwijania ich działalności gospodarczej. Obejmuje to usługi doradcze, szkoleniowe i konsultacyjne z zakresu: (i) optymalizacji procesów produkcji; (ii) inwestycji; (iii) badań i rozwoju; (iv) ubezpieczeń; (v) finansów; (vi) marketingu; (vii) informatyki (IT); (viii) zarządzania zasobami ludzkimi; (ix) prawa i podatków oraz (x) optymalizacji procesu zakupów.

W zakresie badań i rozwoju usługi wykonywane są przez zlokalizowane w Budapeszcie (Węgry) i Bradley, Illinois (Stany Zjednoczone) centra badawcze, funkcjonujące na zasadzie cost-share center. W przypadku tych usług zadaniem Bunge SA jest koordynowanie działalności usługowej wykonywanej przez pracowników ww. centrów badawczych. Określone koszty centrów badawczo-rozwojowych są alokowane według ustalonego klucza na poszczególne jednostki Grupy Bunge.

W zakresie usług informatyki Spółka ponosi opłaty związane z dostępem i utrzymaniem sieci informatycznej Grupy Bunge, partycypuje w kosztach licencji na użytkowany software (Lotus Notes, programy antyspamowe i antywirusowe) oraz w kosztach projektów koordynowanych centralnie, ukierunkowanych na rozwój oprogramowania biznesowego oraz zapewnienie bezpieczeństwa jego funkcjonowania.

Bunge SA prowadzi politykę, zgodnie z którą część umów ubezpieczeń zawierana jest dla całej Grupy Bunge, dzięki czemu uzyskiwany jest efekt skali. W ramach tej działalności Spółka korzysta między innymi z ubezpieczenia od ryzyk związanych z transportem towarów, użytkowaniem środowiska, zobowiązaniami tytułem sprzedanych produktów. Koszty ubezpieczeń podlegają refakturowaniu na poszczególne spółki Grupy Bunge.

Bunge SA obciąża spółkę również kosztami audytu p.pożarowego realizowanego, w ramach zawartej centralnie przez Bunge SA umowy, przez firmę Global Risk Consultants.

Transakcje z Bunge Europe Finance BV (Holandia)

W celu zabezpieczenia przyszłych przepływów pieniężnych, związanych z istniejącymi w bilansie saldami zobowiązań lub należności bądź z planowanymi transakcjami czy uprawdopodobnionymi przyszłymi zobowiązaniami, Spółka zawarła z Bunge Europe Finance BV szereg transakcji walutowych typu forward i swap. Wszystkie zawarte transakcje mają swoje odzwierciedlenie w transakcjach towarowych i zabezpieczają wynikające z nich ryzyko kursowe.

Transakcje z Bunge Deutschland GmbH (Niemcy)

W dniu 28 lutego 2008r. Spółka podpisała umowę z firmą Peter Koelln KGaA (dalej „Koelln”), której przedmiotem jest produkcja przez Spółkę na rzecz Koelln olejów i tłuszczów roślinnych według uzgodnionych receptur oraz ich dostarczanie przez Spółkę na rynek niemiecki. W celu wywiązania się z umowy zawartej z Koelln Spółka uruchomiła w zakładzie w Brzegu nową linię produkcyjną. Uruchomienie linii produkcyjnej wiązało się z poniesieniem przez Spółkę kosztów usług konsultacyjnych, które były świadczone przez Bunge Deutschland GmbH, oraz odkupienia od spółki niemieckiej partii opakowań służących do przedmiotowej produkcji.

Ponadto, w rezultacie trójstronnych ustaleń pomiędzy Spółką, Bunge Deutschland GmbH i Peter Koelln KGaA, Spółka przejęła od Bunge Deutschland GmbH zobowiązania w stosunku do firmy Peter Koelln KGaA. Przedmiotowe zobowiązania powstały tytułem dostaw oleju rafinowanego rzepakowego i słonecznikowego.

W 2009r. Spółka dokonała na rzecz Bunge Deutschland GmbH sprzedaży lecytyny jako produktu ubocznego powstającego przy ekstrakcji nasion rzepaku. W ramach tej sprzedaży Spółka obciążyła Bunge Deutschland GmbH Mannheim dodatkowo kosztami transportu.

W związku z podpisaniem w dniu 20 lutego 2009r. kolejnej umowy z firmą Peter Koelln KGaA, zmieniającej wcześniej podpisaną w dniu 28 lutego 2008r. umowę na dostawę olejów i tłuszczów roślinnych na rynek niemiecki, Spółka podpisała również w dniu 20 lutego 2009r. kolejną umowę z Bunge Deutschland GmbH, na podstawie której, w zamian za wynagrodzenie Bunge Deutschland GmbH zobowiązała się wobec Spółki do powstrzymania się oraz niepodejmowania działalności konkurencyjnej związanej z produkcją i dostawami dla firmy Peter Koelln KGaA w okresie 10 lat od dnia podpisania umowy.

Spółka dokonała również zakup z Bunge Deutschland GmbH części zamiennych do remontu na wydziale olejarni.

Transakcje z Bunge Zrt. (Węgry)

W 2008r. Spółka dokonywała zakupów z Bunge Zrt. butelkowanego oleju słonecznikowego „Floriol” przeznaczonego do sprzedaży w krajach Bałtyckich (Litwa, Łotwa, Estonia).

W 2009 roku Spółka rozpoczęła ponownie współpracę z Bunge Zrt. w zakresie dostaw oleju rzepakowego surowego.

Transakcje z Bunge UK Ltd. (Wielka Brytania)

Spółka zawarła z Bunge UK Ltd. szereg umów dotyczących sprzedaży tej spółce śruty rzepakowej. Większość produkowanej przez Spółkę śruty rzepakowej sprzedawanej na rynkach zagranicznych jest kierowana do Bunge UK, podmiotu specjalizującego się w dystrybucji tego produktu.

W ramach umów dotyczących sprzedaży śruty rzepakowej do Bunge UK, Spółka ponosi koszty związane z jej transportem do odbiorcy..

Transakcje z Bunge Handelsgesellschaft mbH (Niemcy)

Spółka zawarła z Bunge Handelsgesellschaft mbH szereg umów dotyczących sprzedaży śruty rzepakowej jak i surowego oleju rzepakowego. Część z tych transakcji miała na celu zabezpieczenie Spółki przed zmianą cen surowców i produktów, wobec czego ostateczne rozliczenie tych kontraktów odbędzie się bez fizycznej realizacji dostaw, poprzez wymianę środków pieniężnych stanowiących różnicę pomiędzy ceną zakontraktowaną a ceną rynkową z dnia rozliczenia transakcji (tzw. transakcje wash-out). Niezrealizowane transakcje mające charakter zabezpieczający zostały na dzień bilansowy wycenione według wartości godziwej, a wyniki tej wyceny, wraz ze zrealizowanymi transakcjami zabezpieczającymi, zostały zaprezentowane w tabeli „Wynik operacji na instrumentach pochodnych w ramach transakcji z podmiotami powiązanymi”.

Zarówno Spółka jak i Bunge Handelsgesellschaft mbH w ramach realizacji wzajemnych dostaw towarów korzystają z usług transportowych (lądowych lub morskich). W przypadku zamawiania usług transportowych przez stronę, na której, zgodnie z kontraktem nie ciąży tego rodzaju koszt, strona ta obciąża drugą stronę umowy poniesionymi kosztami transportu. Bunge Handelsgesellschaft ponosi również koszty frachtu przy sprzedaży śruty rzepakowej do Bunge UK, którymi następnie obciąża Spółkę.

Ponadto Spółkę łączył z Bunge Handelsgesellschaft mbH szereg umów dotyczących:

- zakupu od tej spółki śruty sojowej z Brazylii w celu poszerzenia oferty sprzedaży na rynku krajowym;
- rozliczenia kosztów związanych z frachtem statków przy realizacji dostaw śruty rzepakowej na rzecz Bunge UK Ltd. Bunge Handelsgesellschaft mbH, jako spółka wyspecjalizowana w tego rodzaju usługach, świadczy usługi pośrednictwa w zakresie frachtu statków.

Zgodnie z warunkami zawieranych umów na sprzedaż/zakup towarów masowych, strony obciążały/uznawały się nawzajem opłatami i odsetkami tytułem ubytków w transporcie, opóźniania rozładunków, składowania towaru oraz opóźnionych płatności.

Transakcje z Polska Trade Services (Polska)

Spółkę i podmiot Polska Trade Services łączy umowa z dnia 26 września 2005 r. (wraz z późniejszymi aneksami) zawarta na czas nieoznaczony, na świadczenie na rzecz Polska Trade Service usług dotyczących prowadzenia jej przedsiębiorstwa w zakresie wynikającym z przedmiotu jej działalności, w następujących dziedzinach: (i) polityki finansowej; (ii) organizacji obsługi technicznej zakupów i sprzedaży oraz badaniu rynków, (iii) logistyki, (iv) rozwiązań informatycznych oraz (v) obsłudze organów wykonawczych. W ramach wynagrodzenia należnego Spółce, Polska Trade Services jest zobowiązana do zwrotu kosztów związanych z realizacją umowy.

Ponadto, na podstawie umowy najmu z dnia 10 lutego 2005 r., Spółka świadczy usługi najmu pomieszczeń biurowych na rzecz Polska Trade Services.

W dniu 12 września 2006 r. Spółka zawarła również z Polska Trade Services umowę pożyczki, na podstawie której pożyczyła jej 1.000 tys. PLN na czas nieokreślony. Pożyczka miała charakter rewolwingowy (odnawialny) i była oprocentowana na bazie notowań WIBOR. Pożyczka została spłacona w całości w dniu 18 czerwca 2008 roku.

W IV kwartale 2009r. Spółka udzieliła PTS pożyczkę w wysokości 700.000 PLN. Cała pożyczka została spłacona w grudniu 2009r.

Transakcje z Suntrade SE (Ukraina)

W 2009r. Spółka kupowała od spółki Suntrade SE nasiona rzepaku oraz olej surowy słonecznikowy, służący jako surowiec do produkcji margaryn.

Większość zakupów nasion rzepaku przeprowadzonych w pierwszym półroczu br. realizowana była na podstawie umów zawartych w 2008 roku. W czerwcu br. została ponadto zawarta kolejna umowa na zakup 2000 ton nasion rzepaku od spółki Suntrade SE. W listopadzie 2009r. Spółka zawarła kolejną znaczącą umowę z Suntrade, na zakup 82,5 tys. ton nasion rzepaku, o wartości 29,8 mln USD.

Spółka zawarła również z Suntrade SE szereg umów dotyczących zakupu od tej spółki śruty słonecznikowej w celu poszerzenia oferty sprzedaży śruty na rynku krajowym o śrutę słonecznikową.

Transakcje z Bunge Mathematical Institute Sp. z o.o. (Polska)

W związku z obciążaniem Spółki przez Bunge S.A. całością kosztów, przypadających na Spółkę i Bunge Mathematical Institute, związanych z obsługą łączą teleinformatycznych i kosztów ubezpieczenia majątku, Spółka refakturuje na Bunge Mathematical Institute Sp. z o.o. odpowiednią część tych kosztów.

Transakcje z ZPT w Warszawie S.A.

Spółka zawarła z ZPT w Warszawie S.A. szereg umów dotyczących sprzedaży surowego oleju rzepakowego, słonecznikowego i sojowego oraz sprzedaży rafinowanego i surowego oleju palmowego. Sprzedaż tych produktów następowała każdorazowo na zapytanie ofertowe ZPT w Warszawie S.A., na które Spółka odpowiadała, o ile dysponowała nadwyżkami zapasów.

Ponadto, Spółka wynajmowała ZPT w Warszawie S.A. maszyny i urządzenia do pakowania margaryn konsumencyjnych, a na podstawie umowy z dnia 20 września 2005 r. Spółka także świadczyła na rzecz ZPT w Warszawie S.A. usługi najmu wagonów i cystern kolejowych.

W dniu 27 lutego 2009r. Spółka przejęła ZPT w Warszawie S.A. i w konsekwencji wstąpiła we wszystkie trwające stosunki zobowiązaniowe oraz wszelkie prawa, w których pierwotną stroną była spółka ZPT w Warszawie S.A.

Transakcje z Bunge Austria GmbH

W 2009 r. Spółka realizowała zakup z Bunge Austria oleju rafinowanego słonecznikowego, wykorzystywanego do rozlewu w butelki, sprzedawanego dalej na rynek niemiecki.

Ponadto Spółka obciążyła Bunge Austria poniesionymi kosztami transportu, w związku z realizacją sprzedaży ww. oleju.

Transakcje z Walter Rau Lebensmittelwerke GmbH & Co KG (Niemcy)

W lutym 2008 roku niemiecki producent margaryn Walter Rau Lebensmittelwerke GmbH & Co KG został przejęty przez Grupę Bunge. Walter Rau Lebensmittelwerke GmbH & Co KG pośredniczył w 2008 roku w sprzedaży produktów Spółki – olejów konfekcjonowanych na rynek niemiecki.

W dniu 20 lutego 2009r. Spółka zawarła umowę ze spółką Walter Rau Lebensmittelwerke GmbH & Co. KG, wskutek której, z dniem 20 lutego 2009 r., Spółka przeniosła na spółkę Walter Rau Lebensmittelwerke GmbH & Co. KG część praw i obowiązków dotyczących produkcji tłuszczów wynikających z umowy zawartej w dniu 27 lutego 2008r. przez Spółkę z Peter Koelln KGaA.

Od miesiąca marca 2009r. Spółka zaczęła dokonywać zakupów od firmy Walter Rau tłuszczu przeestryfikowanego Hilter 98, służącego Spółce do produkcji margaryn.

Spółka dokonuje sprzedaży do Walter Rau Lebensmittelwerke GmbH & Co KG tłuszczów cukierniczych.

Transakcje z Walter Rau Polska

Spółka dokonuje sprzedaży do Walter Rau Polska margaryn i tłuszczów cukierniczych.

Transakcje z Bunge Iberica (Hiszpania)

Bunge Iberica S.A. zajmuje się handlem zbożem, nasion oraz żywnością zwierzęcą. W 2009 roku Spółka zawarła kontrakt z Bunge Iberica na sprzedaż śruty rzepakowej.

W miesiącu maju 2009 miał miejsce jednorazowy przypadek odkupienia od Bunge Iberica S.A. kontraktu na sprzedaż śruty rzepakowej, w związku z awarią w zakładzie Spółki i tym samym brakiem towaru na zrealizowanie kontraktu. Kontrakt ten dotyczył sprzedaży śruty rzepakowej.

Transakcje z Akpol Spedycja Międzynarodowa Sp. z o.o. (Polska)

Akpol Spedycja Międzynarodowa Sp. z o.o. świadczy na rzecz Spółki usługi spedycyjne, polegające na magazynowaniu towarów przed wysyłką/po odbiorze w porcie (dotyczy sprzedaży śruty rzepakowej i nasion rzepaku na eksport oraz zakupów śruty sojowej), organizacji przeładunku w porcie (załadunek, wyładunek towarów), przygotowywania dokumentacji wysyłkowej, organizacji odpraw celnych oraz organizacji kontroli jakości w porcie załadunku.

Transakcje z Bunge Romania

W 2009r. Spółka obciążała Bunge Romania kosztami usług inżynierskich, wykonywanych przez pracownika Spółki na rzecz Bunge Romania, w zakresie automatyzacji procesów technologicznych.

Transakcje z Oil Center of Excellence Bunge LTD

Spółka obciążyła Oil Center Of Excellence w pierwszym kwartale 2009r. tytułem zwrotu kosztów podróży pracowników Spółki, uczestniczących w globalnym spotkaniu przedstawicieli działów badań i rozwoju.

Transakcje z Bunge Finland Raisio

W grudniu 2009r. Spółka dokonała sprzedaży do Bunge Finland Raisio oleju słonecznikowego.

Transakcje z Raisio Polska Foods Karczew

Od października 2009r. Spółka realizowała sprzedaż do Raisio Polska Foods oleju rzepakowego rafinowanego luzem oraz tłuszczy rafinowanych przeestryfikowanych.

Transakcje z Bunge Agribusiness Singapor

Spółka rozpoczęła w trzecim kwartale 2009r. sprzedaż śruty rzepakowej do Bunge Agribusiness Singapor.

33. WALUTOWE INSTRUMENTY POCHODNE

Ze względu na fakt, iż ceny sprzedaży oleju surowego, oleju rafinowanego i śruty rzepakowej są determinowane przez ceny rynkowe ustalane na rynku europejskim i kwotowane w euro, jak również koszt głównego surowca do produkcji margaryn – oleju palmowego i jego pochodnych zależy od cen na giełdach światowych, ustalanych w dolarze amerykańskim, Spółka narażona jest na ryzyko kursowe związane ze zmianami kursów w/w walut.

W celu zabezpieczenia się przed tym ryzykiem, Spółka zawiera walutowe terminowe kontrakty typu forward na sprzedaż lub zakup walut. Spółka nie wykorzystuje instrumentów pochodnych dla celów spekulacyjnych, zawierając transakcje zabezpieczające wyłącznie w powiązaniu do zawartych kontraktów zakupu surowców lub kontraktów sprzedaży produktów lub ekspozycji netto na daną walutę. Celem Spółki, w zakresie zawierania zabezpieczających kontraktów walutowych, jest zabezpieczenie przed ryzykiem kursowym przyszłych przepływów pieniężnych związanych z zakupami surowców oraz z kontraktami sprzedaży produktów, których ceny są denominowane w walutach obcych (Euro, Dolar Amerykański), jak również sald należności i zobowiązań wynikających z realizacji tych kontraktów.

W zakresie w jakim jest to możliwe, Spółka stosuje zasady rachunkowości zabezpieczeń, które pozwalają na odnoszenie efektywnej części wyceny do wartości godziwej zabezpieczających instrumentów pochodnych na kapitał rezerwowy, do czasu realizacji pozycji zabezpieczanej. Jednakże część zabezpieczających instrumentów pochodnych zawartych przez Spółkę nie spełnia wszystkich kryteriów ujęcia w rachunkowości zabezpieczeń, zgodnie ze standardami MSR/MSSF, bądź zostaje usunięta z rachunkowości zabezpieczeń wskutek zmiany warunków pozycji zabezpieczanej skutkującej utratą efektywności zabezpieczenia. Fakt ten powoduje, że rezultaty wyceny części instrumentów pochodnych nieujętych w rachunkowości zabezpieczeń bądź nieskuteczna część wyceny instrumentów zabezpieczających, są odnoszone na wynik finansowy Spółki danego okresu.

Spółka nie korzysta z innych walutowych instrumentów pochodnych poza kontraktami forward i transakcjami swap, wykorzystywanymi wyłącznie do celów zabezpieczania ekspozycji walutowych. Celem transakcji swap jest zmiana terminów zapadalności kontraktów forward lub, sporadycznie, konwersja walut w tym kontrakcie.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych ujmowana jest w bilansie do czasu realizacji instrumentu jako aktywa finansowe (dodatnia wycena) lub zobowiązania finansowe (ujemna wycena) w korespondencji z kapitałem rezerwowym – w przypadku efektywnej wyceny instrumentów pochodnych wyznaczonych do rachunkowości zabezpieczeń, bądź – na wynik finansowy (pozycja: zyski/straty z tytułu różnic kursowych w zestawieniu całkowitych dochodów) – w przypadku wszystkich pozostałych instrumentów pochodnych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Opisane instrumenty pochodne Spółka zalicza do kategorii aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych zwanych aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy. W ramach tej kategorii wszystkie ujęte poniżej instrumenty pochodne są to aktywa finansowe lub zobowiązania finansowe sklasyfikowane jako przeznaczone do obrotu.

Spółka nie posiada następujących kategorii instrumentów pochodnych:

- Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- Składniki aktywów finansowych wyznaczone jako wycenianie w ten sposób przy początkowym ujęciu,
- Składniki zobowiązań finansowych wyznaczone jako wycenianie w ten sposób przy początkowym ujęciu.

Wartość nominalna niezrealizowanych walutowych instrumentów pochodnych
 (wartości netto instrumentów zaprezentowane są jako różnice wartości kontraktów zakupu i sprzedaży walut)

	EUR'000	Wartość nominalna	
		Koniec okresu 31/12/2009	PLN'000
	USD'000		
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń			
SPRZEDAŻ WALUTY			
Kontrakty forward	32.042	-	135.658
Kontrakty swap	-	-	-
	32.042	-	135.658
ZAKUP WALUTY			
Kontrakty forward	13.084	1.742	59.979
Kontrakty swap	1.205	1.912	10.640
	14.289	3.654	70.619
Wartość netto	(17.753)	3.654	(65.039)
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń			
SPRZEDAŻ WALUTY			
Kontrakty forward	88.910	-	377.159
Kontrakty swap	2.620	600	13.048
	91.530	600	390.207
ZAKUP WALUTY			
Kontrakty forward	39.897	406	167.379
Kontrakty swap	134	2.843	8.659
	40.031	3.249	176.038
Wartość netto	(51.499)	2.649	(214.169)
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń – konwersje walutowe			
SPRZEDAŻ WALUTY			
Kontrakty swap	883	1.285	-
SPRZEDAŻ WALUTY			
Kontrakty swap	883	1284	-
Wartość netto	-	(1)	-
Razem wartość netto	(69.252)	(6.302)	(279.208)

Koniec okresu 31/12/2008

Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń:			
SPRZEDAŻ WALUTY			
Kontrakty forward	62.053	-	215.212
Kontrakty swap	3.477	-	13.795
	65.530	-	229.007
ZAKUP WALUTY			
Kontrakty forward	8.898	13.661	67.340
Kontrakty swap	176	2.231	7.440
	9.074	15.892	74.780
Wartość netto	(56.456)	15.892	(154.227)

Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń

SPRZEDAŻ WALUTY

Kontrakty forward	39.213	-	131.712
Kontrakty swap	9.587	-	38.614
	48.800	-	170.326

ZAKUP WALUTY

Kontrakty forward	12.203	1.668	52.017
Kontrakty swap	20	3.402	10.114
	12.223	5.070	62.131

Wartość netto (36.577) 5.070 (108.195)

Razem wartość netto (36.577) 5.070 (108.195)

Wysoki wzrost wartości nominalnych niezrealizowanych instrumentów walutowych na dzień bilansowy 2009 w stosunku do końca roku 2008 jest rezultatem zmiany polityki zabezpieczeń Spółki, zgodnie z którą uległ rozszerzeniu zakres zabezpieczanych ekspozycji walutowych

Biorąc pod uwagę, że zdecydowana większość pozycji zabezpieczanych to przepływy pieniężne związane ze sprzedażą, wskutek znacznej deprecjacji złotego w pierwszej połowie 2009 roku w porównaniu z ubiegłym rokiem, Spółka odnotowała znaczące straty z tytułu wyceny walutowych instrumentów pochodnych. Zdecydowana większość wspomnianych strat została już oszacowana na koniec poprzedniego roku obrotowego i obciążyła wówczas kapitał z aktualizacji wyceny. W prezentowanym okresie 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2009 wynik wyceny instrumentów zabezpieczających uległ poprawie wskutek realizacji zdecydowanej większości wcześniejszych transakcji i przeniesienia zrealizowanych strat lub zysków odnoszących się do zrealizowanych pozycji zabezpieczanych, na wynik finansowy.

Uznanie kapitału z tego tytułu w 2009 roku wyniosło 34.773 tys. PLN (netto: 28.103 tys. PLN).

Zyski/straty z tytułu wyceny do wartości godziwej walutowych instrumentów pochodnych ujęte w kapitale rezerwowym

	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2009</u>	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Obciążenie/uznanie kapitału</u> <u>w okresie 12 miesięcy</u> <u>zakończonych 31/12/2009</u>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Odroczone zyski	2.980	11.109	(8.129)
Odroczone straty	(1.198)	(44.437)	43.239
Zrealizowane zyski	49	-	49
Zrealizowane straty	(386)	-	(386)
	1.445	(33.328)	34.773

	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2008</u>	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2007</u>	<u>Obciążenie/uznanie kapitału</u> <u>w okresie 12 miesięcy</u> <u>zakończonych 31/12/2008</u>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Odroczone zyski	11.109	12.286	(1.178)
Odroczone straty	(44.437)	(6.205)	(38.232)
	(33.328)	6.081	(39.410)

Zyski/straty z tytułu wyceny do wartości godziwej walutowych instrumentów pochodnych ujęte w wyniku finansowym

	<u>Za okres 12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2009</u>	<u>Za okres 12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2008</u>
	PLN'000	PLN'000
Odroczone zyski	5.669	7.742
Odroczone straty	31.770	(37.054)
	37.439	(29.312)
Zrealizowane zyski	52.473	42.520
Zrealizowane straty	(109.762)	(54.925)
	(57.289)	(12.405)
Wpływ na wynik finansowy nieefektywności zabezpieczeń oraz kontraktów niewyznaczonych do rachunkowości zabezpieczeń	(27.518)	(43.717)

Niezrealizowane straty z tytułu wyceny walutowych instrumentów pochodnych na dzień bilansowy zostają w następnych okresach pokryte symetrycznym wzrostem przychodów ze sprzedaży, w momencie realizacji kontraktów sprzedaży, dla których zabezpieczeniem były wspomniane kontrakty walutowe.

W konsekwencji stosowanej polityki rachunkowości zabezpieczeń, zrealizowane różnice kursowe powstałe jako efekt realizacji kontraktu zabezpieczającego, korygują wartości stosownych pozycji sprzedaży lub zapasów (i ostatecznie kosztu własnego sprzedaży), co skutkuje eliminacją wpływu zmian kursów walut na prezentowane w sprawozdaniu finansowym Spółki wartości sprzedaży i marży na sprzedaży i zapewnia właściwą prezentację rezultatów operacji gospodarczych przeprowadzanych przez Spółkę. Ze względu na fakt że nie wszystkie transakcje zabezpieczające są objęte rachunkowością zabezpieczeń nie można całkowicie wykluczyć i wyeliminować wpływu zmian poziomu kursów walut na okresowe wyniki Spółki.

Efektywna część zrealizowanych walutowych instrumentów pochodnych ujęta jako korekta wartości pozycji zabezpieczanych

	<u>Zakupy</u> <u>PLN'000</u>	<u>Sprzedaż</u> <u>PLN'000</u>
	<u>Koniec okresu 31/12/2009</u>	<u>Koniec okresu 31/12/2008</u>
Zrealizowane zyski	17.488	7.730
Zrealizowane straty	(8.586)	(41.624)
	8.902	(33.894)
Zrealizowane zyski	8.275	13.952
Zrealizowane straty	(9.202)	(9.281)
	(927)	4.671

Wartość godziwa walutowych instrumentów pochodnych na dzień 31.12.2009

	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2009</u>	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2008</u>
	PLN'000	PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń		
Aktywa finansowe	2.980	11.109
Zobowiązania finansowe	(1.198)	(44.438)
	1.782	(33.329)
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń		
Aktywa finansowe	10.020	4.351
Zobowiązania finansowe	(2.278)	(34.048)
	7.742	(29.697)

Terminy realizacji walutowych instrumentów pochodnych w ujęciu kwartalnym według stanu na dzień 31.12.2009
(wartości netto instrumentów zaprezentowane są jako różnice wartości kontraktów zakupu i sprzedaży walut)

	Wartość nominalna			Wartość godziwa wpływająca na:	
	EUR'000	USD'000	PLN'000	kapitały	wynik finansowy
				PLN'000	PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń					
SPRZEDAŻ WALUTY					
Kontrakty forward – I kw. 2010	19.775	-	83.569	1.778	237
Kontrakty forward – II kw. 2010	10.247	-	43.531	940	(9)
Kontrakty forward – III kw. 2010	1.862	-	7.898	128	(24)
Kontrakty forward – IV kw. 2010	158	-	660	(1)	(3)
Kontrakty forward – I kw. 2011	-	-	-	-	-
	32.042	-	135.658	2845	201
ZAKUP WALUTY					
Kontrakty forward – I kw. 2010	10.922	3.654	56.474	(888)	(155)
Kontrakty forward – II kw. 2010	3.134	-	13.153	(158)	10
Kontrakty forward – III kw. 2010	233	-	992	(17)	1
Kontrakty forward – IV kw. 2010					
	14.289	3.654	70.619	(1.063)	(144)
Wartość netto	(17.753)	3.654	(65.039)	1.782	57
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń					
SPRZEDAŻ WALUTY					
Kontrakty forward – I kw. 2010	49.865	600	213.414	-	6.084
Kontrakty forward – II kw. 2010	33.858	-	143.376	-	2.509
Kontrakty forward – III kw. 2010	6.840	-	29.231	-	594
Kontrakty forward – IV kw. 2010	698	-	3.027	-	81
Kontrakty forward – I kw. 2011	269	-	1.159	-	17
	91.530	600	390.207	-	9.285
ZAKUP WALUTY					
Kontrakty forward – I kw. 2010	39.513	3.249	173.850	-	(1.560)
Kontrakty forward – II kw. 2010	478	-	2.018	-	(33)
Kontrakty forward – III kw. 2010	40	-	170	-	(3)
Kontrakty forward – IV kw. 2010					
	40.031	3.249	176.038	-	(1.596)
Wartość netto	(51.499)	2.649	(214.169)	-	7.689
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń-konwersja walutowe					
SPRZEDAŻ WALUTY					
Kontrakty forward – I kw. 2010	381	575	-	-	77
Kontrakty forward – II kw. 2010	502	710	-	-	(41)
	883	1.285	-	-	36
ZAKUP WALUTY					
Kontrakty forward – I kw. 2010	381	576	-	-	(77)
Kontrakty forward – II kw. 2010	502	708	-	-	37
	883	1.284	-	-	(40)
Wartość netto	-	(1)	-	-	(4)
Razem wartość netto	(69.252)	6.302	(279.208)	1.782	7.742

Spółka oczekuje, że wszystkie planowane transakcje, w odniesieniu do których została zastosowana rachunkowość zabezpieczeń, zostaną zrealizowane.

Terminy realizacji walutowych instrumentów pochodnych w ujęciu kwartalnym według stanu na dzień 31.12.2008
(wartości netto instrumentów zaprezentowane są jako różnice wartości kontraktów zakupu i sprzedaży walut)

	Wartość nominalna			Wartość godziwa wpływająca na:	
	EUR'000	USD'000	PLN'000	kapitały PLN'000	wynik finansowy PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń					
SPRZEDAŻ WALUTY	65.530	-	229.008	(44.398)	(216)
Kontrakty forward – I kw.2009	34.165	-	119.015	(23.436)	173
Kontrakty forward – II kw.2009	26.461	-	93.015	(17.458)	(285)
Kontrakty forward – III kw.2009	3.933	-	13.453	(2.968)	(78)
Kontrakty forward – IV kw.2009	971	-	3.525	(536?)	(26)
ZAKUP WALUTY	9.074	15.892	74.780	11.068	(312)
Kontrakty forward – I kw.2009	5.227	13.163	54.278	7.227	(300)
Kontrakty forward – II kw.2009	2.967	2.729	17.415	3.242	(17)
Kontrakty forward – III kw.2009	852	-	2.977	592	4
Kontrakty forward – IV kw.2009	28	-	110	7	1
Wartość netto	(56.456)	15.892	(154.228)	(33.330)	(528)
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń					
SPRZEDAŻ WALUTY	48.800	-	170.326	-	(33.232)
Kontrakty forward – I kw.2009	32.761	-	113.705	-	(22.721)
Kontrakty forward – II kw.2009	15.015	-	53.089	-	(9.748)
Kontrakty forward – III kw.2009	916	-	3.140	-	(701)
Kontrakty forward – IV kw.2009	108	-	392	-	(62)
ZAKUP WALUTY	12.223	5.070	62.131	-	4.064
Kontrakty forward – I kw.2009	9.005	4.767	48.493	-	3.304
Kontrakty forward – II kw.2009	3.090	303	13.190	-	672
Kontrakty forward – III kw.2009	125	-	436	-	87
Kontrakty forward – IV kw.2009	3	-	12	-	1
Wartość netto	(36.577)	5.070	(108.195)	-	(29.168)
Razem wartość netto	(93.033)	20.962	(262.423)	(33.330)	(29.696)

34. TOWAROWE INSTRUMENTY POCHODNE

Kolejnym istotnym rodzajem ryzyka rynkowego, na jakie jest narażona Spółka w toku prowadzonej działalności operacyjnej, jest ryzyko cen towarów. Ekspozycja Spółki na ryzyko towarowe powstaje przede wszystkim w wyniku zakupu nasion rzepaku w okresie zbiorów, który przypada na miesiące lipiec oraz sierpień. Spółka w tym czasie skupuje ok. 450.000 ton nasion rzepaku, co stanowi około 50-60% jej rocznego zapotrzebowania na ten surowiec. Nasiona rzepaku są kupowane po cenach bazujących na aktualnych kwotowaniach tego towaru, ustalanych zgodnie z regulacjami MATIF. W związku z sezonowością procesu zakupu nasion rzepaku, największy poziom zapasu utrzymywany jest w okresie lipiec – sierpień, a następnie zapas systematycznie spada wraz z wykorzystaniem tego surowca do produkcji oleju rzepakowego oraz śruty rzepakowej, jako produktu ubocznego. Od momentu zakupu towaru Spółka narażona jest na ryzyko zmiany wartości zapasów w wyniku zmian rynkowych cen nasion rzepaku. Pozostałe zapotrzebowanie na nasiona pokrywane jest przez zakupy, zawierane w ciągu całego roku, w terminach uwzględniających zapotrzebowania na ten surowiec i

bieżącą sytuację rynkową. Zawierane umowy to zarówno kontrakty z dostawą natychmiastową, jak i terminową (dostawa za kilka miesięcy od momentu podpisania kontraktu lub rozłożona na kilka miesięcy wprzód). Ceny w kontraktach zakupu są stałe i ustalone w walucie EUR na podstawie notowań z rynku MATIF. Ryzyko towarowe Spółki ustaje w momencie zawarcia transakcji sprzedaży produktów przerobu nasion rzepaku (olej rzepakowy i śruta) po stałej cenie, zapewniającą określoną marżę operacyjną.

Celem Spółki w zakresie zarządzania ryzykiem towarowym jest ograniczenie zmienności marży operacyjnej i zwiększenie prawdopodobieństwa jej wygenerowania poprzez zmniejszanie wpływu na wynik zmian cen towarów oraz utrzymanie ekspozycji towarowej w limitach określonych przez Grupę Bunge. Spółka w realizacji swoich celów nadrzędnych stara się unikać nadmiernego ryzyka związanego ze zmianą wartości rynkowej zapasów nasion rzepaku. Powyższe zmiany wynikają z wahań cen towarów kwotowanych na rynkach towarowych. Fluktuacja cen w okresie od zakupu nasion do momentu sprzedaży produktów skutkuje z kolei zmiennością wielkości marży możliwej do zrealizowania przez Spółkę. Celem Spółki jest więc utrzymanie wartości zgromadzonych zapasów na poziomie odpowiadającym aktualnym, na określony moment w przyszłości, cenom rynkowym i tym samym ograniczenie wpływu ryzyka ich zmiany na generowane wyniki finansowe.

Spółka aktywnie zarządza ryzykiem cen towarów wpływającym na wartość rynkową zapasu nasion rzepaku, a w konsekwencji na realizowaną przez Spółkę marżę operacyjną. W tym celu Spółka stosuje techniki ograniczania ryzyka oparte o hedging naturalny oraz instrumenty pochodne. W przypadku zabezpieczenia zapasów nasion rzepaku, Spółka stara się dostosowywać profil ryzyka wynikający z tej ekspozycji w sposób gwarantujący osiągnięcie efektu kompensaty ceny zakupu tych towarów w odniesieniu do aktualnej ich ceny rynkowej w przyszłości. W przypadku zakupu towaru po stałej cenie strategia zabezpieczająca polega więc na zawarciu transakcji pochodnej, w której dokonuje się sprzedaży tego wolumenu po ustalonej stałej cenie i jej odkupieniu po cenie, jaka będzie obowiązywać w określonym momencie w przyszłości. Nie oznacza to jednak, że Spółka uzyskała w kontrakcie pochodnym taką samą cenę stałą, jak przy zakupie pozycji fizycznej. Wynika to m.in. z innych, aktualnych na moment zawierania transakcji zabezpieczającej, warunków rynkowych, w tym również bieżącej struktury cen terminowych. Efektem tej transakcji ma być bowiem dostosowanie ceny zakupu zapasu w możliwie dużym stopniu do ceny rynkowej, jaka będzie się kształtować na rynku w określonym czasie w przyszłości.

Transakcje zabezpieczające mogą być zawierane przed fizycznym przyjęciem towaru na zapas, jeżeli Spółka ma podpisaną umowę zakupu nasion rzepaku, w której ustalona jest stała cena zakupu, ilość zakupionych nasion, termin dostawy oraz dodatkowe zapisy, zobowiązujące ją do wywiązania się z umownych postanowień. W powyższym przypadku może ona stanowić, tzw. uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie (firm commitment). Również w takiej sytuacji Spółka stosuje strategie złożone z instrumentów pochodnych w celu ograniczenia zmienności przyszłej marży. Powyższe działania, w ocenie Spółki, prowadzą do osiągnięcia wysokiej kompensaty pomiędzy zmianą wartości pozycji zabezpieczanej (zapas nasion rzepaku lub firm commitment) oraz instrumentu zabezpieczającego. Stosowane zabezpieczenie przekłada się na dopasowanie wartości zapasu, nabytego po ustalonej wcześniej cenie stałej, do cen rynkowych. Spółka nie zawiera transakcji o charakterze spekulacyjnym.

W związku z powyższym, w celu ograniczenia niedopasowania, przekładającego się na zmienność prezentowanych wyników księgowych, Spółka wdrożyła rachunkowość zabezpieczeń opisanych powyżej instrumentów pochodnych (zwanych dalej towarowymi instrumentami pochodnymi), wyznaczonych na zabezpieczenie wartości godziwej określonych pozycji zapasów, które są źródłem ryzyka towarowego. Zabezpieczenie wartości godziwej jest to ograniczenie zagrożenia wpływu na wynik finansowy zmian wartości godziwej ujętego w bilansie składnika aktywów lub zobowiązań wynikających z określonego ryzyka lub uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań. Wszystkie towarowe instrumenty pochodne Spółka zawiera z inną spółką z Grupy Bunge - Bunge Handelsgesellschaft mbH.

Zyski/straty z tytułu wyceny do wartości godziwej towarowych instrumentów pochodnych ujęte w wyniku finansowym

	<u>Za okres 12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2009</u>	<u>Za okres 12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2008</u>
	PLN'000	PLN'000
Zrealizowane zyski	-	-
Zrealizowane straty	(216)	-
	<u>(216)</u>	<u>-</u>
Odroczone zyski	-	-
Odroczone straty	(12.700)	-
	<u>(12.700)</u>	<u>-</u>

Wartość godziwa towarowych instrumentów pochodnych na dzień bilansowy

	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2009</u>	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2008</u>
	PLN'000	PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń		
Aktywa finansowe	-	-
Zobowiązania finansowe	(6.289)	-
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń		
Aktywa finansowe	-	-
Zobowiązania finansowe	(6.411)	-
	<u>(12.700)</u>	<u>-</u>

Zyski/straty z tytułu wyceny do wartości godziwej pozycji zabezpieczanych ujęte jako korekta wartości zapasów

	<u>Za okres 12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2009</u>	<u>Za okres 12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2008</u>
	PLN'000	PLN'000
Odroczone zyski	5.710	-
Odroczone straty	-	-
	<u>5.710</u>	<u>-</u>

Terminy realizacji towarowych instrumentów pochodnych w ujęciu kwartalnym

	<u>Wartość nominalna</u>		<u>Wartość</u> <u>godziwa</u>
	EUR'000	PLN'000	PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń			
Kontrakty na I kwartał 2010	5.290	21.962	(4.228)
Kontrakty na II kwartał 2010	13.580	56.553	(1.898)
Kontrakty na III kwartał 2010	1.280	5.350	(163)
Kontrakty na IV kwartał 2010	-	-	-
	<u>20.150</u>	<u>83.865</u>	<u>(6.289)</u>
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń			
Kontrakty na I kwartał 2010	11.413	48.139	(2.591)
Kontrakty na II kwartał 2010	15.409	64.295	(2.879)
Kontrakty na III kwartał 2010	4.869	20.312	(888)
Kontrakty na IV kwartał 2010	320	1.358	(53)
	<u>32.011</u>	<u>134.104</u>	<u>(6.411)</u>
	<u>52.161</u>	<u>217.969</u>	<u>(12.700)</u>

Kontrakty zabezpieczające wq rodzajów sprzedawanych towarów

	tys. ton
Sprzedaż nasion rzepaku	98.8
Sprzedaż oleju rzepakowego	66.7

35. CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ SPÓŁKI

Czynniki ryzyka związane z działalnością produkcyjną i handlową

Ryzyko związane z podażą i ceną nasion rzepaku

Spółka nabywa rocznie około 40% krajowych zbiorów nasion rzepaku, który jest podstawowym surowcem do produkcji. Zgodnie z systemem rozliczeń, przy ustalaniu ceny skupu rzepaku oferowanej polskim producentom konieczne jest uwzględnienie światowych cen rzepaku oraz innych nasion roślin oleistych i olejów roślinnych. Surowce te notowane są na międzynarodowych giełdach towarowych.

Przepisy prawne na szczeblu ogólnoeuropejskim, jak i polskim, nakazujące wypełnienie wymogów dotyczących stopniowego wzrostu wykorzystania biopaliw w ogólnym bilansie paliw energetycznych, skutkują zwiększonym popytem na rzepak w kraju i za granicą. Mając na uwadze fakt ograniczonej arealem powierzchni zasiewów, zwiększony popyt może doprowadzić do zwiększonej presji cenowej na nasiona rzepaku, co może mieć wpływ na przyszły wynik finansowy Spółki.

W celu zabezpieczenia przed nieprzewidywalnymi zmianami cen nasion rzepaku Spółka stara się prowadzić politykę dywersyfikacji dostaw, w wyniku której rzepak może być dostarczany również z zagranicy, w tym przede wszystkim z terenów Ukrainy, Niemiec, Czech i Słowacji. Nie ma jednakże pewności, że wspomniane działania pozwolą na całkowite wyeliminowanie ryzyka wzrostu cen rzepaku, będącego najważniejszym surowcem wykorzystywanym przez Spółkę w produkcji.

Ryzyka związane z sytuacjami nadzwyczajnymi

Z uwagi na fakt, iż podstawą działalności Spółki jest przetwórstwo płodów rolnych, naturalnym elementem ryzyka dla jego działalności jest ewentualny okresowy brak dostępności surowca w związku z wymarzeniem, suszą, ulewami lub gradobiciem. Ponadto żaden z zakładów produkcyjnych Spółki nie dysponuje dostateczną nadwyżką zdolności produkcyjnych dla podtrzymania ciągłości produkcji i zapewnienia odpowiednich stanów magazynowych produktów gotowych w przypadku jakichkolwiek nieprzewidywalnych zdarzeń będących poza kontrolą Spółki.

Tym niemniej, w celu ograniczenia potencjalnych skutków wystąpienia tego typu zdarzeń, Spółka czyni starania w kwestii ich zapobiegania lub dostatecznie wczesnej identyfikacji. Dla przykładu, w celu możliwie szybkiego rozpoznania niższych niż przewidywano zbiorów rzepaku, pracownicy służb agrotechnicznych Spółki monitorują na bieżąco u producentów, z którymi zawarto umowy kontraktacyjne na dostawę surowca, stan plantacji rzepaku w trakcie jego wegetacji oraz tuż przed zbiorami.

Ryzyko związane z finansowaniem skupu nasion rzepaku

Elementem charakterystycznym polskiego rynku zakupu rzepaku jest jego krótki czasokres realizacji. Zakup nasion odbywa się w znacznej części w okresie zbiorów lub tuż po nich (lipiec, sierpień). Fakt ten sprawia, iż w tym okresie istnieje potrzeba zabezpieczenia odpowiednio wysokiego poziomu finansowania dla sprawnego przeprowadzenia skupu.

W chwili obecnej Spółka korzysta z dwóch podstawowych, niezależnych źródeł finansowania: pożyczek od wyspecjalizowanych podmiotów w ramach Grupy Bunge oraz kredytów pozyskiwanych w bankach. Rodzi to ryzyko związane z potencjalnymi zmianami umów kredytowych ze strony banków lub możliwymi zmianami wewnętrznej polityki kredytowania podmiotów w ramach Grupy Bunge, co oznacza, że wszelkie tego typu zmiany mogą negatywnie wpłynąć na działalność i wynik finansowy Spółki.

Ryzyko związane z pozyskiwaniem pozostałych surowców.

Oleje pochodzenia tropikalnego są drugim po rzepaku ważnym surowcem wykorzystywanym w produkcji przez Spółkę. Zdecydowana większość olejów tropikalnych przetwarzana jest przez Zakład w Gdańsku (surowce te są dostarczane drogą morską), gdzie największy udział w przetwórstwie mają surowy olej palmowy i jego frakcje. Ceny tych surowców są kwotowane na rynkach dalekowschodnich i europejskich, zaś ich zmienność uzależniona jest m.in. od światowej wielkości produkcji, zapotrzebowania ze strony odbiorców, zmian w stanie zapasów, zmian cenowych innych olejów, zmian klimatycznych i pogodowych, zmian na rynku frachtu dalekomorskiego i dostępności środków transportu oraz innych elementów wpływających na zmianę podaży lub popytu tego surowca.

W związku z uzależnieniem od dostaw statkami oceanicznymi z Malezji i Indonezji do Europy oraz koniecznością przeładunku na mniejsze jednostki typu „coasters”, istnieje dodatkowo ryzyko opóźnienia planowanych dostaw surowego oleju palmowego. W takim wypadku istnieje możliwość zakupu rafinowanego oleju palmowego po „cenie dnia” (ang. spot price) z rafinerii europejskich.

Spółka, w celu uniknięcia krótkoterminowych wahań cenowych oraz ryzyka braku dostępności surowca, zawiera kontrakty z dostawcami na określony termin dostawy, zapewniając sobie dostawy na dłuższy okres (zwykle 2-9 miesięcy). Spółka nie jest jednak w stanie zagwarantować, że działania te wyeliminują ryzyko zmian cen surowca, co może mieć negatywny wpływ na jej działalność i wyniki finansowe.

Ryzyko związane ze spekulacyjnym charakterem rynków surowcowych

W ostatnim okresie Spółka identyfikuje rosnące ryzyko związane ze spekulacjami na rynkach surowcowych, które prowadzą do coraz większych i częstszych wahań cen surowców. Jedną z przyczyn takiego zjawiska jest rosnąca w skali globalnej pozycja surowcowych funduszy inwestycyjnych, w tym funduszy inwestujących w zboża, oleje roślinne i nasiona oleiste, w ogólnych obrotach głównych światowych giełd towarowych. Z uwagi na to, że w większości umów handlowych cena za skupowany rzepak oparta jest o bieżące notowania na giełdzie MATIF, znaczne wahania cen surowca na giełdach towarowych zaburzają rzeczywisty poziom popytu i podaży surowca po stronie konsumentów, co w konsekwencji może skłaniać Spółkę do podejmowania błędnych decyzji biznesowych.

Ryzyko związane z kadrą menedżerską i kluczowymi pracownikami

Ze względu na zaawansowany technicznie proces produkcji, skalę i wysoce konkurencyjną naturę rynków działania Spółki, dla jego prawidłowego funkcjonowania niezbędna jest wysoko wykwalifikowana kadra menedżerska oraz doświadczony personel techniczny. Nie można wykluczyć sytuacji, w której część kluczowych kadr przejdzie do podmiotów konkurencyjnych, co w efekcie mogłoby prowadzić do pogorszenia wyników finansowych. Spółka dostrzega to ryzyko i podejmuje działania zapobiegawcze, w szczególności poprzez utworzenie systemu planowania rezerw kadrowych dla stanowisk wyższego szczebla kierowniczego. System ten opiera się na corocznej ocenie osiągnięć i potencjału poszczególnych wybranych pracowników i delegowaniu ich na tej podstawie do uczestnictwa w programach szkoleniowych. Opisany system ma na celu zapewnienie możliwości zastępowania pracowników wyższego szczebla kierowniczego w ramach własnych zasobów kadrowych. Ponadto Spółka prowadzi politykę różnicowania poziomów wynagrodzeń w zależności od specyfiki rynku pracy, co pozwala zminimalizować ryzyko odpływu kadr średniego i wyższego szczebla oraz tworzy atrakcyjne programy rozwoju zawodowego w ramach globalnej organizacji Bunge.

Ryzyko dotyczące wzrostu cen energii

Malejące światowe zasoby surowców energetycznych oraz rosnący na nie popyt negatywnie wpływają na sytuację gospodarczą i geopolityczną w wielu regionach świata. Ograniczona dostępność do paliw kopalnianych oraz ziół gazu staje się coraz częściej podstawą konfliktów politycznych i militarnych. Alternatywą dla kurczących się zasobów kopalnianych stają się takie odnawialne źródła energii jak energia słoneczna, wietrzna oraz energia termalna ziemi. Jednakże, ze względu na koszt inwestycji, ich udział w bilansie energetycznym – pomimo wzrostu – jest nadal marginalny.

Gwałtowny wzrost cen ropy w pierwszej połowie 2008 r. pociągnął za sobą znaczny wzrost cen pozostałych nośników energii, w tym w szczególności gazu ziemnego i oleju opałowego, które na co dzień wykorzystywane są przez Spółkę do produkcji pary technologicznej dla zasilania procesów produkcyjnych.

W 2008 roku miały miejsce wielokrotne podwyżki cen energii elektrycznej, której sumaryczny wzrost wyniósł w tym okresie ponad 15%. W podobnym tempie wzrastały ceny pozostałych nośników energii, tj. gazu ziemnego – podstawowego paliwa dla kotłowni w Zakładzie w Kruszwicy oraz węgla kamiennego, podstawowego paliwa w Zakładzie w Brzegu. Cena węgla w 2008 roku wzrosła o ok. 40%, podczas gdy cena gazu ziemnego wzrosła od listopada 2008 r. o ponad 20%.

W celu minimalizacji wspomnianego ryzyka Spółka realizuje na bieżąco (poprzez działania techniczne i organizacyjne) zadania mające na celu z jednej strony zmniejszenie kosztów produkcji energii, z drugiej ograniczenie jej jednostkowego wykorzystania na każdą tonę wytworzonego produktu finalnego.

Jednakże, dalszy wzrost cen surowców energetycznych, w szczególności gazu ziemnego i węgla kamiennego, a co za tym idzie wzrost cen energii może mieć negatywny wpływ na przyszłe wyniki finansowe Spółki.

Ryzyko związane z ochroną środowiska

Działalność Spółki może oddziaływać negatywnie na środowisko, mimo iż jest ona prowadzona na podstawie pozwoleń wymaganych przez przepisy prawa. Nie można jednak wykluczyć, że normy ochrony środowiska, w szczególności warunki eksploatacji instalacji ustalone w odpowiednim pozwoleniu zintegrowanym, zostaną naruszone przez działalność zakładów Spółki. Ewentualne przekroczenia mogą stanowić podstawę odpowiedzialności odszkodowawczej Spółki za szkody w środowisku, a ponadto, w określonych okolicznościach, podstawę do wydania przez właściwego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska decyzji o wstrzymaniu użytkowania instalacji powodującej naruszenie.

Spółka prowadzi szeroko zakrojone działania zmierzające do ograniczenia wpływu jej działalności na środowisko. Nie można jednak wykluczyć, że podjęte działania okażą się niewystarczające dla całkowitego wyeliminowania ryzyka przekroczenia norm ochrony środowiska przez działalność zakładów Spółki.

Czynniki ryzyka związane z otoczeniem, w jakim Spółka prowadzi działalność

Ryzyko związane z ogólną sytuacją makroekonomiczną

Czynnikami mogącym mieć wpływ na działalność Spółki jest uzależnienie warunków funkcjonowania Spółki od sytuacji gospodarczej w kraju i na świecie. Najważniejszymi elementami niezależnymi od Spółki związanymi z ogólną sytuacją makroekonomiczną są m.in.: wahania poziomu PKB, inflacja, wzrost stóp procentowych, migracje ekonomiczne Polaków związane z nowymi rynkami pracy oraz ogólny stan polskiej gospodarki.

Niesprzyjające zmiany wskaźników makroekonomicznych oraz nie do końca przewidywalne tendencje gospodarczego rozwoju Polski mogą mieć negatywny wpływ na poziom przyszłych przychodów oraz zysków Spółki.

Czynnik ten zyskuje na znaczeniu z uwagi na trwające wahania na światowym rynku finansowym. Mogą one spowodować trudności w dostępie do finansowania działalności Spółki za pomocą kredytu bankowego oraz podwyższyć koszty kredytu. W efekcie Spółka może mieć trudności w sfinansowaniu skupu rzepaku w planowanej wielkości, co z kolei może niekorzystnie wpłynąć na jego wyniki finansowe.

Ryzyko związane z konkurencją

Spółka działa na wysoce konkurencyjnym rynku skupu i przetwórstwa nasion rzepaku oraz produkcji tłuszczów roślinnych. Pomimo obserwowanego w ostatnich latach znacznego wzrostu mocy produkcyjnych krajowych przetwórców, zwiększenia importu tłuszczów roślinnych do Polski oraz wejścia na rynek nowych graczy w sektorze produkcji biopaliw, analizy rynkowe nie zakładają znacznych zmian w sytuacji ekonomicznej przemysłu tłuszczowego. Co więcej, dzięki rozwojowi obszaru rynku związanego z produkcją biopaliw, Spółka jest w stanie wykorzystywać nowe możliwości zbytu produkowanego przez siebie oleju rzepakowego. Niemniej jednak, działania podmiotów konkurencyjnych w tym obszarze mogą negatywnie wpłynąć na pozycję rynkową i osiągane w przyszłości wyniki Spółki.

Ryzyko związane z malejącym rynkiem tłuszczów roślinnych

Od 2005r. obserwowany jest w Polsce spadek wielkości rynku tłuszczów roślinnych przeznaczonych dla konsumentów. W latach 2005-2007 spadek ten wyniósł 15%. Jest to spowodowane migracją zarobkową ludności z Polski do innych krajów UE oraz zmieniającymi się nawykami żywieniowymi społeczeństwa – rośnie spożycie dań gotowych. Spółka stara się poszukiwać nowych grup odbiorców i nisz rynkowych, ale dalsze utrzymywanie się tendencji spadkowej tego segmentu rynku może prowadzić do zmniejszania się przychodów osiąganych przez Spółkę i mieć negatywny wpływ na osiągane przez nią wyniki finansowe.

Ryzyko związane ze zmiennością przepisów prawa i ich interpretacji

Charakteryzujące polski system prawny częste zmiany przepisów mogą rodzić dla Spółki potencjalne ryzyko, iż prognozy w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej staną się nieaktualne, a jego kondycja finansowa ulegnie pogorszeniu. Regulacjami tymi są, w szczególności, przepisy prawa handlowego, przepisy podatkowe, przepisy regulujące działalność gospodarczą – w tym związane z ochroną środowiska, przepisy prawa pracy i ubezpieczeń społecznych czy prawa z zakresu papierów wartościowych. Ryzyko takie stwarzają także dokonywane przez sądy i inne organy interpretacje dotyczące zastosowania przepisów, które są często niejednoznaczne i rozbieżne. Przepisy prawa polskiego podlegają dodatkowo ciągłym zmianom związanym z harmonizacją prawa polskiego z prawem europejskim.

Zmiany te mogą ponadto implikować problemy wynikające z niejednolitego stosowania i wykładni prawa, która obecnie jest dokonywana nie tylko przez krajowe sądy i organy administracji publicznej, ale także przez sądy wspólnotowe.

W praktyce sądy polskie rzadko stosują ustawodawstwo wspólnotowe. Mimo iż z formalnego punktu widzenia orzeczenia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości są wiążące tylko dla stron postępowania i nie mają mocy precedensu, orzecznictwo sądów polskich powinno jednak pozostawać w zgodności z orzecznictwem wspólnotowym. Orzeczenia Trybunału traktowane są jako istotne źródło prawa, szczególnie w sytuacjach, gdy przepisy traktatowe, rozporządzenia bądź decyzje nie dają się jednoznacznie interpretować. W niektórych przypadkach może prowadzić to do wzruszenia orzeczenia sądu polskiego jako wydanego na podstawie przepisu sprzecznego z prawem unijnym.

Z powyższych powodów system prawa polskiego cechuje brak spójności, jednolitości i stabilności, co w sposób istotny ogranicza przewidywalność i zdolność planowania w zakresie podejmowanych przez Zarząd Spółki decyzji gospodarczych i biznesowych. Może to mieć istotny wpływ na otoczenie prawne działalności Spółki i na jego wyniki finansowe, powodując z jednej strony zwiększenie kosztów działalności Spółki, a z drugiej opóźniając osiąganie przychodów w danych grupach produktowych lub znacznie je ograniczając.

Ryzyko związane z polityką podatkową

Polski system podatkowy charakteryzuje się częstymi zmianami składających się na jego kształt przepisów, które nie zostały sformułowane w sposób dostatecznie precyzyjny i brak jest ich jednoznacznej wykładni. W szczególności, przyjęcie przez organy podatkowe interpretacji przepisów podatkowych odmiennej od będącej podstawą wyliczenia zobowiązania podatkowego przez Spółkę, może mieć istotny negatywny wpływ na jej działalność, sytuację finansową, wyniki oraz perspektywy rozwoju.

Jednocześnie, interpretacje przepisów podatkowych ulegają częstym zmianom, a zarówno praktyka organów skarbowych, jak i orzecznictwo sądowe w sferze opodatkowania, nie są jednolite. Powoduje to, że w przypadku polskiej spółki zachodzi większe ryzyko prowadzenia działalności niż w przypadku spółki działającej w bardziej stabilnych systemach podatkowych.

Na działalność Spółki negatywny wpływ może mieć również wysoki stopień sformalizowania regulacji podatkowych w zakresie przedmiotu działalności Spółki oraz rygorystyczne i często niejasne przepisy, które

wprowadzają niepewność w zakresie efektów podatkowych podejmowanych decyzji gospodarczych i obniżają sprawność działania, co może prowadzić do utraty konkurencyjności.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza ryzyko niedopełnienia przez kontrahenta zobowiązań wobec Spółki, co może narazić Spółkę na straty finansowe. W celu zabezpieczenia się przed tym ryzykiem Spółka ubezpiecza swoje wierzytelności. Ubezpieczeniu podlega cała wartość udzielonego kredytu kupieckiego, z wyjątkiem sytuacji gdy na pokrycie wierzytelności Spółka posiada zabezpieczenia majątkowe. W przypadku, gdy ubezpieczyciel odmówi ubezpieczenia wierzytelności od określonego kontrahenta, wówczas Spółka wymaga dokonania przedpłaty. Wysokość należności jest na bieżąco monitorowana, a realizacja zamówień do klienta odbywa się tylko w ramach przyznanych limitów kredytowych oraz pod warunkiem braku należności przeterminowanych. W przypadku wystąpienia należności przeterminowanych następuje, zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi procedurami, wstrzymanie sprzedaży i uruchamiana jest windykacja należności. Proces windykacji należności jest wspomagany przez wyspecjalizowane w tym zakresie instytucje.

W ocenie zarządu w Spółce nie występuje istotne ryzyko kredytowe

Wartości bilansowe aktywów finansowych reprezentują maksymalną ekspozycję kredytową, która na dzień bilansowy wyniosła:

	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2008 PLN'000
Instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	10.020	4.352
Instrumenty pochodne wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń	2.980	11.109
Środki pieniężne	10.263	2.546
Pożyczki i należności	132.252	175.858
	155.515	193.865

Zdecydowaną większość instrumentów pochodnych Spółka zawiera z podmiotem z Grupy Bunge, w związku z czym ryzyko kredytowe związane z tymi aktywami finansowymi Spółka ocenia jako bardzo niskie. Ponadto, Spółka wykazuje na dzień bilansowy znaczną przewagę zobowiązań finansowych (patrz: nota „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania”) wynikających z wyceny instrumentów pochodnych nad aktywami finansowymi powstałymi z dodatniej wyceny kontraktów forward.

Stopień koncentracji ryzyka kredytowego z tytułu 5 największych należności od klientów przedstawia się następująco:

	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2008 PLN'000
Należności z tytułu dostaw i usług	119.936	160.101
Należności od 5 klientów	46.238	56.246
Stopień koncentracji należności	39%	35%

W ocenie zarządu w Spółce nie występuje istotne ryzyka koncentracja ryzyka kredytowego.

Ryzyko kredytowe – analiza wiekowania.

Klasyfikacja należności handlowych według długości przeterminowania przedstawia się następująco:

	Wartość brutto		Utrata wartości	
	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2008 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2008 PLN'000
Bez przeterminowania	93.189	108.349	-	-
Przeterminowane 1-30 dni	24.777	23.671	8	35
Przeterminowane 31-120 dni	1.225	1.640	29	35
Przeterminowane 120-360 dni	22	803	22	-
Przeterminowane powyżej roku	11.001	7.534	10.219	7.237
	130.214	141.997	10.278	7.307

Ryzyko utraty płynności

Ostrożne zarządzanie ryzykiem utraty płynności zakłada utrzymywanie odpowiedniego poziomu środków pieniężnych, dostępność finansowania dzięki wystarczającej kwocie pozyskanych instrumentów kredytowych oraz zdolność do zamykania pozycji rynkowych. Spółka uważa, że obecny stan środków pieniężnych, dostępność finansowania, oraz środki wygenerowane z działalności operacyjnej będą wystarczające na sfinansowanie bieżących potrzeb Spółki. Na dzień 31 grudnia 2009r. Spółka dysponowała środkami pieniężnymi w wysokości 10.263 tys. PLN.

Spółka nie ma problemów z dostępnością finansowania bieżącej działalności dzięki udzielonej, na podstawie umowy z dnia 25 września 2007r., od podmiotu powiązanego Bunge SAS, pożyczki krótkoterminowej, w kwocie 1.000.000 tys. PLN.

Wartość bilansowa zaciągniętej pożyczki wraz odsetkami należnymi na dzień bilansowy wynosiła 228.834 tys. PLN.

Ryzyko utraty płynności – analiza wiekowania.

Klasyfikacja zobowiązań handlowych według długości przeterminowania przedstawia się następująco:

	Wartość brutto	
	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2008 PLN'000
Bez przeterminowania	102.288	83.031
Przeterminowane 1-30 dni	50.493	22.149
Przeterminowane 31-120 dni	1.168	1.518
Przeterminowane 120-360 dni	160	492
Przeterminowane powyżej roku	48	138
	154.157	107.328

Ryzyko walutowe

Spółka istotną część obrotów realizuje z podmiotami zagranicznymi lub w ramach kontraktów opartych na kursach surowców notowanych na giełdach zagranicznych. obroty te są głównym czynnikiem powodującym narażenie na ryzyko kursowe. Spółka na bieżąco analizuje ryzyko kursowe poprzez identyfikację wszystkich pozycji w aktywach i pasywach, oraz pozycji pozabilansowych, denominowanych w walutach obcych. W celu zminimalizowania ryzyka kursowego Spółka korzysta z transakcji na rynku walutowym (kontrakty typu FORWARD). Zgodnie z przyjętą polityką wewnętrzną Spółka nie powinna mieć niezabezpieczonej pozycji walutowej powyżej uprzednio przyjętego progu istotności.

Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń, której celem jest ochrona wartości godziwej przepływów pieniężnych wyrażonych w walutach obcych. W konsekwencji tej polityki różnice kursowe, powstałe jako efekt aktualizacji wartości godziwej kontraktu zabezpieczającego, korygują stosowne wartości sprzedaży lub zapasów (i ostatecznie kosztu własnego sprzedaży). W ten sposób wykazywane w sprawozdaniach Spółki wartości osiągniętej sprzedaży i marży na sprzedaży są w większym stopniu pełnym odzwierciedleniem rezultatów operacji gospodarczych przeprowadzanych przez Spółkę, czyli po eliminacji wpływu większości ryzyk kursowych dla tego typu działalności. Ze względu na fakt, iż nigdy całość transakcji nie będzie objęta rachunkowością zabezpieczeń ani nie spełni ustalonych dla tego typu działań wymogów efektywności, nie można całkowicie wykluczyć i wyeliminować wpływu ryzyka kursowego na sprawozdania finansowe Spółki.

Zarówno należności jak i zobowiązania z tytułu dostaw wyrażone są tylko w dwóch walutach obcych, tj. w euro i w dolarach USA.

Struktura walutowa należności i zobowiązań z tytułu dostaw przedstawia się następująco:

	PLN (PLN'000)	EUR (PLN'000)	USD (PLN'000)	Razem (PLN'000)
Należności z tytułu dostaw	98.736	20.150	1.050	119.936
Zobowiązania z tytułu dostaw	118.280	22.334	13.543	154.157

Spółka przeprowadziła analizę wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w walutach obcych w celu zbadania jaki miałyby wpływ na sprawozdanie finansowe Spółki zmiany kursów walut obcych. Na dzień 31 grudnia 2009 roku zysk netto Spółki byłby niższy/wyższy o 35.659 tys. PLN, gdyby waluta funkcjonalna jaką jest dla Spółki PLN osłabiła/wzmocniła się o 10% w stosunku do walut obcych (USD i EUR), przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie. Pozostałe składniki kapitału własnego byłyby niższe/wyższe o 5.268 tys. PLN w rezultacie spadku/wzrostu wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych.

Szczegółowe dane liczbowe z przeprowadzonej analizy wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Spółki na zmienność kursów walut obcych przedstawia poniższa tabela pt. „Analiza wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Spółki”.

Ryzyko stóp procentowych

Specyfiką działalności Spółki jest potrzeba finansowania skupu nasion rzepaku w oparciu o zewnętrzne źródła finansowania. Oznacza to konieczność zaciągnięcia znacznych kwot kredytów/pożyczek w okresie kampanii skupowej.

Spółka zarządza ryzykiem stóp procentowych poprzez przypisanie zadłużenia krótkoterminowego do różnych okresów zapadalności (miesiąc, kwartał, półrocze) i następnie zawieranie umów pożyczek ze stałą stopą procentową w okresie ciążenia.

Oprocentowanie tych kredytów/pożyczek jest oparte o bieżące stopy rynkowe (m.in. WIBOR). Ewentualny wzrost stóp procentowych spowoduje wyższe koszty finansowe, co może wpłynąć w sposób negatywny na osiągnięte przez Spółkę wyniki finansowe.

Z przeprowadzonej analizy wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Spółki narażonych na ryzyko stóp procentowych wynika, iż na dzień 31 grudnia 2009r. zysk netto Spółki byłby niższy/wyższy o 540 tys. PLN, gdyby rynkowe stopy procentowe w PLN były o 25 punktów bazowych wyższe/niższe, a rynkowe stopy procentowe w USD i EUR były o 60 punktów bazowych wyższe/niższe, przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie. Byłoby to głównie rezultatem wyższych/niższych kosztów z tytułu odsetek od kredytów wyrażonych w PLN o zmiennym oprocentowaniu.

Poniższa tabela przedstawia wyniki analizy wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Spółki istniejących w bilansie na dzień 31 grudnia 2009.

36. PRZEJĘCIE JEDNOSTEK ZALEŻNYCH

W dniu 2 lutego 2009 r. Spółka złożyła do Sądu Rejonowego w Bydgoszczy XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego (Sąd Rejestrowy) wniosek o wpis do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego jej połączenia ze spółką zależną – Zakładami Przemysłu Tłuszczowego w Warszawie SA (ZPT w Warszawie S.A.) oraz związanych z połączeniem zmian w Statucie Spółki, w tym podwyższenia jej kapitału zakładowego w związku z emisją akcji serii E (Akcji Emisji Połączeniowej).

W dniu 27 lutego 2009r. (data połączenia) sąd dokonał rejestracji połączenia oraz związanych z nim zmian w Statucie Spółki. Połączenie spółek ZT „Kruszwica” S.A. (Spółka Przejmująca) i ZPT w Warszawie S.A. (Spółka Przejmowana) nastąpiło na podstawie art. 492 § 1 pkt 1 Kodeksu Spółek Handlowych (dalej KSH), tj. poprzez przeniesienie całego majątku Spółki Przejmowanej na Spółkę Przejmującą w zamian za Akcje Emisji Połączeniowej, wyemitowane przez Spółkę Przejmującą (łączenie przez przejęcie).

Zgodnie z zasadą sukcesji generalnej wyrażoną w art. 494 § 1 KSH, z dniem połączenia ZT „Kruszwica” S.A. wstąpiła w trwające stosunki zobowiązaniowe oraz wszelkie prawa, w których pierwotną stroną była Spółka Przejmowana. Przejęta Spółka stanowi w strukturze Spółki kolejny zakład. Oprócz zakładu w Warszawie, Spółka posiada również zakłady w Brzegu, Gdańsku i Kruszwicy.

Przed opisanym połączeniem Spółka posiadała w Spółce Przejmowanej pakiet większościowy akcji wynoszący 71,23% udziału w kapitale zakładowym i tyleż samo udziału w ogólnej liczbie głosów. Spółka Przejmowana pozostawała pod kontrolą Spółki i podlegała konsolidacji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej ZT „Kruszwica” S.A. W wyniku opisanego połączenia Spółka przejęła pozostały w spółce zależnej udział mniejszościowy, wynoszący 28,77% udziału w kapitale zakładowym i dający taki sam udział w ogólnej liczbie głosów. Spółka zależna zakończyła swój byt prawny z datą połączenia i od tego momentu Spółka nie sporządza skonsolidowanych sprawozdań finansowych, a niniejsze jednostkowe sprawozdanie jest jedynym sprawozdaniem finansowym publikowanym przez Spółkę.

W zamian za przejęty majątek spółki zależnej Spółka wydała akcjonariuszom mniejszościowym ZPT w Warszawie S.A. Akcje Emisji Połączeniowej. Przydział akcji nastąpił w dniu 2 marca 2009r. Spółka wyemitowała 648.000 akcji zwykłych na okaziciela serii E, o wartości nominalnej 7,48 PLN każda.

Wartość majątku ZT „Kruszwica” S.A. w planie połączenia została ustalona metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych (DCF). Szeroko stosowana do wyceny wartości majątku spółek metoda DCF oparta jest na założeniu, że bieżąca wartość przedsiębiorstwa na datę wyceny równa jest sumie zdyskontowanych przyszłych strumieni pieniężnych netto. Wycena kapitałów własnych ZT „Kruszwica” S.A. metodą DCF została sporządzona na podstawie przepływów wolnych środków pieniężnych dostępnych dla wszystkich podmiotów finansujących Spółkę („FCFF”). Ustalona w ten sposób wartość majątku ZT „Kruszwica” S.A. wyniosła 1.524.500 tys. PLN, co przy ilości akcji 22.338.949 szt. daje wartość jednej akcji 68,24 PLN.

Wartość rynkowa wyemitowanych Akcji Emisji Połączeniowej wyniosła zatem 44.222 tys. PLN, z czego 4.847 tys. PLN stanowi zwiększenie wartości kapitału podstawowego Spółki (iloczyn ilości akcji 648.000 i ceny nominalnej jednej akcji 7,48 PLN), a pozostała wartość 39.375 tys. PLN to nadwyżka wartości rynkowej akcji ponad ich wartość nominalną czyli tzw. agio emisyjne. Dodatkowo Spółka poniosła koszty związane z emisją akcji (koszty przygotowania memorandum emisyjnego, koszty wprowadzenia akcji nowej emisji do obrotu giełdowego itp.) w wysokości 185 tys. PLN, które zmniejszyły nadwyżkę wartości emisyjnej nad nominalną do kwoty 39.190 tys. PLN, z czego część kosztów w kwocie 53 tys. PLN została już poniesiona i ujęta jako zmniejszenie kapitałów w 2008 roku, natomiast pozostała część w kwocie 134 tys. PLN została poniesiona i ujęta w kapitałach w roku bieżącym. Cena przejęcia wyniosła zatem ostatecznie 44.035 tys. PLN.

Wartość przejętego majątku ZPT w Warszawie S.A. została dla potrzeb rozliczenia niniejszego połączenia przyjęta na poziomie wartości bilansowych poszczególnych składników aktywów i zobowiązań. Z uwagi na fakt, iż opisane połączenie nie kwalifikuje się do transakcji połączenia jednostek gospodarczych objętych zakresem MSSF 3, ponieważ Spółka faktyczną kontrolę w tej spółce nabyła już w 2006 roku, Spółka nie dokonała wyceny majątku Spółki Przejmowanej na dzień przejęcia do wartości godziwej.

Wartości bilansowe aktywów i zobowiązań Spółki Przejętej na dzień połączenia przedstawia poniższa tabela:

Wartość nabytych aktywów netto ZPT w Warszawie S.A.	Wartość księgowa na dzień 27/02/2009
	PLN'000
Aktywa trwałe	
Rzeczowe aktywa trwałe	69.557
Wartości niematerialne i prawne	33.866
Długoterminowe aktywa finansowe	48
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	3.766
	107.237
Aktywa obrotowe	
Zapasy	57.908
Należności z tytułu dostaw i usług	32.817
Należności pozostałe	4.671
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	549
Rozliczenia międzyokresowe czynne	1.014
	96.959
Zobowiązania długoterminowe	
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	12.418
Pozostałe rezerwy	498
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	4.636
	17.552
Zobowiązania krótkoterminowe	
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	3.454
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	4.436
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	10.314
Zobowiązania z tyt. bieżącego podatku dochodowego	3.734
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	3.621
	25.559
Rozliczenia międzyokresowe	50
Razem aktywa netto	161.035

Wartość księgową przejętych aktywów stanowi wartość aktywów netto wykazanych w jednostkowym sprawozdaniu finansowym spółki zależnej na dzień połączenia, powiększona o wartość aktywów wykazywanych w sprawozdaniu skonsolidowanym Spółki, które nie były wykazane w sprawozdaniu jednostkowym ZPT w Warszawie SA.

Rozliczenie połączenia:

	PLN'000
Przejęte aktywa netto spółki zależnej	161.035
Minus: Wartość posiadanych udziałów w spółce zależnej na dzień połączenia	(106.203)
	54.832
Cena przejęcia	(44.035)
Rozliczenie połączenia netto	10.797

Całość różnicy, w kwocie 10.797 tys. PLN, pomiędzy wartością przejętych udziałów mniejszości a ceną przejęcia została ujęta w kapitałach własnych Spółki w następujących pozycjach:

Nadwyżka ze sprzedaży akcji – kwota 187 tys. PLN (koszty emisji), oraz

Zyski zatrzymane – kwota 10.610 tys. PLN.

Zgodnie z przyjętą metodą „entity concept method” różnica pomiędzy kosztem nabycia dodatkowego udziału w jednostce zależnej a udziałem mniejszości w aktywach i zobowiązaniach, odzwierciedlonym w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na dzień połączenia, jest ujmowana wyłącznie jako transakcja pomiędzy udziałowcami i w związku z tym jej efekt odzwierciedlony jest tylko w kapitałach własnych.

Wartość zysków zatrzymanych uległa w wyniku opisanego połączenia zmniejszeniu o kwotę 44.190 tys. PLN, podczas gdy kapitał podstawowy i agio emisyjne wzrosły o kwotę 44.090 tys. PLN.

	PLN'000
Różnica pomiędzy wartością udziałów mniejszości a ceną przejęcia bez kosztów emisji	10.610
Zyski zatrzymane wypracowane przez spółkę zależną	(8.031)
	2.579
Wartość udziałów mniejszości na dzień połączenia	(46.769)
	(44.190)

Zyski zatrzymane wypracowane przez spółkę zależną przedstawiają kwotę niewypłaconych zysków wypracowanych przez ZPT w Warszawie S.A. w okresie od daty pierwszego połączenia (grudzień 2006) do momentu opisanego połączenia w lutym br. przypadających ZT „Kruszwica” S.A.

37. AKCJE EMISJI POŁĄCZENIOWEJ

W dniu 5 stycznia 2009 r. Spółka udostępniła do publicznej wiadomości memorandum informacyjne i rozpoczęła się oferta publiczna akcji serii E (Akcji Emisji Połączeniowej), związanej z połączeniem Spółki z jej spółką zależną ZPT w Warszawie S.A., a w dniu 23 lutego 2009 Spółka przekazała również do publicznej wiadomości Aneks nr 1 do ww. memorandum informacyjnego.

W dniu 2 marca 2009r. Spółka dokonała przydziału 648.000 akcji zwykłych na okaziciela serii E, o wartości nominalnej 7,48 zł każda, na rzecz osób wpisanych jako akcjonariusze do księgi akcyjnej ZPT w Warszawie S.A. w dniu połączenia, to jest w dniu 27 lutego 2009r. Na podstawie par. 3 Uchwały NWZ z dnia 4 listopada 2008r. w zamian za jedną akcję ZPT w Warszawie S.A., Spółka przyznała 0,4 akcji serii E. W dniu 4 marca 2009 roku miało miejsce pierwsze notowanie akcji serii E na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Oferta publiczna akcji serii E rozpoczęła się w dniu 5 stycznia 2009r., a zakończyła w dniu 27 lutego 2009r., kiedy to sąd rejestrowy dokonał rejestracji połączenia Spółki z ZPT w Warszawie S.A. Z uwagi na połączeniowy charakter emisji akcji serii E, nie dokonywano subskrypcji, sprzedaży ani redukcji. Nie została również zawarta umowa subemisyjna.

Wskutek dokonanego przydziału Spółka nabyła 234 akcje serii E, które nie przypadły akcjonariuszom Spółki przejmowanej w wyniku zastosowania dopłat za ułamkowe części akcji serii E. Spółka zbyła ww. akcje na rynku regulowanym w dniu 12 marca 2009r. za łączną kwotę 10 tys. PLN (cena sprzedaży jednej akcji wyniosła 43,10 PLN).

Po dokonaniu w dniu 27 lutego 2009r. rejestracji połączenia oraz związanych z nim zmian w Statucie Spółki, kapitał zakładowy ZT „Kruszwica” S.A. wynosi obecnie 171.942.378,52 PLN i dzieli się na 22.986.949 akcji o wartości nominalnej 7,48 PLN każda, w tym:

- 6.040.400 akcji imiennych, 2.970.000 akcji serii A i 3.070.400 akcji serii B,
- 16.946.549 akcji na okaziciela, w tym: 3.630.000 akcji serii A i 3.267.000 akcji serii C oraz 9.401.549 akcji serii D i 648.000 akcji serii E.

38. ZMIANA ZOBOWIĄZAŃ WARUNKOWYCH LUB AKTYWÓW WARUNKOWYCH

Na koniec ubiegłego roku obrotowego Spółka wykazała następujące zobowiązania warunkowe:

Weksel złożony do UC w Opolu w związku z zabezpieczeniem akcyzowym w składzie podatkowym

W 2007 roku Spółka złożyła do Urzędu Celnego w Opolu zabezpieczenie akcyzowe dotyczące produkcji i przemieszczania wyrobów akcyzowych. Zabezpieczenie na kwotę 20 mln PLN zostało złożone w postaci weksła niepełnego wraz z porozumieniem wekslowym. Termin ważności zabezpieczenia został określony na okres 1 roku od 24.05.2007 do 30.06.2008, a następnie przedłużony na kolejny rok do 30 czerwca 2009r.

Na dzień bilansowy 31.12.2009r. zabezpieczenie wygasło, a weksel został zwrócony.

Weksel dla Coface Factoring

W dniu 2 grudnia 2008r. Spółka podpisała umowę faktoringu z Coface Poland Factoring Sp. z o. o. Umowa została zawarta na czas nieokreślony. Maksymalny limit zaangażowania Faktora w finansowanie Spółki został ustalony na kwotę 75 mln PLN. W celu zabezpieczenia ww. limitu Spółka wystawiła weksel in blanco.

W dniu 4 listopada 2009r. Spółka wypowiedziała umowę faktoringową, zawartą pomiędzy Coface Poland Factoring sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie a ZT „Kruszwica” S.A.

Powodem wypowiedzenia umowy przez Spółkę były niewystarczająco satysfakcjonujące warunki współpracy.

W dniu 3 grudnia 2009r. podpisany został aneks do umowy faktoringowej z dnia 2 grudnia 2008r., zawartej z Coface Poland Factoring Sp. z o.o. (dalej, odpowiednio, „Umowa” i „Faktor”). Aneks wszedł w życie z dniem 1 grudnia 2009r.

Zgodnie z nowymi warunkami umowy, maksymalny limit zaangażowania Faktora w finansowanie Spółki został ustalony na kwotę 100 mln PLN. Umowa została zawarta na czas nieokreślony. Jako zabezpieczenie wykonania postanowień umowy Spółka zobowiązała się do wystawienia weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową oraz do dokonania cesji praw z polisy ubezpieczeniowej zawartej z Coface Austria Kreditversicherung AG Oddział w Polsce.

Poza tym nie nastąpiły żadne zmiany w stanie zobowiązań warunkowych ani aktywów warunkowych Spółki.

39. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU

Zawarcie znaczącej umowy ze spółką Jeronimo Martins Dystrybucja S.A.

W dniu 6 stycznia 2010 roku Spółka zawarła umowę sprzedaży ze spółką Jeronimo Martins Dystrybucja S.A. („JMD”), z siedzibą w Kostrzynie, ul Żniwna 5.

Przedmiotem umowy są dostawy produktów Spółki: oleju Kujawskiego 1l. w okresie od 1.01. do 31.03.2010 oraz oleju Kujawskiego 2l. w okresie od 1.04. do 31.12.2010, do sieci sklepów Biedronka.

Szacunkowa wartość zawartej umowy na 2010 rok wynosi ok. 60 mln PLN.

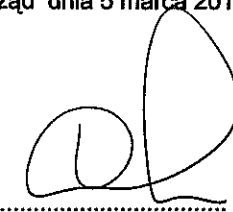
Warunki w/w umowy oraz dotychczasowe ustalenia Ogólnych Warunków Dostaw, stanowiących załącznik do umowy (na czas nie dłuższy niż do 31 stycznia 2010) nie odbiegają od powszechnie stosowanych dla danego typu umów handlowych.

Strony umowy zobowiązały się ustalić brzmienie nowych Ogólnych Warunków Dostaw Produktów na rok 2010. Umowa sprzedaży zawiera zastrzeżenie, iż w przypadku braku pisemnych uzgodnień w/w warunków do 31 stycznia 2010, niniejsza umowa wygasa automatycznie z dniem 1 lutego 2010.

Sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd dnia 5 marca 2010 roku

Podpisy wszystkich członków Zarządu:

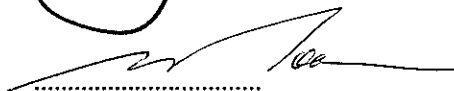
Tommy Jensen – Prezes Zarządu

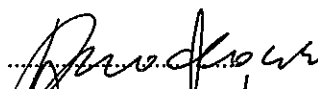
Roman Rybacki – Wiceprezes Zarządu

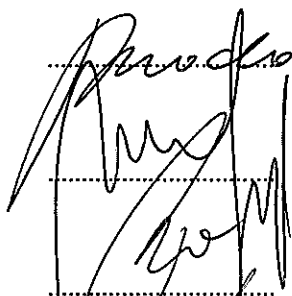
Wojciech Bauman – Członek Zarządu

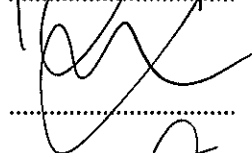
Marcin Brodowski – Członek Zarządu

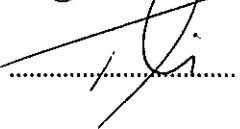
Wojciech Jachimczyk – Członek Zarządu

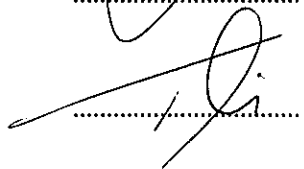
Piotr Piotrowski – Członek Zarządu

Mariusz Szeliga – Członek Zarządu

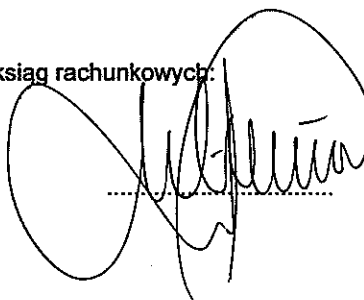

Tomasz Wika – Członek Zarządu

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych:

Sławomir Werbiński – Główny Księgowy

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI

**Zakładów Tłuszczowych
„Kruszwica” Spółka Akcyjna**

za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2009 roku

ZAWARTOŚĆ:

1.	LIST PREZESA ZARZĄDU	3
2.	PRODUKTY I TOWARY SPRZEDAWANE PRZEZ SPÓŁKĘ	5
3.	INFORMACJE O RYNKACH ZBYTU I ŹRÓDŁACH ZAOPATRZENIA	8
4.	WAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU	10
5.	AKTUALNA I PRZEWIDYWANA SYTUACJA FINANSOWA SPÓŁKI	10
6.	POWIĄZANIA ORGANIZACYJNE LUB KAPITAŁOWE SPÓŁKI	13
7.	TRANSAKCJE ZAWARTE PRZEZ SPÓŁKĘ Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI, NA INNYCH WARUNKACH NIŻ RYNKOWE	13
8.	ZNACZĄCE UMOWY DLA DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI	13
9.	INFORMACJE O ZACIĄGNIĘTYCH I WYPOWIEDZIANYCH UMOWACH DOTYCZĄCYCH KREDYTÓW I POŻYCZEK ..	15
10.	INFORMACJE O UDZIELONYCH POŻYCZKACH	16
11.	INFORMACJE O UDZIELONYCH I OTRZYMANYCH PORĘCZENIACH I GWARANCJACH	16
12.	WPLYWY Z EMISJI	17
13.	OBJAŚNIENIE RÓŻNIC POMIĘDZY WYNIKAMI FINANSOWYMI A WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYMI PROGNOZAMI WYNIKÓW NA DANY ROK	17
14.	CZYNNIKI RYZYKA I ZAGROŻENIA	17
15.	OCENA ZARZĄDZANIA ZASOBAMI FINANSOWYMI, OKREŚLENIE EWENTUALNYCH ZAGROŻEŃ	17
16.	OCENA MOŻLIWOŚCI REALIZACJI ZAMIERZEŃ INWESTYCYJNYCH, W TYM INWESTYCJI KAPITAŁOWYCH	18
17.	OCENA CZYNNIKÓW I NIETYPOWYCH ZDARZEŃ MAJĄCYCH WPLYW NA WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI W 2009 ROKU Z OKREŚLENIE STOPNIA WPLYWU TYCH CZYNNIKÓW LUB NIETYPOWYCH ZDARZEŃ NA OSIĄGNIĘTY WYNIK	18
18.	CHARAKTERYSTYKA CZYNNIKÓW ISTOTNYCH DLA ROZWOJU SPÓŁKI ORAZ PERSPEKTYWY ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI	19
19.	ZMIANY W PODSTAWOWYCH ZASADACH ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM SPÓŁKI	19
20.	UMOWY ZAWARTE MIĘDZY SPÓŁKĄ A OSOBAMI ZARZĄDZAJĄCYMI, PRZEWIDUJĄCE REKOMPENSATĘ W PRZYPADKU ICH REZYGNACJI LUB ZWOLNIENIA Z ZAJMOWANEGO STANOWISKA BEZ WAŻNEJ PRZYCZYNY LUB GDY ICH ODWOŁANIE LUB ZWOLNIENIE NASTĘPUJE Z POWODU POŁĄCZENIA SPÓŁKI PRZEZ PRZEJĘCIE ..	20
21.	WYNAGRODZENIA, NAGRODY I INNE KORZYŚCI OTRZYMANE PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE SPÓŁKĘ	20
22.	INFORMACJE O ŁĄCZNEJ LICZBIE I WARTOŚCI NOMINALNEJ WSZYSTKICH AKCJI SPÓŁKI ORAZ AKCJI I UDZIAŁÓW W JEDNOSTKACH POWIĄZANYCH SPÓŁKI, BĘDĄCYCH W POSIADANIU OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH SPÓŁKI	21
23.	INFORMACJE O ZNANYCH SPÓŁCE UMOWACH W WYNIKU KTÓRYCH MOGĄ W PRZYSZŁOŚCI NASTĄPIĆ ZMIANY W PROPORCJACH POSIADANYCH AKCJI PRZEZ DOTYCHCZASOWYCH AKCJONARIUSZY LUB OBLIGATORIUSZY	21
24.	INFORMACJE O SYSTEMIE KONTROLI PROGRAMÓW AKCJI PRACOWNICZYCH	21
25.	WSKAZANIE POSTĘPOWAŃ TOCZĄCYCH SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	21
26.	NABYCIE AKCJI WŁASNYCH	21
27.	INFORMACJE O POSIADANYCH PRZEZ SPÓŁKĘ ZAKŁADACH	21
28.	INFORMACJE O INSTRUMENTACH FINANSOWYCH W ZAKRESIE RYZYKA ORAZ PRZYJĘTYCH PRZEZ SPÓŁKĘ CELACH I METODACH ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	22
29.	INFORMACJE O UMOWACH ZAWARTYCH PRZEZ SPÓŁKĘ Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	22

1. LIST PREZESA ZARZĄDU

Szanowni Akcjonariusze,

Z prawdziwą przyjemnością przedkładam Państwu lekturze sprawozdanie finansowe wraz z komentarzem Zarządu z działalności Zakładów Tłuszczowych "Kruszwica" S.A. za okres 12 miesięcy, zakończony w dniu 31 grudnia 2009.

Rok 2009 był dla ZT "Kruszwica" S.A. rokiem sukcesu, w którym Spółka odnotowała kolejny rekord finansowy. Osiągnięty przez nas wynik jest między innymi rezultatem wielu lat konsolidacji i restrukturyzacji, których celem było osiągnięcie odpowiedniej skali działania i poprawa ogólnej efektywności prowadzonej przez nas działalności operacyjnej.

Na wynik finansowy Spółki w 2009 roku znaczący pozytywny wpływ miały również inicjatywy Zarządu w zakresie kontroli kosztów, będące wynikiem gorszych, jak w poprzednich kilku latach, ogólnych warunków ekonomicznych.

W następstwie sfinalizowanego pod koniec lutego 2009 roku połączenia ZT "Kruszwica" S.A. z ZPT w Warszawie S.A. wewnętrzne inicjatywy w Spółce były dodatkowo skupiane na integracji we wszystkich możliwych obszarach obu biznesów. Szczególną uwagę objęliśmy segment produktów konsumenckich oraz rozwój wspólnego portfela marek, dla zapewnienia potencjału wzrostu ich wartości w ramach poszerzonej działalności.

W segmencie olejów konfekcjonowanych, po połączeniu, skupialiśmy się głównie na konsolidacji portfela produktowego oraz budowie ogólnej wartości segmentu w oparciu o własne marki. Nasz sztandarowy produkt "Olej Kujawski z pierwszego tłoczenia" zachował pozycję lidera na krajowym rynku, a produkt premium - "Olej Kujawski 3 Ziarna" rozwijał własną pozycję w trakcie roku. Wolumen sprzedaży w segmencie ekonomicznym wypadł poniżej oczekiwań, co spowodowane było bardzo silną konkurencją, która nie pozwoliła na wprowadzenie dostatecznej ilości produktu na rynek, po ekonomicznie uzasadnionej cenie.

Również w segmencie margaryn konsumenckich dokonaliśmy konsolidacji portfela produktowego, koncentrując jednocześnie działania na budowie wartości naszych głównych marek margarynowych, tzn. "Smakowitej", "Masła Roślinnego MR", "Manuela" oraz "Palmy z Kruszwicy".

Pomimo faktu, że rynek margaryn konsumenckich utrzymywał bardzo dużą konkurencyjność i był trudny w kontekście długoterminowej budowy wartości, jesteśmy przekonani, że nasza strategia budowy propozycji wartości dla klienta, w połączeniu z przewagą kosztową wynikającą z konsolidacji ZT "Kruszwica" S.A. z ZPT w Warszawie S.A., pozwoli Spółce na osiągnięcie, w perspektywie najbliższych lat, sukcesu na rynku margaryn konsumenckich.

Segment margaryn przemysłowych i dla przemysłu piekarniczego rozwijał się w pozytywnym kierunku. Kontynuowaliśmy rozwój konceptu „Akademii Mistrza” dla piekarni i cukierni, poszerzając jego zakres o współpracę z dystrybutorami w takich obszarach jak: szkolenia, działania promocyjne oraz wsparcie sprzedaży.

W segmencie agrobiznesu, na przestrzeni 2009 roku, utrzymywaliśmy pozycję wiodącego dostawcy surowego oleju rzepakowego dla producentów bio-komponentów, dostarczanych dla przemysłu petrochemicznego. Większość jego sprzedaży kierowana była na rynek krajowy. Ponadto, w 2009 roku Spółka utrzymywała pozycję jednego z głównych dostawców oleju rafinowanego dla przemysłu spożywczego oraz wiodącego dostawcy śruty rzepakowej dla przemysłu paszowego w kraju i za granicą. Zarządzanie ryzykiem w segmencie agrobiznesowym stanowiło w dalszym ciągu o przewadze konkurencyjnej naszej Spółki i pomagało przejść bezpiecznie przez kolejny niestabilny rok na międzynarodowych rynkach surowcowych.

Warto również wspomnieć, że w 2009 roku – dzięki znakomitemu wynikowi finansowemu oraz intensywnym działaniom związanym z redukcją kapitału pracującego - Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. w znacznym stopniu poprawiły własny bilans, w związku, z czym Spółka jest w bardzo dobrej pozycji finansowej dla dalszego rozwoju działalności, nawet przy niesprzyjającym klimacie ekonomicznym.

Jak już wspominałem, w 2009 roku Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. zaczęły zbierać pierwsze owoce wielu lat konsolidacji. W sytuacji, kiedy fuzje są zawsze trudne i pełne dylematów biznesowych, sądzę że śmiało możemy stwierdzić, że „jak dotąd, nie jest źle”. Wierzymy, że wynik finansowy jest dowodem na słuszność obranego przed kilkoma laty strategicznego kierunku i że nasz zespół menedżerski potwierdził własnym działaniem zdolność realizacji strategii, co jest jednym z głównych źródeł naszych sukcesów w ostatnich kilku latach.

Pełne wykorzystanie korzyści, jakie daje fuzja zabiera zwykle wiele lat. Tak będzie również w naszym przypadku, ponieważ w dalszym ciągu zmieniamy własną infrastrukturę i tworzymy wartość we wszystkich segmentach naszego biznesu. Jednakże, patrząc na doświadczony zespół jakim dysponujemy, jestem spokojny, co do realizacji przez nas celów konsolidacyjnych wyznaczonych przez Akcjonariuszy i Radę Nadzorczą Spółki.

Co do roku 2010, oczekujemy, że wiele zagrożeń występujących w powiązaniu z globalną gospodarką w dalszym ciągu będzie się utrzymywało, a wzrost gospodarczy nie będzie wysoki. Na tle sytuacji ekonomicznej innych krajów Unii Europejskiej, w 2009 roku Polska radziła sobie bardzo dobrze, jednak wzrost PKB poniżej 2% jest wciąż niski, patrząc z perspektywy historycznej. Fakt, że bezrobocie w Polsce z początkiem roku wzrasta oznacza, że poprawa sytuacji ekonomicznej będzie powolna, a co się z tym wiąże wydatki na konsumpcję nie wzrosną istotnie. W takiej sytuacji, kontrola kosztów oraz rzetelne zarządzanie ryzykiem, w każdym z obszarów naszego biznesu, pozostaną ważnym elementem naszej działalności.

Ponadto, w ostatnich kilku latach przemysł olejarski w kraju i regionie znacznie zwiększył własne zdolności przetwórcze, co znaczy, że te dodatkowe moce będą w najbliższym roku wyzwaniem w kontekście rozwoju marż przetwórczych.

Podczas, gdy otoczenie biznesowe będzie z pewnością sporym wyzwaniem w nowym roku, wierzymy, że nasza Spółka ma solidne podstawy do dalszego rozwoju oraz siłę do przezwyciężenia problemów.

W 2009 roku wypracowaliśmy znakomite wyniki finansowe, mamy solidny bilans, silny i oddany zespół, dysponujemy lepszą jak kiedykolwiek wcześniej infrastrukturą. Oto argumenty, które pozwalają nam stawić czoła przyszłym wyzwaniom z podniesioną głową oraz przekonaniem o sukcesie w roku 2010.

z poważaniem,

Tommy Jensen

Prezes Zarządu ZT „Kruszwica” S.A.

2. PRODUKTY I TOWARY SPRZEDAWANE PRZEZ SPÓŁKĘ

(określenie wartościowe i ilościowe oraz udział poszczególnych produktów, towarów i usług (jeżeli są istotne) albo ich grup w sprzedaży Spółki ogółem, a także zmiany w tym zakresie)

Informacje o produktach, towarach i usługach Spółki

Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. (zwane dalej Spółką, ZT „Kruszwica” S.A. lub Emitentem) są zintegrowanym wertykalnie producentem wyrobów na bazie tłuszczów roślinnych. Działalność podstawowa Spółki obejmuje ekstrakcję oleju z nasion rzepaku, rafinację (oczyszczanie) olejów roślinnych pochodzących z produkcji własnej jak i zakupu, przetwórstwo olejów i tłuszczów roślinnych w celu zmiany ich właściwości fizyko-chemicznych (utwardzanie, estryfikacja) oraz produkcję margaryn, tłuszczu i olejów roślinnych. Spółka sprzedaje wyroby pochodzące z każdego etapu ich przetworzenia. Ponadto, Spółka sprzedaje powstające w procesie produkcji produkty uboczne oraz prowadzi sprzedaż towarów zakupionych u innych wytwórców.

Opis podstawowych produktów wytwarzanych przez Spółkę:

<u>Oleje konfekcjonowane</u>	butelkowane oleje roślinne sprzedawane w opakowaniach jednostkowych o pojemności nie przekraczającej 10l., przeznaczone dla odbiorców indywidualnych (konsumentów).
<u>Margaryny konsumenckie</u>	jadalne emulsje tłuszczowo-wodne o zawartości tłuszczu 20-80%, przeznaczone do użycia w gospodarstwach domowych, opakowane w folię lub w plastikowe kubki, o wadze do 1kg.
<u>Margaryny profesjonalne</u>	produkty używane do produkcji artykułów spożywczych, głównie w przemyśle cukierniczym i piekarskim, pakowane w kartony o wadze 10kg.
<u>Tłuszcze profesjonalne</u>	produkty używane jako surowce do produkcji artykułów spożywczych w przemyśle cukierniczym, mleczarstwie i innych branżach spożywczych, sprzedawane w postaci bloków o wadze 10kg lub luzem.
<u>Oleje surowe i rafinowane</u>	oleje roślinne (głównie olej rzepakowy), różniące się stopniem oczyszczenia, sprzedawane luzem dla producentów bio-komponentów oraz przemysłu spożywczego.
<u>Śruta poekstrakcyjna</u>	produkt powstający w procesie ekstrakcji oleju z nasion roślin oleistych, stanowiący doskonały komponent do produkcji pasz. Odbiorcami śruty są głównie producenci pasz, oraz gospodarstwa hodowlane zarówno w kraju jak i za granicą.

Analiza wyników sprzedaży w 2009 roku

	2009			Zmiana		
	w stosunku do roku poprzedniego					
* udział segmentu w ogólnej sprzedaży	tys. PLN	tys. ton	Udział *	tys. PLN	tys. ton	Udział (%)
Oleje surowe i rafinowane	671 741	236	23,68%	-7 786	27	2,49%
Śruta rzepakowa	289 508	512	51,42%	-7 243	1	-0,43%
Oleje konfekcjonowane	539 965	117	11,71%	-52 095	-10	-1,13%
Margaryny konsumenckie	280 858	66	6,66%	-12 829	-6	-0,69%
Margaryny profesjonalne	130 277	38	3,81%	2 855	-1	-0,15%
Tłuszcze profesjonalne	90 103	27	2,71%	-13 246	-1	-0,08%
Pozostałe	27 535	0	0,00%	-11 046	0	0,00%
Razem Sprzedaż	2 029 988	995	100,00%	-101 391	9	0,00%
W tym sprzedaż krajowa produktów						
Oleje surowe i rafinowane	608 057	215	21,60%	-11 910	28	2,64%
Śruta rzepakowa	111 190	221	22,20%	-33 486	-39	-4,13%
Oleje konfekcjonowane	478 932	106	10,63%	-76 680	-13	-1,47%
Margaryny konsumenckie	269 501	63	6,34%	-15 080	-6	-0,68%
Margaryny profesjonalne	119 600	35	3,47%	3 764	-1	-0,09%
Tłuszcze profesjonalne	75 462	23	2,30%	-12 990	-1	-0,09%
Pozostałe	15 261	0	0,00%	3 622	0	0,00%
Razem Sprzedaż Krajowa	1 678 002	662	66,53%	-142 761	-31	-3,83%
W tym eksport produktów						
Oleje surowe i rafinowane	60 359	20	1,97%	9 351	2	0,20%
Śruta rzepakowa	176 150	288	28,91%	25 084	38	3,59%
Oleje konfekcjonowane	55 129	9	0,94%	24 020	3	0,31%
Margaryny konsumenckie	11 357	3	0,32%	2 252	0	-0,01%
Margaryny profesjonalne	10 677	3	0,33%	-909	0	-0,06%
Tłuszcze profesjonalne	14 642	4	0,42%	-257	0	0,01%
Pozostałe	1 976	0	0,00%	-52	0	0,00%
Razem Sprzedaż eksportowa	330 290	327	32,89%	59 488	43	4,04%
W tym sprzedaż towarów						
Oleje surowe i rafinowane	3 326	1	0,11%	-5 227	-3	-0,35%
Śruta rzepakowa	2 168	3	0,32%	1 159	1	0,11%
Oleje konfekcjonowane	5 904	1	0,14%	565	0	0,03%
Margaryny konsumenckie	0	0	0,00%	0	0	0,00%
Margaryny profesjonalne	0	0	0,00%	0	0	0,00%
Tłuszcze profesjonalne	0	0	0,00%	0	0	0,00%
Pozostałe	10 298	0	0,00%	-14 616	0	0,00%
Razem Sprzedaż towarów	21 697	6	0,58%	-18 119	-2	-0,21%

Oleje konfekcjonowane

W lutym 2009 roku nastąpiła konsolidacja ZPT w Warszawie S.A. z ZT „Kruszwica” S.A., w następstwie czego dokonano analizy posiadanych przez Spółkę marek olejów konfekcjonowanych. W konsekwencji zostały określone segmenty rynku i marki olejów, które będą rozwijane, oraz marki które zdecydowano się wycofać ze sprzedaży.

Krajowy rynek olejów konfekcjonowanych dzieli się na trzy główne segmenty, w ramach których Spółka oferuje własne produkty:

- segment Premium: oferujący produkty z wartością dodaną, w jakości i cenie znacznie wyższej jak w segmencie Mainstream. W segmencie tym Spółka dostarcza na rynek min. takie marki jak „Kujawski 3 Ziarna” oraz „Floriol Omega3”
- segment Mainstream: oferujący produkty skierowane do szerokiego kręgu konsumentów w odpowiedniej cenie. W segmencie tym Spółka dostarcza na rynek min. takie marki jak „Kujawski”, „Olek”, „Bartek” i „Oliwier”.
- segment Economy: oferujący produkty w niskiej cenie. W segmencie tym Spółka dostarcza na rynek oleje „Oleo” i „Popularny”.

W 2009 roku Spółka sprzedała łącznie 116,5 tys. ton olejów konfekcjonowanych, z czego sprzedaż olejów własnej produkcji wyniosła 115 tys. ton., głównie na rynek krajowy, na którym sprzedano 106 tys. ton olejów zarówno pod markami należącymi do Spółki, jak również pod markami sieci handlowych i dystrybutorów tzw. Private Label.

W opinii instytutu badawczego AC Nielsen, w okresie grudzień 2008 – listopad 2009, rynek olejów konfekcjonowanych w Polsce wzrósł o 2 procent pod względem ilościowym oraz o 3 procent pod względem wartościowym, w stosunku do okresu grudzień 2007 – listopad 2008. Średnia cena 1 litra oleju konfekcjonowanego w cenach detalicznych, w stosunku do 2008 roku, wzrosła nieznacznie o 0,5 procenta. W 2009 roku na rynku olejów konfekcjonowanych Spółka posiadała 42 procentowy udział w rynku (w ujęciu ilościowym) w porównaniu z 48 procentami w 2008 roku.

W 2009 roku Spółka realizowała również kontrakty na produkcję i dostawy olejów pod marką własną sieci handlowych (Private Label). Wolumen dostarczany w kontraktach Private Label w 2009 roku był porównywalny (o 1 procent wyższy) do wielkości sprzedaży w 2008 roku.

Margaryny konsumenckie

Podobnie jak w przypadku olejów konfekcjonowanych, w wyniku połączenia ZT „Kruszwica” S.A. z ZPT w Warszawie S.A. – konsolidacji uległ portfel marek margaryn konsumenckich Spółki.

Z punktu widzenia przeznaczenia produktu, krajowy rynek margaryn i miksów konsumenckich dzieli się na dwie kategorie:

- produkty do smarowania pieczywa (pakowane w kubki, lub w kostkach), w ramach którego Spółka oferuje min. takie marki jak „Smakowita”, „Masło Roślinne MR” oraz „Manuel” , oraz
- margaryny w kostkach, przeznaczone do celów kulinarnych - głównie do pieczenia ciast, smażenia i gotowania. Spółka oferuje min. takie marki jak „Palma z Kruszwicy” oraz „Zwykła z Kruszwicy”.

W 2009 roku Spółka sprzedała łącznie ponad 66 tys. ton margaryn konsumenckich. Sprzedaż koncentrowała się głównie na rynku krajowym – 94,5 procent, podczas gdy eksport nie przekroczył 4 tys. ton.

W opinii instytutu badawczego AC Nielsen, w okresie grudzień 2008 - listopad 2009, rynek margaryn i miksów konsumenckich w Polsce zmalał o 1,5 procent pod względem ilościowym oraz wzrósł o 3 procent pod względem wartościowym, w stosunku do okresu grudzień 2007 – listopad 2008. W 2009 roku Spółka posiadała 25,5 procentowy udział w rynku margaryn i miksów konsumenckich (w ujęciu ilościowym) w porównaniu z 25,6 procentami rok wcześniej.

Margaryny profesjonalne

W 2009 roku ZT „Kruszwica” S.A. dostarczyły na rynek krajowy ponad 35 tys. ton margaryn profesjonalnych i był to wynik porównywalny z rokiem 2008. Sprzedaż eksportowa wyniosła ponad 3 tys. ton i stanowiła ok. 8 procent ogólnej sprzedaży w tej kategorii produktowej w Spółce.

W roku 2009 Spółka kontynuowała proces budowy własnych marek i umacniania pozycji jako lidera na rynku margaryn profesjonalnych. Dzięki dużej aktywności marketingowej, rozwojowi i utrzymaniu wysokiej jakości wyrobu, odbiorcy skłonni byli płacić za produkty Spółki, w tym samym segmencie, ceny wyższe jak średnie rynkowe. Cieszące się rosnącym uznaniem marki Spółki, generujące coraz większą wartość dodaną, pozwalają na zmniejszenie zależności cen ich sprzedaży od bieżących cen surowca.

Wprowadzony w 2008 roku koncept marketingowy „Akademia Mistrza”, cieszył się w 2009 roku jeszcze większym zainteresowaniem wśród dystrybutorów, w związku z czym poszerzono jego zakres o specjalistyczne szkolenia, dodatkowe promocje oraz wsparcie sprzedaży.

Tłuszcze profesjonalne

W roku 2009 Spółka sprzedała łącznie 27 tys. ton tłuszczów profesjonalnych, z czego 23 tys. ton trafiło na rynek krajowy, a 4 tys. ton na rynki zagraniczne, głównie do Białorusi i Słowacji. W ostatnim kwartale 2009 roku Spółka zawarła kontrakty na dostawy tłuszczów do odbiorców o zasięgu międzynarodowym. Pozwoliło to utrzymać sprzedaż na poziomie z roku 2008 oraz stworzyło podstawy do wzrostu sprzedaży w tym segmencie w przyszłych latach.

Oleje surowe i rafinowane

Sprzedaż olejów surowych i rafinowanych luzem w roku 2009 wyniosła ogółem 236 tys. ton, w była wyższa w odniesieniu do porównywalnego okresu roku 2008 o ok. 27 tys. ton.

Na przestrzeni 2009 roku Spółka kontynuowała sprzedaż olejów luzem, głównie na rynek krajowy, wykorzystując rosnący popyt spowodowany koniecznością dodawania przez przemysł petrochemiczny estrów metylowych do paliw płynnych w celu realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego zawartego w Ustawie o bio-komponentach i biopaliwach ciekłych.

Sprzedaż olejów rafinowanych prowadzona była ze wszystkich lokalizacji produkcyjnych Spółki, podczas gdy jednostką dominującą w sprzedaży olejów surowych na cele biopaliwowe był zakład produkcyjny w Brzegu.

Śruta rzepakowa

W 2009 roku Spółka sprzedała łącznie 512 tys. ton śruty rzepakowej, z czego ponad 40 procent na rynek krajowy.

Spółka dysponuje ok. 28 procentowym udziałem w krajowym rynku śruty rzepakowej oraz 55 procentowym udziałem w całkowitym eksporcie śruty rzepakowej z Polski. Spadek udziału w krajowym rynku śruty rzepakowej oraz wzrost sprzedaży w eksporcie, w porównaniu z rokiem 2008, spowodowany był głównie znacznym wzrostem produkcji śruty rzepakowej w Polsce oraz bardzo wolnym wzrostem jej krajowego zużycia, będącego następstwem niskiego pogłowia trzody chlewnej.

Eksportowana przez Spółkę w 2009 roku śruta rzepakowa trafiała głównie na rynki Irlandii, Hiszpanii, Szwecji, Danii oraz Niemiec.

W roku 2009 Spółka sprzedawała śrutę rzepakową również na cele energetyczne, przy czym w dalszym ciągu sprzedaż krajowa i zagraniczna dla producentów pasz pozostawała głównym kierunkiem zbytu śruty w Spółce.

3. INFORMACJE O RYNKACH ZBYTU I ŹRÓDŁACH ZAOPATRZENIA

Rynki zbytu

(podział na rynki krajowe i zagraniczne, określenie uzależnienia od jednego lub więcej odbiorców, nazwy (firmy), udział w sprzedaży, formalne powiązania ze Spółką odbiorców których indywidualny udział osiąga co najmniej 10 % przychodów ze sprzedaży ogółem)

Produkty konsumenckie

Oleje konfekcjonowane i margaryny konsumenckie sprzedawane są przez Spółkę głównie na rynku krajowym, przy czym udział ich w całkowitej sprzedaży Spółki na tym rynku stanowi odpowiednio: 91 procent dla olejów konfekcjonowanych oraz 96 procent dla margaryn konsumenckich.

Sprzedaż produktów konsumenckich na rynku krajowym realizowana jest przez dwa kanały dystrybucji:

- kanał tzw. „Nowoczesny” (ang. Key Account, Kluczowych Klientów), obejmujący międzynarodowe sieci handlowe, które są bezpośrednimi klientami Spółki,
- kanał tzw. „Tradycyjny”, obejmujący ponad 35 dystrybutorów, którzy następnie dystrybuują produkty Spółki do hurtowni oraz sklepów detalicznych.

W przypadku sprzedaży olejów konfekcjonowanych w Spółce (łącznie z markami własnymi sieci handlowych), podział sprzedaży pomiędzy kanałem „Nowoczesnym” i kanałem „Tradycyjnym” wyniósł w 2009 roku odpowiednio 66 i 34 procent i nie uległ zmianie w porównaniu w rokiem poprzednim.

Dystrybucja numeryczna marek olejów konfekcjonowanych Spółki wyniosła w okresie październik – listopad 2009 (dane AC Nielsen) ponad 92 procent co oznacza, że w ponad 90 procent sklepów w Polsce obecna jest co najmniej jedna marka olejowa Spółki. Spośród marek olejowych ZT „Kruszwica” S.A. najlepszą dystrybucję posiada olej „Kujawski”, który jest obecny w 90 procent sklepów w Polsce.

Sprzedaż eksportowa olejów konfekcjonowanych własnej produkcji i produktów dystrybuowanych przez Spółkę wyniosła w 2009 roku odpowiednio 9 tys. ton i 1 tys. ton.

Spółka sprzedaje na rynki Łotwy i Litwy marki własnej produkcji oraz marki produkowane przez inne zakłady grupy Bunge w Europie, podczas gdy na rynek niemiecki Spółka dostarcza produkty wytworzone na zlecenie niemieckiego kontrahenta i pod jego marką.

Sprzedaż na rynki eksportowe odbywa się:

- w przypadku marek własnych sieci handlowych i dystrybutorów (Private Label), poprzez bezpośrednie dostawy do wyznaczonych punktów u Klienta,
- w przypadku sprzedaży produktów konsumenckich, poprzez dystrybutorów, z którymi Spółka ma zawarte umowy współpracy. Dystrybutorzy następnie dystrybuują produktów do punktów detalicznych.

Produkty profesjonalne

W 2009 roku krajowa sprzedaż margaryn profesjonalnych realizowana była głównie poprzez sieć czterdziestu wyspecjalizowanych dystrybutorów na terenie całego kraju. Część sprzedaży realizowana była również w formie dostaw bezpośrednio do odbiorców krańcowych.

Krajowa sprzedaż tłuszczów profesjonalnych prowadzona była poprzez dystrybutorów w kanale tradycyjnym jak również bezpośrednio do odbiorców przemysłowych.

Eksport produktów profesjonalnych realizowany był w 2009 roku wspólnie dla margaryn i tłuszczów profesjonalnych. Sprzedaż prowadzona była w kilkunastu krajach Europy, zarówno na terenie Unii Europejskiej jak i poza nią. Największymi rynkami eksportowymi były w 2009 roku rynki krajów nadbałtyckich, Słowacji, Bośni i Hercegowiny oraz Słowenii.

Oleje surowe i rafinowane

Sprzedaż olejów surowych luzem kierowana była w większości na rynek krajowy, przy czym niewielka ilość trafiła na eksport do Austrii, Niemiec oraz Republiki Czeskiej. Sprzedaży olejów surowych na eksport spowodowana była głównie utrzymującym się na bardzo wysokim poziomie importem estrów kwasów tłuszczowych, ograniczającym krajowe zużycie surowego oleju rzepakowego.

W roku 2009 Spółka utrzymała pozycję wiodącego dostawcy oleju rzepakowego do przemysłu bio-paliwowego.

Podobnie jak w latach poprzednich, w 2009 roku zdecydowana większość olejów rafinowanych luzem trafiła na rynek krajowy, na którym głównymi odbiorcami były podmioty przemysłu spożywczego. Niewielkie ilości olejów rafinowanych trafiły również do odbiorców w Czechach oraz krajach nadbałtyckich.

Śruta rzepakowa

W roku 2009 kierunki sprzedaży śruty rzepakowej nie uległy znacznej zmianie, jakkolwiek odnotowano istotny wzrost sprzedaży na rynki eksportowe.

Stan ten był z jednej strony skutkiem wzrostu produkcji śruty rzepakowej na rynku krajowym oraz pozostającego na niskim poziomie pogłowia trzody chlewnej w 2009 roku. Utrzymujące się na relatywnie wysokim poziomie ceny śruty rzepakowej nie pozwalały na kierowanie znacznych ilości śruty dla krajowego sektora energetycznego.

W 2009 roku Spółka odnotowała wzrost sprzedaży śruty rzepakowej na eksport, głównie na rynki Hiszpanii oraz Niemiec.

Źródła zaopatrzenia

(informacje o źródłach zaopatrzenia w materiały do produkcji, w towary i usługi z określeniem uzależnienia od jednego lub więcej dostawców, nazwy (firmy), udział w zaopatrzeniu, formalne powiązania ze Spółką dostawców, których indywidualny udział osiąga co najmniej 10 % przychodów ze sprzedaży ogółem)

Rzepak

Nasiona rzepaku jak również oleje roślinne stanowią podstawowy surowiec nabywany przez Spółkę na potrzeby prowadzonej przez nią działalności.

W 2009 roku Spółka kupowała nasiona rzepaku na podstawie umów kontraktacji zawieranych z producentami oraz umów handlowych zawieranych z producentami oraz firmami handlowymi. Spółka pozyskuje rzepak głównie z terenu województw: dolnośląskiego, kujawsko – pomorskiego, lubuskiego, łódzkiego, mazowieckiego, opolskiego, śląskiego, warmińsko – mazurskiego, wielkopolskiego i zachodnio – pomorskiego. Uzupełnieniem zakupów z rynku krajowego był w 2009 roku import nasion z Ukrainy, Czech i Słowacji.

Spółka organizowała liczne szkolenia dla producentów, wspierając wdrażanie Kodeksu Dobrej Praktyki Produkcji Rzepaku, co ma wymierny wpływ na uzyskiwane przez producentów plony nasion i oleju z hektara. Spółka propagowała również stosowanie nowych odmian rzepaku, które pozwalają uzyskać olej spełniający najwyższe wymagania stawiane przez naukę o żywieniu człowieka tłuszczom jadalnym. W 2009 roku przekazywana była producentom również wiedza na temat obróbki po-zbiorowej rzepaku, który przeznaczany na cele spożywcze winien spełniać najwyższe normy jakościowe.

Oleje roślinne

Do produkcji margaryn oraz tłuszczów profesjonalnych Spółka wykorzystuje również oleje roślinne nie pochodzące z własnej produkcji. Są to głównie oleje tropikalne oraz, w mniejszym stopniu, olej sojowy niemodyfikowany genetycznie a także olej słonecznikowy.

Główną pozycją w zakupie przez Spółkę olejów w roku 2009 był surowy olej palmowy. Całość importowanego oleju palmowego pochodziła z Malezji oraz Indonezji i była realizowana za pośrednictwem dostawców holenderskich.

W 2009 roku Spółka zakupywała również znaczące ilości olejów rafinowanych, takich jak stearyna palmowa, oleina palmowa, olej kokosowy oraz olej z ziaren palmy, które Spółka nabywała w rafineriach europejskich na terenie Holandii oraz Niemiec.

Całkowita ilość zakupionych przez Spółkę w 2009 roku olejów tropikalnych stanowiła ponad 30 procent ich krajowego importu. Ponadto, Spółka importowała nieznaczne ilości oleju słonecznikowego głównie z Węgier, Rumunii, Austrii oraz Ukrainy.

4. WAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU

Zlokalizowane w Kruszwicy Centrum Badań i Rozwoju Tłuszczów Bunge Europe prowadziło projekty badawczo-rozwojowe we własnych laboratoriach. Ponadto, Spółka korzystała z doświadczeń Centrum Badań i Rozwoju Bunge Europe w Budapeszcie oraz należącego do Grupy Bunge, Centrum Ekspertyz Olejarskich (Oil Center of Excellence) w Bradley w Stanach Zjednoczonych. Prowadzone przez Grupę Bunge Europe Centrum Badań i Rozwoju Tłuszczów świadczy usługi zarówno na rzecz Spółki jak również innych podmiotów w Grupie.

W roku 2009 miała miejsce reorganizacja Centrum Badań i Rozwoju Tłuszczów Bunge Europe, w następstwie czego powstały trzy działy:

- Dział Ds. Rozwoju i Technologii,
- Dział Aplikacji i Technicznego Wsparcia Produktów Profesjonalnych,
- Dział Aplikacji i Technicznego Wsparcia Produktów Konsumenckich.

Prowadzone przez Spółkę w 2009 roku projekty w dziedzinie badań i rozwoju dotyczyły min:

- opracowania receptur palmowych dla margaryn kostkowych zakładu produkcyjnego Warszawy, wdrożone receptury pozwoliły na obniżenie poziomu izomerów trans, poprawę jakości oraz wzrost opłacalności produkcji,
- zmiany lokalizacji produkcji margaryn kostkowych z zakładu w Warszawie do Brzegu,
- optymalizacji receptur olejowych dla margaryn konsumenckich w kubkach,
- poprawy jakości margaryn profesjonalnych,
- opracowania nowej wersji tłuszczu prze-estryfikowanego,
- kontynuacji projektu poprawy jakości oleju palmowego,
- opracowania nowej wersji kartonu – Olej Kujawski 3 Ziarna,
- optymalizacji opakowań dla margaryn konsumenckich.

Ponadto w 2009 roku kontynuowano i poszerzano współpracę z klientami zewnętrznymi oraz ośrodkami badawczymi, w celu rozwoju produktów na drodze badań naukowych. Współpracowano z takimi placówkami jak:

- Politechnika Gdańska,
- Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu,
- IHAR w Poznaniu,
- Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań PAN w Olsztynie.

5. AKTUALNA I PRZEWIDYWANA SYTUACJA FINANSOWA SPÓŁKI

Rok 2009 był dla Spółki kolejnym bardzo dobrym okresem działalności.

Podstawowe wielkości ekonomiczne Spółki:

tys. PLN	Podstawowe wielkości ekonomiczne skonsolidowane			
	2009	2008	Zmiana	%
Sprzedaż wolumen (tys. ton)	995	986	9	1%
Przychody ze sprzedaży produktów i towarów	2 029 989	2 131 379	(101 390)	(5%)
Koszty wytworzenia produktów i koszty sprzed. towarów	1 627 745	1 680 460	(52 715)	(3%)
Zysk brutto ze sprzedaży	402 244	450 919	(48 675)	(11%)
Marża brutto na sprzedaży	19,8%	21,2%	(1,3%)	
Zysk z kontynuowanej działalności operacyjnej	198 545	198 666	(121)	(0%)
% sprzedaży	9,8%	9,3%	0,5%	
EBITDA (1)	247 597	248 538	(941)	(0%)
% sprzedaży	12,2%	11,7%	0,5%	
Zysk przed opodatkowaniem	175 753	163 811	11 942	7%
Rentowność brutto sprzedaży	8,7%	7,7%	1,0%	
Zysk netto	142 754	132 234	10 520	8%
Rentowność netto sprzedaży	7,0%	6,2%	0,8%	
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	344 176	239 779	104 397	44%
Razem aktywa na koniec okresu	1 130 803	1 275 667	(144 864)	(11%)
Kapitały własne na koniec okresu	670 942	569 149	101 793	18%
Średni kapitał pracujący (2)	397 966	472 746	(74 780)	(16%)
dni sprzedaży (3)	72	81	(9)	(12%)
Kredyty i pożyczki na koniec okresu (4)	228 844	452 113	(223 269)	(49%)
ROA (5)	11,9%	10,3%	1,6%	
ROE (6)	23,0%	25,1%	(2%)	

Legenda:

- (1) = Zysk z kontynuowanej działalności operacyjnej + Amortyzacja
- (2) = Średni stan na podstawie danych kwartalnych Aktywów obrotowych – Zobowiązania krótkoterminowe + Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek
- (3) = Średni kapitał pracujący / Przychody ze sprzedaży produktów i towarów *365 dni
- (4) = Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek + Długoterminowe kredyty i pożyczki
- (5) = Zysk netto/ Średni stan aktywów (bilans otwarcia, bilans zamknięcia)
- (6) = Zysk netto /Średni stan kapitałów własnych (bilans otwarcia, bilans zamknięcia)

W 2009 roku wartość przychodów ze sprzedaży produktów i towarów uległa zmniejszeniu, w stosunku do roku 2008, o 101 mln PLN (-5%). Głównym powodem spadku przychodów ze sprzedaży był mniejszy wolumen sprzedaży olejów konfekcjonowanych oraz margaryn konsumenckich, jak również spadek cen rynkowych śrutu oraz olejów luzem.

Powyższy spadek został częściowo skompensowany niższymi kosztami surowców oraz niższymi kosztami produkcji, w wyniku czego całkowite koszty wytworzenia w 2009 roku, w relacji do roku 2008, uległy obniżeniu o 53 mln PLN (-3%). W rezultacie powyższych zmian, zysk brutto ze sprzedaży zmniejszył się o 49 mln PLN (-11%), przy jednoczesnym spadku marży brutto na sprzedaży o 1,3 punktu procentowego.

W 2009 roku znacznej redukcji, o 22 mln PLN (-16%), uległy koszty ogólnego zarządu, co było głównie skutkiem przeprowadzonej przez Spółkę restrukturyzacji w następstwie połączenia z ZPT w Warszawie S.A. w lutym 2009 roku. W ramach restrukturyzacji nastąpiła konsolidacja struktur sprzedaży obydwu spółek, skutkująca między innymi likwidacją oddziałów handlowych przejętej spółki.

Koszty restrukturyzacji w 2009 roku związane były z wypłatą odpraw dla pracowników zwalnianych oraz z nakładami na wsparcie tych pracowników w poszukiwaniu nowego zatrudnienia. Wartość tych kosztów wyniosła 5,7 mln PLN (0,6 mln PLN w roku 2008)

W 2009 roku Spółka wykazała zysk na niezrealizowanych walutowych i towarowych instrumentach pochodnych oraz niezrealizowanych różnicach kursowych w wysokości 3 mln PLN, co w porównaniu z rokiem 2008, (strata 32 mln PLN) stanowi różnicę w wysokości 35 mln PLN. Wysoka różnica wartości tych pozycji wynika z gwałtownych zmian kursów walut w roku 2008, kiedy to w drugiej połowie tego roku Spółka wykazała straty na niezrealizowanych kontraktach walutowych w związku ze znaczącą deprecjacją polskiej waluty wobec walut EUR i USD, w których Spółka miała zawarte kontrakty sprzedaży.

Opis celów stosowania instrumentów zabezpieczających oraz sposób ich ewidencji został zaprezentowany w Sprawozdaniu Finansowym Spółki za 2009 rok w Notach Nr 33 i 34.

Zysk z kontynuowanej działalności operacyjnej w 2009 roku (199 mln PLN) osiągnął analogiczny poziom jak w roku 2008.

W 2009 roku wskaźnik EBITDA uległ obniżeniu o 1 mln PLN (-0,4%) w stosunku do roku 2008, przy jednoczesnym wzroście tego wskaźnika do przychodów ze sprzedaży o 0,5 punktu procentowego.

Koszty finansowe w 2009 roku były o 12 mln PLN niższe (-35%) niż w roku 2008, w związku ze spadkiem o 75 mln PLN wartości średniego kapitału pracującego (-16%), co w konsekwencji spowodowało wzrost zysku przed opodatkowaniem za rok 2009, w stosunku do roku 2008, o 12 mln PLN (+7%).

Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej Spółki wzrosły w 2009 roku, w stosunku do 2008 roku, o 104 mln PLN (+ 44%), w głównej mierze w efekcie zmian w kapitale pracującym.

Wzrost przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej istotnie wpłynął na zmniejszenie poziomu zadłużenia Spółki na koniec roku 2009 w stosunku do zadłużenia z końca 2008 roku. Zadłużenie to uległo zmniejszeniu o 223 mln PLN (-49%).

Kapitał własny Spółki, wskutek akumulacji części zysków z lat poprzednich i zysku netto za 2009 rok, wzrósł o 102 mln PLN (+18%). W 2009 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki, na mocy uchwały z dnia 18 czerwca 2009 roku, przeznaczyło z zysku netto za rok obrotowy 2008 kwotę 68.961 tys. PLN na wypłatę dywidendy oraz kwotę 52.758 tys. PLN na kapitał rezerwowy Spółki. Wypłata dywidendy miała miejsce w październiku 2009 roku. W wyniku połączenia ze spółką zależną ZPT w Warszawie S.A., w lutym 2009, Spółka przejęła pozostały w spółce zależnej udział mniejszościowy, wynoszący 28,77% udziału w kapitale zakładowym. Spółka wyemitowała w tym celu 648.000 akcji zwykłych o wartości rynkowej 44.222 tys. PLN. W wyniku emisji połączeniowej, kapitał zakładowy Spółki wzrósł o 4.847 tys. PLN (cena nominalna akcji 7,48 PLN). Pozostała część wartości rynkowej wyemitowanych akcji (39.375 tys. PLN.) zasilila, jako agio emisyjne, kapitał zapasowy Spółki.

Aktywa obrotowe Spółki na koniec roku 2009 osiągnęły wartość 634 mln PLN i były wartościowo niższe, w relacji do roku 2008, o 108 mln PLN. Spadek wartości aktywów obrotowych został spowodowany głównie niższą wartością zapasów nasion rzepaku o -47 mln PLN, (z czego 15 mln PLN z tytułu spadku ilości i 32 mln PLN z tytułu niższych kosztów nabycia nasion rzepaku) oraz niższym poziomem wartości należności z tytułu dostaw i usług (- 40 mln PLN).

Znacznemu spadkowi uległy również zobowiązania krótkoterminowe. Wartość tych pasywów na koniec roku 2009 zmniejszyła się, w stosunku do końca roku 2008, o 265 mln PLN (-38%), z czego zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek uległy zmniejszeniu o 223 mln PLN.

Wartości wskaźników rentowności aktywów i kapitału Spółki są bliskie wartościom tych wskaźników używanym za poprzedni rok. Wskaźnik rentowności aktywów wyniósł w 2009 roku 11,9%, względem 10,3% w 2008 roku (+2%). Wskaźnik rentowności kapitału osiągnął poziom 23,0%, względem 25,1% w 2008 roku (-2%).

Nie nastąpiły inne istotne zmiany w poszczególnych kategoriach wartości aktywów i pasywów Spółki, wynikające ze zdarzeń innych niż opisanych powyżej. Spółka nie przewiduje na najbliższy okres istotnych zmian, innych niż wynikających z bieżącej działalności Spółki, w swoich aktywach i pasywach.

Dobra bieżąca sytuacja finansowa Spółki w okresie słabszej koniunktury, stabilne udziały w rynku oraz przynależność do Grupy Bunge, światowego lidera wśród koncernów spożywczych, są gwarancją utrzymania dobrej sytuacji finansowej Spółki w następnych okresach sprawozdawczych.

Wysoki wynik finansowy wypracowany w 2009 roku jest efektem wieloletnich działań konsolidacyjnych i restrukturyzacyjnych, stabilnej pozycji rynkowej Spółki, trafnych decyzji komercyjnych, skutecznego zarządzania ryzykiem towarowym i kursowym oraz kontrolą kosztów działalności.

W 2009 roku Spółka terminowo regulowała własne zobowiązania i realizowała zamierzone przedsięwzięcia inwestycyjne.

6. POWIĄZANIA ORGANIZACYJNE LUB KAPITAŁOWE SPÓŁKI

(Informacje o powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych Spółki z innymi podmiotami oraz określenie głównych inwestycji krajowych i zagranicznych (papiery wartościowe, instrumenty finansowe, wartości niematerialne i prawne oraz nieruchomości), w tym inwestycji kapitałowych dokonanych poza grupą kapitałową oraz opis metod ich finansowania)

W dniu 27 lutego 2009 roku, Sąd Rejonowy w Bydgoszczy XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji połączenia Spółki z jej spółką zależną ZPT w Warszawie S.A. Z dniem połączenia nastąpiło ustanie bytu prawnego spółki zależnej ZPT w Warszawie S.A. i jednocześnie przestała istnieć Grupa Kapitałowa Zakładów Tłuszczowych „Kruszwica” Spółka Akcyjna.

Głównym akcjonariuszem Spółki jest podmiot prawa holenderskiego – Koninklijke Bunge Besloten Vennootschap (dalej „KBBV”) z siedzibą w Rotterdamie, Holandia, który posiada bezpośrednio 14.763.313 akcji Spółki, co stanowi 64,23% jej kapitału zakładowego oraz daje prawo do wykonywania 64,23% głosów na walnym zgromadzeniu. Podmiotem dominującym w stosunku do KBBV, posiadającym 100% akcji i głosów na walnym zgromadzeniu KBBV, jest Bunge Europe S.A. z siedzibą w Luksemburgu. Podmiotem dominującym wobec Bunge Europe S.A., posiadającym bezpośrednio i pośrednio 100% akcji i głosów na walnym zgromadzeniu Bunge Europe S.A., jest Bunge Limited. Siedziba zarządu Bunge Limited mieści się w Stanach Zjednoczonych (White Plains, w stanie Nowy Jork). Od 2001 roku akcje Bunge Limited są notowane na nowojorskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

Działalność Grupy Bunge obejmuje:

- produkcję nawozów oraz pasz dla zwierząt,
- handel zbożem i nasionami oleistymi,
- przetwórstwo nasion oleistych w celu produkcji oleju na potrzeby przemysłu spożywczego i branży biopaliwowej oraz śruty, komponentów paszowych,
- produkcję olejów konfekcjonowanych, majonezu, margaryn oraz innych produktów konsumenckich,
- przetwórstwo nasion pszenicy oraz kukurydzy na potrzeby przemysłu spożywczego.

Szczegółowe informacje na temat transakcji Spółki z podmiotami powiązanymi zostały szczegółowo opisane w Nocie Nr 32 w Sprawozdanie Finansowym ZT „Kruszwica” S.A. za rok 2009.

7. TRANSAKCJE ZAWARTE PRZEZ SPÓŁKĘ Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI, NA INNYCH WARUNKACH NIŻ RYNKOWE

(Informacje o istotnych transakcjach zawartych przez Spółkę z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe, wraz z ich kwotami oraz informacjami określającymi charakter tych transakcji)

W 2009 roku Spółka nie zawierała transakcji z podmiotami powiązanymi na warunkach, które odbiegałyby od rynkowych.

8. ZNACZĄCE UMOWY DLA DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI

(Informacje o umowach znaczących dla działalności Spółki, w tym znanych Spółce umowach zawartych pomiędzy akcjonariuszami (wspólnikami) oraz umowach ubezpieczenia, współpracy lub kooperacji)

Umowa z PKO SA

W dniu 30 lipca 2009 roku Spółka zawarła z bankiem PKO S.A. z siedzibą w Warszawie aneks do umowy kredytowej z dnia 11 lipca 2007 roku, zwiększający limit kredytowy w rachunku bieżącym do kwoty 70.000 tys. PLN, na finansowanie działalności bieżącej. Według postanowień Aneksu, termin obowiązywania umowy zostaje przedłużony do 31 lipca 2010 roku. Zmianie uległo oprocentowanie kredytu, w rezultacie dostosowania marży banku do obecnych warunków na rynku kredytowym. Pozostałe warunki kredytu nie odbiegają od warunków powszechnie stosowanych na rynku.

Umowa z Wratislavia-Bio Sp. z o.o.

W dniu 7 września 2009 roku Spółka zawarła Aneks Nr 1 do umowy z dnia 6 sierpnia 2009 roku z Wratislavia-Bio Spółka z o.o. Podpisanie aneksu wiąże się ze zwiększeniem dostawy oleju surowego rzepakowego o 3 tys. ton.

Łączna wartość umów zawartych pomiędzy Zakładami Tłuszczowymi „Kruszwica” S.A. a Wratislavia-Bio Sp. z o.o. w okresie ostatnich 12 miesięcy wynosiła 14,6 mln EUR (tj. 60,4 mln PLN wg średniego kursu ustalonego dla EUR przez NBP na dzień 7 września 2009 roku) i osiągnęła wartość znaczącą, tj. przekroczyła wartość 10 % kapitałów własnych Spółki.

Największa pod względem wartości spośród transakcji zawartych pomiędzy podmiotami w ciągu ostatnich 12 miesięcy jest transakcja sprzedaży przez Spółkę na rzecz Wratislavia- Bio Sp. z o.o. surowego oleju rzepakowego, której wartość w dniu zawarcia umowy, tj. 6 sierpnia 2009 roku wyniosła 12,8 mln EUR (tj. 52,9 mln PLN wg średniego kursu ustalonego dla EUR przez NBP na dzień 6 sierpnia 2009 roku). Umowa przewiduje karę umowną dla Dostawcy w wysokości 20 procent wartości brutto nie dostarczonego towaru w danym miesiącu kalendarzowym. Pozostałe warunki umowy nie odbiegają od powszechnie stosowanych dla tego typu umów.

Umowa z Energokrak Sp. z o.o.

Dnia 24 września 2009 roku została zawarta umowa pomiędzy ZT „Kruszwica” S.A. a ENERGOKRAK Spółka z o.o. z siedzibą w Krakowie. Przedmiotowa umowa dotyczy dostawy przez Spółkę 308 tys. ton biomasy w postaci poekstrakcyjnej śruty rzepakowej na rzecz ENERGOKRAK Sp. z o.o. w latach 2009-2014.

Cena biomasy została ustalona tylko na pierwszy okres obowiązywania umowy, tj. od września 2009 do czerwca 2010 roku. Strony umowy zobowiązały się do porozumienia w sprawie ustalenia ceny biomasy na kolejne okresy w okresie późniejszym. Szacunkowa wartość umowy wynosi 138 mln PLN.

Umowa przewiduje kary umowne. Za nie przekazanie lub nieodebranie biomasy w poszczególnych kwartałach w ilości gwarantowanej wynikającej z harmonogramu dostaw strony mogą stosować kary umowne w wysokości 10 procent wartości netto nie przekazanej lub nie odebranej w danym kwartale biomasy. Kary te nie będą stosowane jeśli ilość nie przekazanej lub nieodebranej biomasy będzie nie większa niż 10 procent ilości gwarantowanej, wynikającej z harmonogramu dostaw. Pozostałe warunki umowy nie odbiegają od powszechnie stosowanych dla tego typu umów.

Łączna wartość umów zawartych pomiędzy Spółką i ENERGOKRAK Sp. z o.o., w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy, szacowana jest na 162 mln PLN. Powyższa umowa jest umową o największej wartości zawartą w tym okresie.

Umowa z „Suntrade” SE, Ukraina

W dniu 18 listopada 2009 roku podpisane zostały trzy umowy na zakup łącznie 28.000 ton nasion rzepaku od spółki „Suntrade” SE z siedzibą w Kijowie, Ukraina.

Spółka „Suntrade” SE jest podmiotem powiązany z Zakładami Tłuszczowymi „Kruszwica” S.A. w ramach Grupy Bunge i współ-kontrolowany przez podmiot Koninklijke Bunge BV.

Wartość kontraktów zawartych w dniu 18 listopada 2009 roku wynosiła 10,1 mln USD, tj. 27,7 mln PLN (wg średniego kursu ustalonego dla USD przez NBP na dzień 18 listopada 2009 roku) i stanowiła największą transakcję pod względem wartości spośród transakcji zawartych pomiędzy podmiotami w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Warunki umów zawartych pomiędzy podmiotami nie odbiegają od powszechnie stosowanych dla danego typu umów handlowych.

W związku z zawarciem w/w umów zarząd informował, że łączna wartość zawartych umów zakupu 82.500 ton rzepaku w okresie ostatnich 12 miesięcy pomiędzy Zakładami Tłuszczowymi „Kruszwica” S.A. a „Suntrade” SE wyniosła 29,8 mln USD, tj. 81,5 mln PLN (wg średniego kursu ustalonego dla USD przez NBP na dzień 18 listopada 2009 roku) i osiągnęła wartość znaczącą, tj. przekroczyła 10 procent kapitałów własnych Spółki, których wartość na dzień 30.09.2009 roku wynosiła 631,5 mln PLN.

Umowa z Bunge UK, Wielka Brytania

W dniu 24 listopada 2009 roku podpisana została umowa sprzedaży 2.500 śruty rzepakowej do spółki Bunge UK Ltd z siedzibą w Essex, Wielka Brytania („Bunge UK”), o wartości 1,5 mln PLN.

Spółka Bunge UK jest podmiotem powiązany z Zakładami Tłuszczowymi „Kruszwica” S.A. w ramach Grupy Bunge i współ-kontrolowany przez podmiot Koninklijke Bunge BV.

W okresie ostatnich 12 miesięcy Spółka zawarła z Bunge UK szereg umów dotyczących sprzedaży tej spółce śruty rzepakowej. Łączna wartość zawartych umów, w okresie ostatnich 12 miesięcy, pomiędzy Spółką a Bunge UK, wyniosła 15,6 mln EUR, tj. 64,1 mln PLN (wg średniego kursu ustalonego dla EUR przez NBP na dzień 24 listopada 2009 roku) i osiągnęła wartość znaczącą, tj. przekroczyła 10 procent kapitałów własnych Spółki, których wartość na dzień 30.09.2009 roku wynosiła 631,5 mln PLN.

Największa pod względem wartości, spośród transakcji zawartych pomiędzy podmiotami w ciągu ostatnich 12 miesięcy, była transakcja sprzedaży przez Spółkę na rzecz Bunge UK 15.000 ton śruty rzepakowej, której wartość w dniu zawarcia umowy, tj. 28 lipca 2009 roku wyniosła 2,07 mln EUR, tj. 8,5 mln PLN (wg średniego kursu ustalonego dla EUR przez NBP na dzień 24 listopada 2009 roku). Warunki umów zawartych pomiędzy podmiotami nie odbiegają od powszechnie stosowanych dla danego typu umów handlowych.

Umowa z Bunge Handelsgesellschaft mbH Niemcy

Spółka Bunge Handelsgesellschaft mbH z siedzibą w Hamburgu, Niemcy („Bunge Handelsgesellschaft”) jest podmiotem powiązanym ze Spółką w ramach Grupy Bunge i współ-kontrolowanym przez podmiot Koninklijke Bunge BV.

W okresie ostatnich 12 miesięcy, Spółka zawarła z Bunge Handelsgesellschaft szereg umów dotyczących kupna i sprzedaży towarów masowych, takich jak: śruta rzepakowa, nasiona rzepaku oraz surowy olej rzepakowy. Część z tych transakcji (kontrakty terminowe) miała na celu zabezpieczenie Spółki przed zmianą cen surowców i produktów, wobec czego ostateczne rozliczenie tych kontraktów odbyło się bez fizycznej realizacji dostaw, poprzez wymianę środków pieniężnych stanowiących różnicę pomiędzy ceną zakontraktowaną a ceną rynkową z dnia rozliczenia transakcji (tzw. transakcje wash-out).

W ramach szerokiej współpracy handlowej z Bunge Handelsgesellschaft, Spółka w dniu 30 listopada 2009 roku rozliczyła 42 umowy na sprzedaż i kupno nasion rzepaku oraz oleju rzepakowego.

Wartość rozliczonych 42 kontraktów, mających charakter transakcji zabezpieczających zmianę ceny nasion rzepaku i oleju rzepakowego, wyniosła 395 tys. EUR, tj. 1,6 mln PLN (wg średniego kursu ustalonego dla EUR przez NBP na dzień 30 listopada 2009 roku).

Łączna wartość umów i rozliczonych kontraktów zabezpieczających, w okresie ostatnich 12 miesięcy, zawartych pomiędzy Spółką a Bunge Handelsgesellschaft, wyniosła 15,6 mln EUR, tj. 64,6 mln zł (wg średniego kursu ustalonego dla EUR przez NBP na dzień 30 listopada 2009) i osiągnęła wartość znaczącą, tj. przekroczyła 10 procent kapitałów własnych Spółki, których wartość na dzień 30.09.2009 roku wynosiła 631,5 mln zł.

Największą pod względem wartości, spośród umów zawartych pomiędzy podmiotami w ciągu ostatnich 12 miesięcy, była umowa fizycznej dostawy przez Spółkę na rzecz Bunge Handelsgesellschaft 6.400 ton śruty rzepakowej, której wartość w dniu zawarcia umowy, tj. 14 października 2009 roku wyniosła 742,4 tys. EUR, tj. 3,1 mln PLN (wg średniego kursu ustalonego dla EUR przez NBP na dzień 30 listopada 2009 roku).

Ponadto Spółka zawarła w 2009 roku z Bunge Handelsgesellschaft liczne umowy dotyczące rozliczenia kosztów frachtu statku przy realizacji dostaw śruty rzepakowej na rzecz Bunge UK i Bunge Iberica. Bunge Handelsgesellschaft, jako spółka wyspecjalizowana w tego rodzaju usługach, świadczy usługi pośrednictwa w zakresie frachtu statków

Warunki w/w umowy, jak i pozostałych umów zawartych pomiędzy podmiotami nie odbiegają od powszechnie stosowanych dla danego typu umów handlowych.

9. INFORMACJE O ZACIĄGNIĘTYCH I WYPOWIEDZIANYCH UMOWACH DOTYCZĄCYCH KREDYTÓW I POŻYCZEK

Stan zobowiązań krótkoterminowych Spółki z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek krótkoterminowych na dzień 31.12.2009 roku wyniósł ogółem 228.844 tys. PLN i wykazywał 49 procentowy spadek w stosunku do wysokości kredytów na dzień 31.12.2008 roku.

Na dzień bilansowy Spółka posiadała kredyty w rachunku bieżącym płatne na żądanie o wartości 100.000 tys. PLN. Oprocentowanie jest ustalane w oparciu o stawkę Wibor powiększoną o marżę.

W roku sprawozdawczym Spółka nie wypowiedziała żadnej umowy o kredyt, przy czym zostały zawarte następujące aneksy:

- w dniu 30.07.2009 roku został zawarty Aneks z Bankiem Polska Kasa Opieki SA przedłużający termin zapadalności do dnia 31.07.2010 roku, oraz zwiększono wartość kredytu do kwoty 70 mln PLN,
- w dniu 30.11.2009 roku został zawarty Aneks z Bankiem Handlowy przedłużający termin zapadalności kredytu do dnia 29.11.2010 roku, oraz zmniejszono wartość do kwoty 10 mln PLN.

Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych

Nazwa banku	Siedziba	Kwota kredytu wg umowy			Zadłużenie na 31-12-2009
		tys. PLN	waluta	termin spłaty	tys. PLN
Bank Polska Kasa Opieki SA.	Warszawa	70.000	PLN	31.07.2011	0
ING Bank Śląski SA	Warszawa	20.000	PLN	17.08.2010	19
Bank Handlowy SA	Warszawa	10.000	PLN	29.11.2010	0
Razem (tys. PLN)		100.000	PLN		19

W 2009 roku Spółka korzystała z finansowania na podstawie umowy pożyczki zawartej z Bunge SAS z dnia 25 września 2007 roku. Oprocentowanie jest ustalane w oparciu o stawkę WIBOR powiększoną o marżę.

Średni koszt odsetkowy od kredytów w rachunkach bieżącym w roku 2009 wyniósł 5,03% w stosunku rocznym i był o 1,49 punktu procentowego niższy niż w roku ubiegłym wskutek spadku rynkowych stóp procentowych.

Zobowiązania z tytułu pożyczek

Pożyczkodawca	Siedziba	Kwota pożyczki wg umowy			Zadłużenie na 31-12-2009
		tys. PLN	waluta	termin spłaty	tys. PLN
Bunge SAS	Asnieres sur Seine	1.000.000	PLN	30.06.2010	228.824
Razem (tys. PLN)		1.000.000	PLN		228.824

10. INFORMACJE O UDZIELONYCH POŻYCZKACH

(Informacje o udzielonych pożyczkach, ze szczególnym uwzględnieniem pożyczek udzielonych jednostkom powiązanym Spółki, z podaniem co najmniej ich kwoty, rodzaju i wysokości stopy procentowej, waluty i terminu wymagalności)

- w dniu 24 kwietnia 2007 roku Spółka udzieliła pożyczki na kwotę nie wyższą niż 350 tys. PLN spółce Bunge Mathematical Institute Sp. z o.o., z siedzibą w Warszawie - podmiotowi powiązanemu, poprzez te same podmioty pełniące funkcje udziałowców z ramienia Grupy, jakie posiada w ramach własnego akcjonariatu Spółka. Według stanu na 31 grudnia 2009 roku pożyczka została spłacona.
- w dniu 12 września 2006 roku Spółka udzieliła pożyczki na kwotę nie wyższą niż 1 mln PLN spółce Polska Trade Services Sp. z o.o. z siedzibą w Kruszwicy - podmiotowi powiązanemu, poprzez te same podmioty pełniące funkcje udziałowców z ramienia Grupy, jakie posiada w ramach własnego akcjonariatu Spółka. Według stanu na 31 grudnia 2009 roku pożyczka została spłacona.

Średni koszt odsetkowy od kredytów i pożyczek, w tym pożyczek pozyskanych z Grupy Bunge w roku 2009 wyniósł 7,70% w stosunku rocznym i był o 0,41 punktu procentowego niższy niż porównywalny koszt roku 2008. Mniejszy wobec kredytów w rachunku bieżącym spadek średniego kosztu odsetkowego wynikał z faktu dłuższego obowiązywania dla sporej części zadłużenia Spółki (200 mln PLN) stóp procentowych z końca roku 2008 (tj. przed ich obniżkami). Powodem tego było zaciągnięcie przez Spółkę kilku rat pożyczek z terminami zapadalności w drugiej połowie 2009 roku. Oprocentowanie tych ciągnięć, choć odniesione do stóp rynkowych, zgodnie z umową, pozostawało niezmiennie, czyli określone na podstawie kwotowań z dnia ciągnięcia.

11. INFORMACJE O UDZIELONYCH I OTRZYMANYCH PORECZENIACH I GWARANCJACH

W 2009 roku Spółka uzyskała następujące gwarancje bankowe:

Nazwa banku	Siedziba	Numer gwarancji	Kwota udzielonej gwarancji		Termin ważności
			PLN	waluta	
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	Warszawa	DDF/3489/2009	500.000,00	PLN	15.02.2010
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	Warszawa	DDF/1709/2008	56.151,81	EUR	30.07.2010
R a z e m			500.000,00	PLN	
R a z e m			56.151,81	EUR	

Gwarancja DDF/3489/2009 wystawiona została na rzecz Starostwa Powiatowego w Brzegu celem zabezpieczenia potencjalnych roszczeń w przypadku wystąpienia negatywnych skutków w środowisku wskutek braku realizacji przez Spółkę obowiązków określonych w pozwoleniu zintegrowanym wystawionym dla zakładu w Brzegu.

Gwarancja DDF/1709/2008 wystawiona została zamiast zwyczajowej kaucji na rzecz GTC Aeropark z siedzibą w Warszawie, który to podmiot jest Wynajmującym pomieszczenia biurowe dla Spółki.

W 2009 roku Spółka nie udzieliła żadnych poręczeń.

12. WPŁYWY Z EMISJI

(Opis wykorzystania przez Spółkę wpływów z emisji do chwili sporządzenia sprawozdania z działalności)

Opis zagadnienia znajduje się w Sprawozdaniu Finansowym Spółki – Nota Nr 37

13. OBJAŚNIENIE RÓŻNIC POMIĘDZY WYNIKAMI FINANSOWYMI A WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYMI PROGNOZAMI WYNIKÓW NA DANY ROK

Spółka nie publikowała w 2009 roku żadnych prognoz finansowych.

14. CZYNNIKI RYZYKA I ZAGROŻENIA

Czynniki ryzyka oraz zagrożenia zostały opisane w Sprawozdaniu Finansowym Spółki za rok 2009 w Nocie Nr. 35.

15. OCENA ZARZĄDZANIA ZASOBAMI FINANSOWYMI, OKREŚLENIE EWENTUALNYCH ZAGROŻEŃ

(Ocena, wraz z jej uzasadnieniem, dotycząca zarządzania zasobami finansowymi, ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań, oraz określenie ewentualnych zagrożeń i działań, jakie Spółka podjęła lub zamierza podjąć w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom)

Źródła finansowania działalności Spółki

Źródło	2009-12-31		2008-12-31		Zmiana	
	vs. PLN	%	vs. PLN	%	vs. PLN	%
Kapitały własne	670 942	59,33	569 149	44,62	101 793	17,89
Zobowiązania długoterminowe	32 451	2,87	13 833	1,08	18 618	134,59
Kredyty i pożyczki krótkoterminowe	228 844	20,24	452 113	35,44	(223 269)	(49,38)
Zobowiązania krótkoterminowe	198 566	17,56	240 572	18,86	(42 006)	(17,46)
Razem	1 130 803		1 275 667		(144 864)	

W strukturze źródeł finansowania działalności Spółki dominującą pozycję zajmują kapitały własne. W roku 2009 ich udział zdecydowanie przekroczył połowę. Była to istotna zmiana w ujęciu do lat ubiegłych. Tak relatywnie wysoki udział środków własnych jest konsekwencją akumulacji części zysków z poprzednich lat oraz niepodzielonych jeszcze wysokich wyników roku 2009. Należy zwrócić uwagę na fakt że poziom majątku obrotowego i w konsekwencji poziom zadłużenia Spółki na koniec roku jest niższy od ich średniego poziomu w ciągu roku ze względu na sezonowość zakupów nasion rzepaku

Niższy kapitał obrotowy, wskutek spadku stanu zapasów wyrobów gotowych, ceny nasion rzepaku (pomimo wzrostu łącznego zapasu pod kątem ilościowym w porównaniu z 2008 rokiem), oraz spadku poziomu należności spowodował mniejsze zapotrzebowanie na zewnętrzne źródła finansowania Spółki w 2009 roku. Udział zobowiązań handlowych kształtował się na porównywalnym poziomie jak w roku 2008. W zakresie należności handlowych wystąpił ich znaczny spadek (o blisko 25%) wobec porównywalnych danych z ubiegłego roku. Było to konsekwencją niższej sprzedaży w grudniu 2009, szczególnie w odniesieniu do takiego samego okresu roku 2008. Podobnie jak w roku ubiegłym, zawarta w bilansie Spółki wartość należności nie obejmowała wierzytelności objętych factoringiem pełnym (bez regresu ryzyka do zbywcy). Ich wartość na koniec 2009 roku – 59.711 tys. PLN była o 13,8% niższa od salda należności w factoringu na koniec 2008r. (69.283 tys. PLN). Tak więc spadek wykorzystania alternatywnych form finansowania w postaci sprzedaży wierzytelności był niższy niż relatywne obniżenie wartości aktywów stanowiących podstawę pozyskania funduszy obcych. Potwierdza to konsekwentną politykę Spółki w zakresie zarządzania majątkiem obrotowym w 2009 roku. Jej głównym celem było ograniczenie zapotrzebowania na obce źródła finansowania.

W ramach kredytów i pożyczek najważniejszym źródłem finansowania działalności Spółki są pożyczki od podmiotów powiązanych w ramach Grupy Bunge. W tym zakresie Spółka prowadzi w okresie ostatnich lat stabilną politykę. Również w przyszłości przewiduje się, że pożyczki w ramach grupy Bunge będą stanowiły główne źródło zewnętrznego finansowania działalności Spółki, co jest zgodne z ogólną polityką finansowania działalności w Grupie Bunge.

Wszelkie zobowiązania, zarówno w stosunku do podmiotów powiązanych jak i banków i dostawców w 2009 roku Spółka regulowała terminowo.

16. OCENA MOŻLIWOŚCI REALIZACJI ZAMIERZEŃ INWESTYCYJNYCH, W TYM INWESTYCJI KAPITAŁOWYCH

(Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków, z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności)

Głównymi celami strategii inwestycyjnej Spółki w roku 2009 oraz w latach następnych jest stałe unowocześnianie procesów produkcyjnych, obniżanie kosztów wytwarzania i poprawa stanu ochrony środowiska. W roku 2009 na potrzeby inwestycji wydano 17.607 tys. PLN. Przedmiotem realizowanych inwestycji było:

- modernizacja rozdzielnic głównej i systemu zasilania w energię elektryczną dla zakładu w Kobylnikach,
- modernizacja kotłowni w Brzegu w zakresie systemu sterowania i wizualizacji kotła OR-35,
- wymiana przenośników i dróg transportowych w ramach działów tłoczenia nasion,
- rozbudowa rozlewni oleju w zakładzie w Brzegu,
- ulepszenia maszyn na głównych wydziałach produkcyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem usprawnień poprawiających równocześnie organizację pracy
- poprawa bezpieczeństwa pracy głównie poprzez modernizację systemów ochrony biernej
- ochrona środowiska poprzez zmniejszenie oddziaływania na środowisko

W latach następnych Spółka zakłada dokonywanie głównie inwestycji odtworzeniowych w ramach posiadanego rzeczowego majątku trwałego, bez udziału bezpośrednich inwestycji kapitałowych w innych podmiotach.

Wszelkie zamierzenia inwestycyjne sfinansowane zostaną w pierwszej kolejności środkami własnymi zakumulowanymi z wyników lat ubiegłych oraz z dokonywanych odpisów umorzeniowych. Niezależnie od posiadanych środków własnych, Spółka dysponuje możliwością pozyskania dodatkowych funduszy obcych w ramach niewykorzystanych limitów z zawartych umów pożyczek i kredytów. Jednakże te źródła finansowania stanowią jedynie przejściowy sposób pokrycia wydatków inwestycyjnych. Celem Spółki jest zrównoważenie bilansu poprzez pokrycie długoterminowych aktywów stosowną wielkością kapitałów własnych i/lub długoterminowych zobowiązań. Na chwilę obecną równowaga ta jest zachowana i nie ma przesłanek, które mogłyby świadczyć o ryzyku jej naruszenia.

17. OCENA CZYNNIKÓW I NIETYPOWYCH ZDARZEŃ MAJĄCYCH WPŁYW NA WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI W 2009 ROKU Z OKREŚLENIEM STOPNIA WPŁYWU TYCH CZYNNIKÓW LUB NIETYPOWYCH ZDARZEŃ NA OSIĄGNIĘTY WYNIK

W 2009 roku Spółka poniosła koszty odpraw związanych z konsolidacją struktur organizacyjnych przejętej spółki ZPT w Warszawie S.A. w wysokości 5,7mln PLN, w porównaniu z 0,6 mln PLN w 2008 roku

Spółka nie odnotowała innych czynników i nietypowych zdarzeń, które miałyby istotny wpływ na osiągnięte wyniki finansowe we wspomnianym okresie sprawozdawczym.

O ile w roku 2008 gwałtowne zmiany cen olejów na rynkach światowych dość mocno przekładały się na wahania wyników finansowych branży olejowej, o tyle rok 2009 charakteryzował się umiarkowaną stabilizacją tych cen. Lekki wzrost cen olejów w drugim kwartale 2009 był prawdopodobnie efektem coraz bardziej widocznej sezonowości w zapotrzebowaniu na olej roślinny. Sezonowość ta jest wyznaczana popytem na biokomponenty, produkowane na bazie czystego oleju roślinnego. W okresach letnich popyt na ten surowiec rośnie by następnie w sezonie zimowym ulegać osłabieniu. W ostatnim kwartale 2009 odnotowano wzrost importu biokomponentów do Polski, co dodatkowo osłabiło zapotrzebowanie na olej roślinny – podstawowy surowiec do produkcji biokomponentów. Wahania popytu na olej nie miały jednak wpływu na osiągnięte przez Spółkę wyniki finansowe.

Pomimo niskiego popytu na śrutę rzepakową w pierwszej połowie roku, spowodowanego niską produkcją pasz zwierzęcych w tym okresie, Spółka w całym roku 2009 zdołała sprzedać 512 tys. ton tego produktu. W drugiej połowie roku wzrosło zapotrzebowanie na śrutę, w związku z niskimi dostawami na rynkach światowych śruty sojowej (słabsze zbiory soi w Ameryce Południowej).

Spółka wykorzystuje w swojej działalności instrumenty pochodne dla zabezpieczenia dwóch istotnych rodzajów ryzyka występujących w toku prowadzonej działalności – ryzyka kursowego oraz cen towarów. Dla zabezpieczenia przed ryzykiem kursowym przyszłych przepływów pieniężnych związanych z zakupami i sprzedażą, wyrażonych lub denominowanych w walutach obcych, jak również sald należności i zobowiązań, wykorzystywane są walutowe kontrakty terminowe typu Forward. Dla ograniczenia ryzyka zmiany cen produktów, a tym samym ryzyka zrealizowania odpowiedniej marży, Spółka zawiera kontrakty towarowe, zabezpieczające ww. ekspozycje.

Dzięki powyższym narzędziom, Spółka ogranicza wpływ zmienności cen produktów i surowców, wywołanych zmianą kursów walut na wynik finansowy.

18. CHARAKTERYSTYKA CZYNNIKÓW ISTOTNYCH DLA ROZWOJU SPÓŁKI ORAZ PERSPEKTYWY ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI

(Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju przedsiębiorstwa Spółki oraz opis perspektyw rozwoju działalności Spółki co najmniej do końca roku obrotowego następującego po roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe zamieszczone w raporcie rocznym, z uwzględnieniem elementów strategii rynkowej przez nią wypracowanej)

Najbardziej istotne czynniki determinujące wyniki finansowe Spółki to:

- koszt surowców – nasion rzepaku i olejów tropikalnych,
- dostępność nasion rzepaku,
- ceny sprzedaży oleju rzepakowego luzem,
- ceny sprzedaży śruty poekstrakcyjnej – produkcja uboczna,
- wolumen sprzedaży produkcji podstawowej,
- stopy procentowe,
- kursy walut.

Ceny głównych surowców dla Spółki są cenami determinowanymi na światowych giełdach towarowych i podlegają analogicznym zmianom.

Efekt zmian cen surowców jest w znacznej mierze bezzwłocznie kompensowany w zakresie sprzedaży olejów luzem i śruty poekstrakcyjnej, których ceny sprzedaży są również determinowane na giełdach towarowych i podlegają analogicznym zmianom jak ceny surowców.

Odmienne kształtują się ceny produktów konsumenckich i profesjonalnych gdzie możliwość zmian cen sprzedaży w efekcie wzrostu cen surowców jest opóźniona w czasie i ograniczona zdolnością akceptacji wzrostu cen przez konsumentów i odbiorców a o możliwości wzrostu cen decyduje zachowanie konkurencji jak również pozycja rynkowa Spółki i jej marek.

W pierwszej połowie 2008 roku Spółka, wskutek wzrostu cen surowców, podniosła zarówno ceny sprzedaży produktów konsumenckich jak i produktów profesjonalnych co pozwoliło utrzymać wysoką rentowność sprzedaży w całym 2009r.

Przewiduje się, że głównymi czynnikami determinującymi wyniki finansowe Spółki w kolejnych latach będą jak zwykle cena i dostępność nasion rzepaku z następnych zbiorów oraz zmiany cen olejów tropikalnych.

W najbliższym roku istotny wpływ na wyniki Spółki będą miały elementy polityki monetarnej, a zwłaszcza stopy procentowe. Ze względu na znaczne zaangażowanie krótkoterminowych zewnętrznych źródeł finansowania, zmiany w zakresie stóp procentowych relatywnie szybko znajdują odzwierciedlenie w wysokości kosztów finansowych Spółki. Niezależnie od tego, konsekwentnie Spółka dąży do minimalizacji kapitału obrotowego, celem zarówno obniżenia zapotrzebowania na zewnętrzne źródła finansowania, poprawę wskaźników efektywności oraz dochodowości jak również zmniejszenia zależności od częściowych wahań stóp procentowych na rynku międzybankowym czy też wskutek zmian stóp procentowych banku centralnego.

Ostatnim czynnikiem mającym istotny wpływ na kształtowanie się przyszłych wyników Spółki są kursy walutowe. Umacnianie lub osłabianie się złotego odpowiednio obniża lub podnosi konkurencyjność produktów Spółki na rynkach zagranicznych. Ponieważ ceny głównych surowców determinowane są w skali globalnej na światowych rynkach towarowych, ceny na rynku lokalnym także podlegają zmianom powiązanym pośrednio z wahaniami rynku walutowego. Ponieważ w zakresie produktów konfekcjonowanych sprzedawanych na rynku krajowym zmiany takie nie następują błyskawicznie, opóźnienie to stanowi istotny czynnik ryzyka. Zagrożeniem dla Spółki jest brak możliwości szybkiej, elastycznej reakcji na zmiany kursów / cen surowców w zakresie sprzedawanych produktów.

19. ZMIANY W PODSTAWOWYCH ZASADACH ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM SPÓŁKI

W 2009 roku Spółka rozpoczęła stosować rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej dla transakcji towarowych, mających na celu zabezpieczanie realizowanych marż na tłoczeniu nasion rzepaku. Opis transakcji towarowych, jako pozycji zabezpieczających, oraz pozycji zabezpieczanych zawarty został w Nocie nr 34 do Sprawozdania Finansowego Spółki za 2009 rok.

W roku 2009 Spółka poszerzyła zakres stosowania zabezpieczeń przed ryzykiem kursowym o ekspozycje wynikającą z posiadanej pozycji towarowej. Celem objęcia tej ekspozycji zabezpieczeniami jest uniezależnienie planowanej do realizacji marży na tłoczeniu od zmian kursu PLN wobec Euro. Niniejszy obszar zarządzania ryzykiem kursowym nie kwalifikuje się do zastosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, w związku z czym zastosowane tu instrumenty zabezpieczające podlegają wycenie do wartości rynkowej przez rachunek zysków i strat.

20. UMOWY ZAWARTE MIĘDZY SPÓŁKĄ A OSOBAMI ZARZĄDZAJĄCYMI, PRZEWIDUJĄCE REKOMPENSATĘ W PRZYPADKU ICH REZYGNACJI LUB ZWOLNIENIA Z ZAJMOWANEGO STANOWISKA BEZ WAŻNEJ PRZYCZYNY LUB GDY ICH ODWOŁANIE LUB ZWOLNIENIE NASTĘPUJE Z POWODU POŁĄCZENIA SPÓŁKI PRZEZ PRZEJĘCIE

Spółka nie zawarła z osobami zarządzającymi umów przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Spółki przez przejęcie.

21. WYNAGRODZENIA, NAGRODY I INNE KORZYŚCI OTRZYMANE PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE SPÓŁKĘ

(Wartość wynagrodzeń, nagród lub korzyści, w tym wynikających z programów motywacyjnych lub premiowych opartych na kapitale Spółki, w tym programów opartych na obligacjach z prawem pierwszeństwa, zamiennych, warrantach subskrypcyjnych (w pieniądzu, naturze lub jakiegokolwiek innej formie), wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych, odrębnie dla każdej z osób zarządzających i nadzorujących Spółkę w przedsiębiorstwie Spółki, bez względu na to, czy odpowiednio były one zaliczane w koszty, czy też wynikały z podziału zysku; w przypadku gdy Spółka jest jednostką dominującą lub znaczący inwestor - oddzielnie informacje o wartości wynagrodzeń i nagród otrzymanych z tytułu pełnienia funkcji we władzach jednostek podporządkowanych; jeżeli odpowiednie informacje zostały przedstawione w sprawozdaniu finansowym - obowiązek uznaje się za spełniony poprzez wskazanie miejsca ich zamieszczenia w sprawozdaniu finansowym)

Zarząd

Wynagrodzenia wypłacone i należne członkom Zarządu Spółki za 12 miesięcy 2009

Nazwisko i Imię	Funkcja	Wynagrodzenie
Jensen Tommy	Prezes Zarządu	1 088 991,82 PLN
Rybacki Roman	Wiceprezes Zarządu	447 589,80 PLN
Bauman Wojciech	Dyrektor Produktów Żywnościowych	777 207,49 PLN
Brodowski Marcin	Dyrektor ds. Integracji	383 649,72 PLN
Jachimczyk Wojciech	Dyrektor ds. Finansowych	817 883,28 PLN
Kubisz Piotr	Dyrektor ds. Rozwoju Działalności Region Północnej Europy	451 183,77 PLN
Piotrowski Piotr	Dyrektor ds. Projektów Biznesowych	356 298,69 PLN
Szeliga Mariusz	Dyrektor ds. Operacyjnych i Bezpieczeństwa Pracy	609 663,86 PLN
Wika Tomasz	Dyrektor ds. Obrotu Towarami Masowymi	890 677,44 PLN

Rada Nadzorcza

Zwyczajne Walne Zgromadzenie ZT „Kruszwica” S.A. uchwałą numer 36/2008 z dnia 28 maja 2008 roku ustaliło wynagrodzenie dla Pana Stefana Łatawiec w wysokości 1.126,00 PLN brutto za udział w każdym posiedzeniu Rady Nadzorczej Spółki oraz Panów Jerzego Rajskiego i Sławomira Ludwikowskiego w wysokości 3.750,00 EUR brutto za każdy kwartał pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Spółki, dla każdej z osób. Ustalono, iż pozostali członkowie Rady Nadzorczej pełnią swoje obowiązki w Radzie Nadzorczej bez wynagrodzenia ze Spółki.

Wynagrodzenia brutto wypłacone i należne członkom Rady Nadzorczej Spółki za 12 miesięcy 2009

Nazwisko i Imię	Funkcja	Wynagrodzenie
Łatawiec Stefan	Członek Rady Nadzorczej	3 378,00 PLN
Rajski Jerzy	Członek Rady Nadzorczej	65 002,52 PLN
Ludwikowski Sławomir	Członek Rady Nadzorczej	65 002,52 PLN

22. INFORMACJE O ŁĄCZNEJ LICZBIE I WARTOŚCI NOMINALNEJ WSZYSTKICH AKCJI SPÓŁKI ORAZ AKCJI I UDZIAŁÓW W JEDNOSTKACH POWIĄZANYCH SPÓŁKI, BĘDĄCYCH W POSIADANIU OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH SPÓŁKI

Zgodnie z informacjami posiadanymi przez Spółkę, według stanu na dzień przekazania niniejszego raportu do publicznej wiadomości, członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej Spółki nie posiadali akcji ZT „Kruszwica” S.A. oraz udziałów i akcji w jednostkach powiązanych z ZT „Kruszwica” S.A.

23. INFORMACJE O ZNANYCH SPÓŁCE UMOWACH W WYNIKU KTÓRYCH MOGĄ W PRZYSZŁOŚCI NASTĄPIĆ ZMIANY W PROPORCJACH POSIADANYCH AKCJI PRZEZ DOTYCHCZASOWYCH AKCJONARIUSZY LUB OBLIGATORIUSZY

(Informacje o znanych Spółce umowach (w tym również zawartych po dniu bilansowym) w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatoriuszy)

Zgodnie z informacjami posiadanymi przez Spółkę, według stanu na dzień przekazania niniejszego raportu, Spółce nie są znane umowy, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

24. INFORMACJE O SYSTEMIE KONTROLI PROGRAMÓW AKCJI PRACOWNICZYCH

Spółka nie posiada programów akcji pracowniczych.

25. WSKAZANIE POSTĘPOWAŃ TOCZĄCYCH SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

(Z uwzględnieniem informacji w zakresie: (i) postępowania dotyczącego zobowiązań albo wierzytelności Spółki lub jednostki od niej zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10 procent kapitałów własnych Spółki, (ii) dwu lub więcej postępowań dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności, których łączna wartość stanowi odpowiednio co najmniej 10 procent kapitałów własnych Spółki.)

Brak takich postępowań.

26. NABYCIE AKCJI WŁASNYCH

(Informacje o nabyciu udziałów (akcji) własnych, a w szczególności celu ich nabycia, liczbie i wartości nominalnej, ze wskazaniem, jaką część kapitału zakładowego reprezentują, cenie nabycia oraz cenie sprzedaży tych udziałów (akcji) w przypadku ich zbycia)

W 2009 roku Spółka nie nabywała akcji własnych.

27. INFORMACJE O POSIADANYCH PRZEZ SPÓŁKĘ ZAKŁADACH

W 2009 roku Spółka prowadziła działalność w czterech zakładach produkcyjnych znajdujących się w:

- Kobylnikach – w okolicach Kruszwicy,
- Warszawie (do dnia 26 lutego 2009 roku zakład należący do spółki ZPT w Warszawie S.A.),
- Gdańsku, oraz
- Brzegu.

Zakład Produkcyjny w Kobylnikach specjalizuje się w przetwórstwie nasion rzepaku, rafinacji i rozlewie oleju, produkcji margaryn profesjonalnych oraz stałej fazy tłuszczowej do margaryn konsumenckich, a także produkcji tłuszczów cukierniczych.

Zakład Produkcyjny w Warszawie specjalizuje się w produkcji margaryn konsumenckich. Ponadto zakład produkuje również oleje konfekcjonowanych i posiada własną rafinerię.

Zakład Produkcyjny w Gdańsku specjalizuje się w rafinacji olejów tropikalnych, które dalej są wykorzystywane do produkcji margaryn i tłuszczów w innych zakładach

Zakład Produkcyjny w Brzegu specjalizuje się w przetwórstwie nasion rzepaku, rafinacji oleju, produkcji margaryn konsumenckich i konfekcjonowaniu olejów roślinnych.

28. INFORMACJE O INSTRUMENTACH FINANSOWYCH W ZAKRESIE RYZYKA ORAZ PRZYJĘTYCH PRZEZ SPÓŁKĘ CELACH I METODACH ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

(Informacje o instrumentach finansowych w zakresie:

- a) ryzyka: zmiany cen, kredytowego, istotnych zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz utraty płynności finansowej, na jakie narażona jest jednostka;
- b) przyjętych przez Spółkę celach i metodach zarządzania ryzykiem finansowym, łącznie z metodami zabezpieczenia istotnych rodzajów planowanych transakcji, dla których stosowana jest rachunkowość zabezpieczeń).

Informacje o instrumentach finansowych w zakresie ryzyka oraz przyjętych przez Spółkę celach i metodach zarządzania ryzykiem finansowym zostały opisane w Notach Nr 33 i 34 Sprawozdania Finansowego Spółki za rok 2009.

29. INFORMACJE O UMOWACH ZAWARTYCH PRZEZ SPÓŁKĘ Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

- a. Data zawarcia przez Spółkę umowy, z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, o dokonanie badania lub przeglądu sprawozdania finansowego lub skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz okres, na jaki została zawarta ta umowa.

Umowa o przegląd półrocznego sprawozdania finansowego za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2009r. została zawarta z Deloitte Audyt Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie w dniu 3 lipca 2009r. Zakres przeglądu obejmuje skrócone sprawozdanie jednostkowe.

Umowa o badanie rocznego sprawozdania finansowego za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2009r. została zawarta z Deloitte Audyt Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie w dniu 3 grudnia 2009r. Zakres badania obejmuje pełne sprawozdanie jednostkowe.

- b. Łączna wysokość wynagrodzenia, wynikającego z umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, należnego lub wypłaconego z tytułu badania i przeglądu sprawozdania finansowego oraz, jeżeli spółka sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe, z tytułu badania i przeglądu skonsolidowanego sprawozdania finansowego, dotyczącego danego roku obrotowego.

Łączne wynagrodzenie za przegląd jednostkowego sprawozdania finansowego za pierwsze półrocze 2009r. zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 15.000 EUR. Zgodnie z umową, Spółka zobowiązana jest ponadto do pokrycia wszelkich kosztów poniesionych przez Badającego w związku z realizacją umów, tj. podróże, noclegi, telefony etc.

Łączne wynagrodzenie za badanie jednostkowego sprawozdania finansowego za rok 2009 zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 25.000 EUR. Zgodnie z umową, Spółka zobowiązana jest ponadto do pokrycia wszelkich kosztów poniesionych przez Badającego w związku z realizacją umów, tj. podróże, noclegi, telefony etc.

- c. Pozostała łączna wysokość wynagrodzenia, wynikającego z umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych lub skonsolidowanych sprawozdań finansowych, należnego lub wypłaconego z innych tytułów niż określone w lit. b, dotyczącego danego roku obrotowego.

Łączne wynagrodzenie należne z innych tytułów niż określone w literze b, dotyczące 2009 roku zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 91.000 EUR oraz 7.000 PLN

Zgodnie z umowami Spółka ponadto zobowiązana jest do pokrycia wszelkich kosztów poniesionych przez Badającego w związku z realizacją przedmiotowych umów, tj. podróże, noclegi, telefony etc.

- d. Informacje określone w lit. b i c dla poprzedniego roku obrotowego.

Łączne wynagrodzenie za przegląd jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego za pierwsze półrocze 2008r. zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 20.000 EUR.

Łączne wynagrodzenie za badanie jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2008 zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 35.000 EUR.

Łączne wynagrodzenie należne z innych tytułów niż określone w literze b, dotyczące 2008 roku zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 95.000 EUR oraz 7.000 PLN

Zgodnie z umową, Spółka zobowiązana była ponadto do pokrycia wszelkich kosztów poniesionych przez Badającego w związku z realizacją umów, tj. podróże, noclegi, telefony etc.

Sprawozdanie Zarządu zostało sporządzone w dniu 5 marca, 2010 roku.

Podpisy wszystkich członków Zarządu:

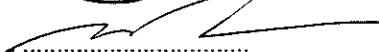
Tommy Jensen – Prezes Zarządu

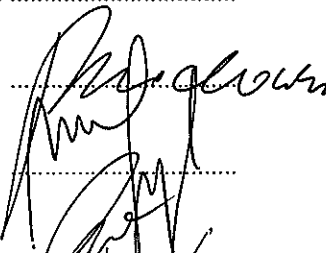
Roman Rybacki – Wiceprezes Zarządu

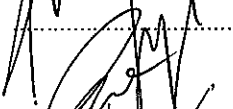
Wojciech Bauman – Członek Zarządu

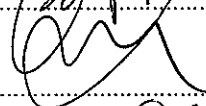
Marcin Brodowski – Członek Zarządu

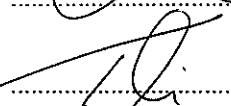
Wojciech Jachimczyk – Członek Zarządu

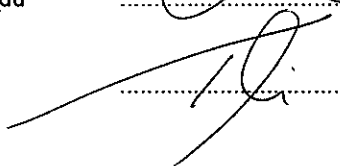
Piotr Piotrowski – Członek Zarządu

Mariusz Szeliga – Członek Zarządu

Tomasz Wika – Członek Zarządu

OŚWIADCZENIE

DOTYCZĄCE STOSOWANIA PRZEZ

ZAKŁADY TŁUSZCZOWE „KRUSZWICA” SPÓŁKA AKCYJNA

ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO

W 2009 ROKU

Kruszwica, 5 marca 2010 roku

I. Wskazanie zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega Emitent oraz miejsca, gdzie tekst zbioru zasad jest publicznie dostępny

Na podstawie § 29 ust. 2 Regulaminu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. w brzmieniu przyjętym Uchwałą Nr 1/1110/2006 Rady Giełdy z dnia 4 stycznia 2006 r., ze zmianami, ZT „Kruszwica” S.A. (dalej „Spółka”, „Emitent” lub „ZT Kruszwica”) powinny stosować zasady ładu korporacyjnego zawarte w dokumencie – „Dobre praktyki spółek notowanych na GPW”, stanowiącym załącznik do Uchwały Nr 12/1170/2007 Rady Giełdy z dnia 4 lipca 2007 r. (dalej „Dobre Praktyki”), dostępnym na stronie internetowej www.corp-gov.gpw.pl.

II. Wskazanie w jakim zakresie Emitent odstąpił od postanowień zasad ładu korporacyjnego, wraz ze wskazaniem tych postanowień oraz wyjaśnienie przyczyn tego odstąpienia

W raporcie bieżącym nr 4/2008 z dnia 11 kwietnia 2008 r. oraz w oświadczeniu dotyczącym stosowania przez ZT „Kruszwica” S.A. zasad ładu korporacyjnego w 2008 roku z dnia 9 kwietnia 2009 r., Spółka przekazała deklaracje co do zakresu przestrzegania przez Spółkę zasad ładu korporacyjnego wraz z uzasadnieniem odmowy przestrzegania następujących zasad: (i) nr 1 punkty 4, 6 i 7 oraz nr 3 z II Części Dobrych Praktyk; (ii) nr 7, 8 i 9 z III części Dobrych Praktyk; oraz (iii) nr 8 z IV Części Dobrych Praktyk. W roku 2009 nie wystąpił żaden przypadek naruszenia przez Spółkę zasad/y ładu korporacyjnego, co do których Spółka zadeklarowała ich przestrzeganie. Wszystkie zasady, co do których ZT Kruszwica zadeklarowała gotowość ich przestrzegania, były przez nią w 2009 roku przestrzegane. Ponadto: (i) w raporcie bieżącym nr 18/2009 z dnia 3 czerwca 2009 r., poczynawszy od dnia 3 czerwca 2009 r., Spółka zadeklarowała przestrzeganie zasady nr 1 pkt 4 z II Części Dobrych Praktyk; (ii) w związku z powołaniem w ramach Rady Nadzorczej Spółki Komitetu Audytu, w raporcie bieżącym nr 38/2009 z dnia 2 grudnia 2009 r., poczynawszy od dnia 5 grudnia 2009 r., Spółka zadeklarowała przestrzeganie zasad nr 7 i 8 z III Części Dobrych Praktyk.

Natomiast, zgodnie z powyżej wskazanymi deklaracjami, w całym roku 2009 Spółka nie przestrzegała następujących zasad ładu korporacyjnego:

- z Części II Dobrych Praktyk:

Zasada nr 1 pkt 6)

„Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej: (...) roczne sprawozdanie z działalności rady nadzorczej, z uwzględnieniem pracy jej komitetów, wraz z przekazaną przez radę nadzorczą oceną pracy rady nadzorczej oraz systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla spółki”

W 2009 roku powyższa zasada nie była stosowana przez ZT Kruszwica w części dotyczącej rocznego sprawozdania z działalności komitetów rady nadzorczej. W konsekwencji powołania Komitetu Audytu, poczynawszy od roku 2010 Spółka będzie uwzględniać sprawozdanie z pracy Komitetu Audytu w rocznym sprawozdaniu z działalności Rady Nadzorczej.

Zasada nr 1 pkt 7)

„Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej: (...) pytania akcjonariuszy dotyczące spraw objętych porządkiem obrad, zadawane przed i w trakcie Walnego Zgromadzenia, wraz z odpowiedziami na zadawane pytania”

Powyższa zasada nie jest stosowana przez ZT Kruszwica. Przebieg Walnych Zgromadzeń Spółki dokumentowany jest w protokołach sporządzanych przez notariusza. O umieszczeniu poszczególnych elementów w protokole

decyduje przewodniczący Walnego Zgromadzenia, kierując się treścią przepisów prawa oraz dokumentów korporacyjnych Spółki. Zgodnie z Regulaminem Walnego Zgromadzenia, akcjonariusze mają prawo składać oświadczenia na piśmie, które są dołączane do protokołu. Protokoły Walnych Zgromadzeń Spółki, zgodnie z przepisami KSH, są dostępne do wglądu dla akcjonariuszy w siedzibie Spółki.

Zasada nr 3

„Zarząd, przed zawarciem przez spółkę istotnej umowy z podmiotem powiązanym zwraca się do rady nadzorczej o aprobatę tej transakcji/umowy. Powyższemu obowiązowi nie podlegają transakcje typowe, zawierane na warunkach rynkowych w ramach prowadzonej działalności operacyjnej przez spółkę z podmiotem zależnym, w którym spółka posiada większościowy udział kapitałowy. Na potrzeby niniejszego zbioru zasad przyjmuje się definicję podmiotu powiązanego w rozumieniu rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych.”

Zasada ta jest stosowana przez ZT Kruszwica w ograniczonym zakresie. Zarząd zwraca się do Rady Nadzorczej o wyrażenie zgody na zawarcie określonych transakcji wskazanych w § 16 ust. 2 Statutu ZT Kruszwica bez względu na to, czy drugą stroną transakcji jest podmiot powiązany z ZT Kruszwica. Ponadto, zgodnie z §10 Regulaminu Zarządu Spółki, wskazane transakcje z podmiotami są sprawami przekraczającymi zakres czynności Spółki i wymagają uchwały Zarządu.

- z Części III Dobrych Praktyk:

Zasada nr 9

„Zawarcie przez spółkę umowy/transakcji z podmiotem powiązanym spełniającej warunki, o której mowa w części II pkt 3, wymaga aprobaty rady nadzorczej.”

Powyższa zasada jest stosowana w Spółce w ograniczonym zakresie. Zarząd zwraca się do Rady Nadzorczej o wyrażenie zgody na zawarcie określonych transakcji wskazanych w § 16 ust. 2 Statutu ZT Kruszwica bez względu na to, czy drugą stroną transakcji jest podmiot powiązany z ZT Kruszwica.

- z Części IV Dobrych Praktyk:

Zasada nr 8

„Walne zgromadzenie lub rada nadzorcza powinny zapewnić aby podmiot uprawniony do badania sprawozdania finansowego zmieniał się przynajmniej raz na siedem lat obrotowych.”

Wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego Spółki dokonuje Rada Nadzorcza, kierując się jednolitymi wskazaniem dotyczącymi wyboru audytora obowiązującymi w Grupie Bunge. Umowy o badanie sprawozdania finansowego zawarte przez Spółkę zobowiązują wykonawcę do zmiany biegłego rewidenta - osoby fizycznej badającej sprawozdania finansowe Spółki i jej Grupy Kapitałowej, przynajmniej raz na 4 lata. Spółka podlega ponadto szczególnej regulacji ustawowej zawartej w art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym, zgodnie z którym tzw. kluczowy biegły rewident nie może wykonywać czynności rewizji finansowej w tej samej jednostce zainteresowania publicznego jaką jest ZT Kruszwica, w okresie dłuższym niż 5 lat.

III. Opis głównych cech stosowanych w spółce systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za system kontroli wewnętrznej w Spółce i jego skuteczność w procesie sporządzania sprawozdań finansowych i raportów okresowych publikowanych zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim.

Za przygotowywanie sprawozdań finansowych i raportów okresowych Spółki odpowiedzialny jest pion finansowy kierowany przez Dyrektora ds. Finansowych - Członka Zarządu. Na dzień sporządzania niniejszego raportu funkcję tę pełni Pan Wojciech Jachimczyk.

Dane finansowe będące podstawą sprawozdań finansowych i raportów okresowych pochodzą ze stosowanej przez Spółkę miesięcznej sprawozdawczości finansowej i zarządczej. Proces sporządzania miesięcznych sprawozdań finansowych podlega wewnętrznym regulacjom mającym na celu zapewnienie poprawności oraz kompletności informacji. Zastosowany w Spółce model kontroli wewnętrznej obejmuje przeglądy:

- wyników działalności (monitoring) w odniesieniu do planów, budżetów lub informacji operacyjnych poszczególnych działów;
- sposobów przetwarzania informacji, a w szczególności zastosowanych kontroli aplikacyjnych gwarantujących dokładność, kompletność i ważność przetwarzanych danych transakcyjnych;
- w zakresie bezpieczeństwa fizycznego posiadanych przez Spółkę aktywów;
- podziału obowiązków celem ograniczenia potencjalnych błędów lub działań niepożądanych.

Wszystkie istotne dane częściowe mające wpływ na poszczególne części składowe sprawozdań finansowych podlegają kilkietapowej weryfikacji. Czynności weryfikacyjne wykonywane są każdorazowo przez osoby niezależne od osób przygotowujących określone dane lub części sprawozdań finansowych. Wykonanie i efektywność wewnętrznych kontroli weryfikowana jest przez wyznaczonych pracowników i konsultantów zewnętrznych na zlecenie Zarządu Spółki.

Przygotowane sprawozdania analizowane są przez kierownictwo średniego i wyższego szczebla działu finansowego pod przewodnictwem Dyrektora ds. Finansowych - Członka Zarządu, po zamknięciu księgowym każdego okresu sprawozdawczego (miesiąc kalendarzowy). Zidentyfikowane błędy korygowane są na bieżąco w księgach Spółki, zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości.

Półroczne sprawozdania finansowe poddawane są przeglądowi przez audytora Spółki. Przeglądowi podlega w szczególności adekwatność danych finansowych oraz zakres koniecznych ujawnień. Wyniki przeglądu półrocznego oraz badania rocznego prezentowane są przez audytora kierownictwu działu finansowego Spółki na spotkaniach podsumowujących. Audytorzy przedkładają Zarządowi Spółki informacje o niedociągnięciach mechanizmów kontroli, stwierdzonych w trakcie badania sprawozdań finansowych. Wszelkie uzasadnione zalecenia wynikające z przeglądu procedur zarządzania ryzykiem i mechanizmów kontroli wewnętrznej są stopniowo wdrażane.

Istnienie w ZT Kruszwica systemów kontroli wewnętrznej jest między innymi podyktowane faktem przynależności Spółki do Grupy Bunge, na czele której stoi spółka Bunge Ltd. notowana na giełdzie papierów wartościowych w Nowym Yorku. Podmioty publiczne notowane na rynku amerykańskim zobligowane są bowiem do stworzenia systemów kontroli wewnętrznej celem zapewnienia zgodności z wymaganiami Sarbanes-Oxley Act.

IV. Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich procentowego udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów z nich wynikających i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu

Na dzień 31 grudnia 2009 r. następujące podmioty posiadały co najmniej 5 % w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu ZT Kruszwica:

Nazwa podmiotu	Liczba posiadanych akcji	% w kapitale zakładowym Spółki	Liczba głosów na WZ	% głosów na WZ
Koninklijke Bunge B.V. z siedzibą w Rotterdamie (dalej „KBBV”)	14.763.313	64,23	14.763.313	64,23
Windstorm Trading & Investments Limited z siedzibą w Thasou	6.033.739	26,25	6.033.739	26,25

Podmiotem dominującym w stosunku do KBBV, posiadającym 100 % akcji i głosów na jego walnym zgromadzeniu jest Bunge Europe S.A. z siedzibą w Luksemburgu. Podmiotem dominującym wobec Bunge Europe S.A., posiadającym bezpośrednio i pośrednio 100 % akcji i głosów na jego walnym zgromadzeniu jest Bunge Ltd., z siedzibą na Bermudach i głównym biurem w White Plains, w stanie Nowy Jork, w Stanach Zjednoczonych.

Powyższe opracowanie oparte jest na zawiadomieniach o stanie posiadania akcji Spółki oraz świadectwach depozytowych złożonych przez akcjonariuszy przed Walnymi Zgromadzeniami. Zgodnie z najlepszą wiedzą Emitenta, opisane powyżej podmioty są jedynymi osobami, innymi niż członkowie organów zarządzających i nadzorczych Spółki, które w sposób bezpośredni lub pośredni mają udziały w kapitale Spółki lub prawa głosu podlegające zgłoszeniu na mocy prawa polskiego.

V. Wskazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień

W Spółce nie występują papiery wartościowe, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, w tym w szczególności akcje Spółki nie są uprzywilejowane, a jej Statut nie przyznaje akcjonariuszom żadnych uprawnień osobistych w rozumieniu art. 354 KSH. Statut przyznaje natomiast akcjonariuszom uprawnienia związane z posiadaniem przez nich określonego udziału w ogólnej liczbie głosów w Spółce. W szczególności, zgodnie z § 13 ust. 2 Statutu Spółki:

- każdy akcjonariusz uczestniczący w Walnym Zgromadzeniu, któremu przysługuje nie mniej niż 60% ogółu głosów w Spółce, ma prawo powołania 8 członków Rady Nadzorczej;
- każdy akcjonariusz uczestniczący w Walnym Zgromadzeniu, któremu przysługuje nie mniej niż 17,5% ogółu głosów w Spółce, ma prawo powołania 2 członków Rady Nadzorczej;
- każdy akcjonariusz uczestniczący w Walnym Zgromadzeniu, któremu przysługuje nie mniej niż 10% ogółu głosów w Spółce, ma prawo powołania 1 członka Rady Nadzorczej;
- w przypadku, w którym nie ma akcjonariuszy uprawnionych do powołania członków Rady Nadzorczej zgodnie z postanowieniami § 13 ust. 2 lit. (a) – (c) Statutu lub z jakiegokolwiek innego powodu pełen skład Rady Nadzorczej, który powinien zostać wybrany przez Walne Zgromadzenie zgodnie z postanowieniami § 13 Statutu, nie został wybrany, to Walne Zgromadzenie powołuje odpowiednią liczbę członków Rady Nadzorczej na podstawie uchwały podjętej zwykłą większością głosów.

VI. Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu, takich jak ograniczenie wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów, ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu lub zapisy, zgodnie z którymi, przy współpracy Spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych

Statut Spółki nie przewiduje tego typu ograniczeń. Zakaz wykonywania prawa głosu przez akcjonariusza może natomiast wynikać z art. 89 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (dalej „Ustawa o Ofercie”), w razie gdy akcjonariusz ten naruszy określone przepisy zawarte w Rozdziale 4 Ustawy o Ofercie. Z kolei zgodnie z art. 6 § 1 KSH, jeżeli spółka dominująca nie zawiadomi spółki kapitałowej zależnej o powstaniu stosunku dominacji w terminie dwóch tygodni od dnia powstania tego stosunku, następuje zawieszenie wykonywania prawa głosu z akcji spółki dominującej reprezentujących więcej niż 33% kapitału zakładowego spółki zależnej.

VII. Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta

Statut Spółki nie przewiduje tego typu ograniczeń. Wynikają one natomiast z przepisów prawa, w tym z przywołanego powyżej Rozdziału 4 Ustawy o Ofercie, art. 11 i 19 oraz Działu VI ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz Rozporządzenia Rady (WE) Nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw.

VIII. Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji

Zgodnie z § 9 ust. 1 i 2 Statutu Spółki, Zarząd składa się z 4 do 9 osób powoływanych przez Radę Nadzorczą na wspólną kadencję trwającą dwa lata. Liczbę osób ustala Rada Nadzorcza. Stosownie do postanowień § 9 ust. 3 Statutu, członków Zarządu lub cały Zarząd powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza z własnej inicjatywy bądź na wniosek Walnego Zgromadzenia, z zastrzeżeniem, że: (i) przynajmniej 1 członek Zarządu, w przypadku Zarządu składającego się z nie więcej niż 4 osób lub (ii) przynajmniej 2 członków Zarządu, w przypadku Zarządu składającego się z więcej niż 4 osób, powinien zostać powołany spośród kandydatów zaproponowanych przez członków Rady Nadzorczej, którzy zostali powołani zgodnie z § 13 ust. 2 lit. (b) Statutu, jeżeli tacy członkowie Rady Nadzorczej zostali powołani.

Do zakresu działania Zarządu należą wszelkie sprawy niezastrzeżone do kompetencji Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje ją. Każdy członek Zarządu ma prawo i obowiązek prowadzenia spraw Spółki i może bez uprzedniej uchwały Zarządu prowadzić sprawy nieprzekraczające zakresu zwykłych czynności Spółki przy zachowaniu postanowień przepisów prawa, Statutu Spółki, uchwał i regulaminów organów Spółki oraz zasad ładu korporacyjnego, których Spółka zadeklarowała się przestrzegać. W przypadku sprawy przekraczającej zakres zwykłych czynności Spółki konieczna jest uchwała Zarządu (porównaj opis w sekcji XI. A poniżej). Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów oddanych przez członków Zarządu obecnych na posiedzeniu. Każdy członek Zarządu może żądać rozstrzygnięcia w drodze uchwały jakiegokolwiek sprawy dotyczącej Spółki, choćby sprawa ta nie przekraczała zakresu zwykłych czynności. Zarząd może uchwalić regulamin organizacyjny Spółki określający szczegółową strukturę organizacyjną Spółki oraz inne sprawy organizacyjne Spółki. Członkowie Zarządu mogą pełnić funkcje dyrektorów pionów organizacyjnych, komórek funkcyjnych lub zajmować inne stanowiska w Spółce, na podstawie uchwał Zarządu. Prawo do podjęcia decyzji o

umorzeniu akcji oraz podwyższeniu kapitału zakładowego wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia podjętej większością 83% oddanych głosów.

IX. Opis zasad zmiany Statutu Spółki

Zmiana następujących postanowień Statutu: § 9 ust. 3, § 13 oraz § 23 ust. 1 pkt 5, § 23 ust. 1 pkt 7 do pkt 10 (włącznie) wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia podjętej większością 83% oddanych głosów.

Zmiana pozostałych postanowień statutu Spółki wymaga podjęcia przez Walne Zgromadzenie uchwały w obecności co najmniej połowy kapitału zakładowego Spółki

X. Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadniczych uprawnień oraz praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania

A. Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia

Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia wynikają wprost z przepisów prawa, które zostały częściowo inkorporowane do Statutu i Regulaminu Walnego Zgromadzenia Spółki. Obydwa te dokumenty są dostępne na stronie internetowej Spółki (www.ztkruszwica.pl) w zakładce „dla inwestorów”.

W Walnym Zgromadzeniu mają prawo uczestniczyć członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej, biegły rewident, jeżeli przedmiotem obrad mają być sprawy finansowe Spółki, eksperci zaproszeni przez organ zwołujący Walne Zgromadzenie, notariusz sporządzający protokół Walnego Zgromadzenia, przedstawiciele mediów oraz inne osoby, za zgodą osoby otwierającej Walne Zgromadzenie lub przewodniczącego Walnego Zgromadzenia.

Zgodnie ze Statutem Spółki, uchwały Walnego Zgromadzenia wymagają w szczególności :

- a) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu Spółki, sprawozdania finansowego Spółki oraz sprawozdania Rady Nadzorczej z działalności za ubiegły rok obrotowy oraz udzielenie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków;
- b) podział zysków lub pokrycie strat;
- c) zmiana przedmiotu działalności Spółki;
- d) zmiana Statutu Spółki;
- e) podwyższenie lub obniżenie kapitału zakładowego, z wyłączeniem sytuacji, o której mowa w art. 455 § 3 KSH;
- f) użycie kapitału zapasowego i rezerwowego;
- g) umorzenie akcji;
- h) połączenie Spółki (z wyłączeniem sytuacji, o której mowa w art. 516 KSH), podział i przekształcenie Spółki;
- i) rozwiązanie i likwidacja Spółki;
- j) emisja obligacji zamiennych na akcje i obligacji z prawem pierwszeństwa;
- k) zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego;
- l) wszelkie postanowienia, dotyczące roszczeń o naprawienie szkody, wyrządzonej przy zawiązaniu Spółki lub sprawowaniu zarządu lub nadzoru.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały w obecności co najmniej połowy kapitału zakładowego Spółki. Walne Zgromadzenie podejmuje uchwały zwykłą większością głosów, chyba że postanowienia Statutu lub przepisy prawa wymagają kwalifikowanej większości głosów. Zmiana następujących postanowień Statutu ZT Kruszwica: § 9 ust. 3, § 13 oraz § 23 ust. 1 pkt 5, § 23 ust. 1 pkt 7 do pkt 10 (włącznie) wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia podjętej większością 83% oddanych głosów.

B. Prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania

Prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania zasadniczo wynikają wprost z przepisów prawa, które zostały częściowo inkorporowane do Statutu i Regulaminu Walnego Zgromadzenia Spółki. Należy zwrócić uwagę na uregulowane w § 13 ust. 2 Statutu uprawnienia do powoływania Członków Rady Nadzorczej przez akcjonariuszy posiadających określony udział w liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu (por. sekcja V powyżej).

Zgodnie z § 18 ust. 3 i 4 Statutu, akcjonariuszom reprezentującym co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce przysługuje prawo do zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia. Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej 1/20 kapitału zakładowego mogą żądać zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia i umieszczenia określonych spraw w porządku obrad tego Zgromadzenia w drodze żądania, które powinno być zgłoszone Zarządowi, na piśmie lub w formie elektronicznej na adres poczty elektronicznej ztkruszwica@ztkruszwica.pl, wraz uzasadnieniem.

Stosownie do postanowień § 19 ust. 3 Statutu Spółki, akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej 1/20 kapitału zakładowego mogą:

- a) żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia w drodze żądania, które powinno być zgłoszone Zarządowi, na piśmie lub w formie elektronicznej na adres poczty elektronicznej ztkruszwica@ztkruszwica.pl, nie później niż na dwadzieścia jeden dni przed wyznaczonym terminem Walnego Zgromadzenia i zawierać uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego porządku obrad;
- b) przed terminem Walnego Zgromadzenia zgłaszać Spółce na piśmie lub w formie elektronicznej na adres poczty elektronicznej ztkruszwica@ztkruszwica.pl, projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad.

XI. Skład osobowy i zmiany, które w nim zaszły w ciągu ostatniego roku obrotowego, oraz opis działań organów zarządzających i nadzorujących oraz ich komitetów

A. Zarząd

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje ją. Do składania oświadczeń woli i podpisywania w imieniu Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu albo jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem. Pracami Zarządu kieruje prezes Zarządu w porozumieniu z wiceprezesem Zarządu, w szczególności opracowując projekt zadań planu pracy Zarządu oraz zwołując i przewodnicząc posiedzeniom Zarządu.

Tryb działania Zarządu określa Regulamin Zarządu uchwalany przez Zarząd i zatwierdzany przez Radę Nadzorczą. Treść aktualnego Regulaminu Zarządu dostępna jest na stronie www.ztkruszwica.pl w zakładce „dla inwestorów”.

Uchwały Zarządu wymagają sprawy przekraczające zwykły zarząd. Zgodnie z § 10 Regulaminu Zarządu, sprawami przekraczającymi zakres zwykłych czynności są w szczególności:

- a) przyjęcie wieloletniego planu działalności Spółki;
- b) przyjęcie rocznego planu działalności Spółki i rocznego budżetu;
- c) określanie wewnętrznej struktury organizacyjnej przedsiębiorstwa Spółki;
- d) przyjęcie rocznego sprawozdania finansowego i sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za ubiegły rok obrotowy;
- e) zbywanie i nabywanie majątku trwałego o wartości przekraczającej równowartość w złotych 100.000 EURO, lub 50.000 EURO w przypadku gdy drugą stroną transakcji jest osoba będąca akcjonariuszem lub członkiem grupy kapitałowej akcjonariusza posiadającym akcje stanowiące więcej niż 10% łącznej liczby akcji Spółki („Podmiot Powiązany”), a w przypadku gdy łączna wartość transakcji dotyczących aktywów trwałych z Podmiotami Powiązanymi przekroczy równowartość 250.000 EURO w danym roku kalendarzowym – każda transakcja z Podmiotem Powiązanym dotycząca aktywów trwałych, bez względu na jej wartość;
- f) zawieranie umów pożyczki i kredytowych jako pożyczkodawca/kredytodawca lub pożyczkobiorca/kredytobiorca (włączając zmiany do takich umów) oraz decyzje dotyczące rezygnacji z udzielonej pożyczki lub kredytu, przyspieszenia jej wymagalności lub spłaty;
- g) zawieranie kontraktów długoterminowych rozumianych jako umowy zawarte na okres dłuższy niż sześć miesięcy i o wartości przekraczającej równowartość w złotych 50.000 EURO rocznie;
- h) zawieranie kontraktów na czas nieokreślony z okresem wypowiedzenia dłuższym niż jeden miesiąc i o wartości w okresie wypowiedzenia przekraczającej równowartość w złotych 25.000 EURO;
- i) zawarcie z Podmiotami Powiązanymi: (i) umów świadczenia usług, (ii) transakcji mających za przedmiot nieruchomości, (iii) umowy sprzedaży i licencji znaku towarowego, (iv) umów sprzedaży i licencji dotyczących know-how, technologii i innych praw własności intelektualnej (poza znakami towarowymi) o wartości przekraczającej w złotych równowartości 50.000 EURO w odniesieniu do umowy, a w przypadku gdy łączna wartość takich umów przekroczy 250.000 EURO w danym roku kalendarzowym – każdej takiej umowy bez względu na jej wartość, (iv) umów ramowych dostawy towarów i usług, które nie wskazują ceny;
- j) czynności związane z zakończeniem działalności oddziałów lub całej działalności Spółki, przeniesieniem aktywów o łącznej wartości przekraczającej równowartość 100.000 EURO, zmian w stosunkach pracy podlegających postanowieniom Ustawy o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, i czynności, które mają równoważny skutek w odniesieniu do spółek, które mogą zostać nabyte przez Spółkę;
- k) w uzgodnieniu z zakładowymi organizacjami związkowymi przyjęcie układu zbiorowego pracy, regulaminu pracy, regulaminu wynagradzania i regulaminu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych;
- l) ustanawianie prokurentów i pełnomocników Spółki oraz dyrektorów pionów organizacyjnych Spółki.

Do ważności uchwał Zarządu wymagane jest prawidłowe zawiadomienie o posiedzeniu wszystkich członków Zarządu oraz obecność na posiedzeniu co najmniej 2/3 jego członków. Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów oddanych przez członków Zarządu obecnych na posiedzeniu i są protokołowane. W przypadku równości głosów decyduje głos prezesa Zarządu, a w razie jego nieobecności wiceprezesa Zarządu.

W sprawach nie cierpiących zwłoki Zarząd może podejmować uchwały drogą korespondencyjną bez odbycia posiedzenia, o ile wszyscy członkowie Zarządu zostali prawidłowo zawiadomieni o podejmowaniu i treści uchwały. Uchwały podejmowane w tym trybie są ważne, o ile w głosowaniu weźmie udział 2/3 członków Zarządu. Uchwały zapadają wówczas bezwzględną większością głosów oddanych.

Od dnia 1 stycznia 2009 r. w skład Zarządu wchodziły następujące osoby: pp. Tommy Jensen – Prezes Zarządu, Roman Rybacki – Wiceprezes Zarządu, Piotr Kubisz, Mariusz Szeliga, Marcin Brodowski, Wojciech Jachimczyk, Piotr Piotrowski, Tomasz Wika, Wojciech Bauman – Członkowie Zarządu.

W dniu 16 lipca 2009 roku p. Piotr Kubisz złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu Spółki z dniem 31 lipca 2009 roku.

W związku z tym faktem, w dniu 17 lipca 2009 roku, została podjęta Uchwała Rady Nadzorczej Zakładów Tłuszczowych „Kruszwica” S.A o zmianie liczby Członków Zarządu Spółki, która począwszy od 31 lipca 2009 roku wynosi 8 osób.

Od dnia 31 lipca 2009 roku skład Zarządu jest następujący: pp. Tommy Jensen – Prezes Zarządu, Roman Rybacki – Wiceprezes Zarządu, Wojciech Jachimczyk, Mariusz Szeliga, Marcin Brodowski, Piotr Piotrowski, Tomasz Wika, Wojciech Bauman – Członkowie Zarządu.

B. Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza składa się z 9 do 11 członków. Członków Rady Nadzorczej powołuje Walne Zgromadzenie na wspólną kadencję trwającą pięć lat, zgodnie z postanowieniami § 13 ust. 2–4 Statutu Spółki. Liczbę członków Rady Nadzorczej określa uchwałą Walne Zgromadzenie w sposób zapewniający akcjonariuszom możliwość korzystania z praw przyznanych na mocy § 13 ust. 2–4 Statutu Spółki. Sposób wyboru członków Rady Nadzorczej, wskazany jest w § 13 ust. 2 Statutu Spółki, znajduje się w sekcji V powyżej

W myśl § 14 ust. 1 i 3 Statutu Spółki, Rada wybiera spośród swoich członków przewodniczącego Rady oraz jego zastępcę. Rada Nadzorcza może również odwołać z pełnionej funkcji przewodniczącego Rady i jego zastępcę.

Rada Nadzorcza wykonuje stały nadzór nad działalnością Spółki. Zgodnie z § 16 ust. 2 Statutu ZT Kruszwica, do kompetencji Rady Nadzorczej należą w szczególności:

- a) ocena sprawozdania finansowego Spółki;
- b) ocena sprawozdania Zarządu oraz wniosków Zarządu co do podziału czystego zysku i pokrycia strat;
- c) składanie Walnemu Zgromadzeniu pisemnego sprawozdania z wyników oceny sprawozdania finansowego Spółki i sprawozdania Zarządu oraz wniosków Zarządu co do podziału czystego zysku i pokrycia strat;
- d) zatwierdzanie rocznego budżetu przygotowanego przez Zarząd;
- e) wyrażenie zgody na utworzenie lub przystąpienie do spółki lub konsorcjum;
- f) wyrażenie zgody na nabycie lub zbycie przez Spółkę akcji lub udziałów w spółkach albo na nabycie oddziałów spółek;
- g) wyrażanie zgody na nabycie lub zbycie nieruchomości bądź prawa wieczystego użytkowania nieruchomości bądź udziału w nieruchomości bądź udziału w prawie wieczystego użytkowania nieruchomości (w związku z czym w sprawach tych nie jest wymagana uchwała Walnego Zgromadzenia);

- h) wyrażenie zgody na zawieranie przez Spółkę spółek patentowych i umów licencyjnych, bądź długoterminowych umów kooperacyjnych, których wartość przenosi równowartość w złotych kwoty 1.000.000 EUR;
- i) wyrażenie zgody na obciążanie majątku Spółki o wartości przenoszącej równowartość w złotych kwotę 50.000 EUR lub na udzielanie gwarancji na kwotę przenoszącą powyższą wartość, trwającą dłużej niż dwanaście kolejnych miesięcy;
- j) ustalanie wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej delegowanych do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu;
- k) zawieszanie w wykonywaniu czynności poszczególnych członków Zarządu lub całego Zarządu w przypadku zaistnienia ważnych przyczyn;
- l) delegowanie członka lub członków Rady Nadzorczej do tymczasowego pełnienia obowiązków członka Zarządu w przypadku, gdy poszczególny członek Zarządu lub cały Zarząd został zawieszony w pełnieniu czynności lub w przypadku zaistnienia innych przyczyn uniemożliwiających Zarządowi wykonywanie czynności;
- m) zatwierdzanie Regulaminu Zarządu;
- n) wybór biegłego rewidenta przeprowadzającego badanie sprawozdania finansowego Spółki.

Uchwały Rady Nadzorczej podejmowane są bezwzględną większością głosów członków obecnych. Członkowie Rady Nadzorczej wykonują swoje obowiązki osobiście, mogą jednak brać udział w podejmowaniu uchwał Rady Nadzorczej oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka Rady Nadzorczej. W razie równej liczby głosów oddanych „za” i „przeciw” uchwale rozstrzyga głos przewodniczącego Rady Nadzorczej, a pod jego nieobecność głos zastępcy przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Uchwała jest ważna, jeżeli wszyscy członkowie zostali powiadomieni o treści projektu uchwały, a za uchwałą opowiedziała się bezwzględna większość członków Rady.

Szczegółowy tryb działania Rady Nadzorczej określa Regulamin Rady Nadzorczej. Treść obowiązującego Regulaminu Rady Nadzorczej dostępna jest na stronie www.ztkruszwica.pl w zakładce „dla inwestorów”.

Od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2009 roku w skład Rady Nadzorczej wchodziły: pp. Jean-Louis Gourbin – Przewodniczący Rady Nadzorczej, Frans Mol – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Laurent Bogaert, Dirk Hellings, Lane Silverman, Jacek Glinka, Roman Górny, Sławomir Ludwikowski, Jerzy Rajski, Stefan Latawiec – Członkowie Rady Nadzorczej.

W ciągu roku obrotowego nie nastąpiły zmiany w składzie osobowym Rady Nadzorczej.

C. Komitet Audytu

Raportem bieżącym nr 38/2009 z dnia 2 grudnia 2009 roku, Spółka przekazała informację, iż Rada Nadzorcza Spółki, Uchwałami nr 22/2009 oraz 23/2009 z dnia 2 grudnia 2009 roku, z dniem 5 grudnia 2009 roku powołała w ramach swojej struktury Komitet Audytu oraz dokonała stosownych zmian w Regulaminie Rady Nadzorczej.

Zgodnie z § 14 ust. 2 Regulaminu Rady Nadzorczej, Komitet Audytu składa się z 3 (trzech) członków, powoływanych i odwoływanych uchwałą Rady Nadzorczej spośród jej członków. Rada Nadzorcza w drodze uchwały wybiera przewodniczącego Komitetu Audytu. W myśl § 14 ust.3 Regulaminu Rady Nadzorczej, przy ustalaniu składu Komitetu Audytu należy brać pod uwagę, że przynajmniej 1 (jeden) jego członek powinien spełniać warunki niezależności i posiadać kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości lub rewizji finansowej.

Zgodnie z § 14 ust.4 Regulaminu Rady Nadzorczej, do zadań Komitetu Audytu należy:

- a) monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Spółki;
- b) monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem;
- c) monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej;
- d) monitorowanie niezależności podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych;
- e) rekomendowanie Radzie Nadzorczej podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych do przeprowadzenia czynności rewizji finansowej Spółki;
- f) analiza pisemnych informacji otrzymywanych od podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych o istotnych kwestiach dotyczących rewizji finansowej oraz przekazywanie Radzie Nadzorczej stanowiska w tej sprawie.

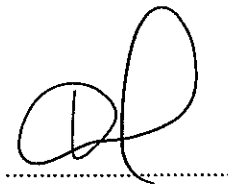
W skład komitetu Audytu powołani zostali: pp. Sławomir Ludwikowski - Przewodniczący Komitetu Audytu oraz Laurent Bogaert i Jacek Glinka – Członkowie Komitetu Audytu.

Pan Sławomir Ludwikowski spełnia dodatkowo kryteria niezależności przewidziane w dokumencie Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW, przyjętym Uchwałą nr 12/1170/2007 Rady Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

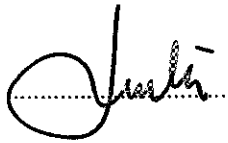
Powyższe oświadczenie zostało sporządzone w dniu 5 marca, 2010 roku.

Podpisy wszystkich członków Zarządu:

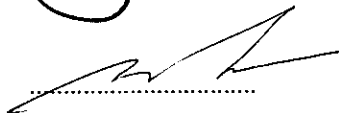
Tommy Jensen – Prezes Zarządu

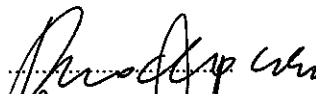
Roman Rybacki – Wiceprezes Zarządu

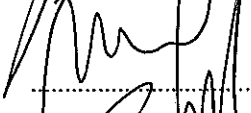
Wojciech Bauman – Członek Zarządu

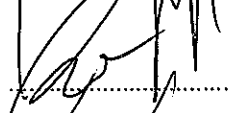
Marcin Brodowski – Członek Zarządu

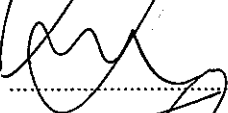
Wojciech Jachimczyk – Członek Zarządu

Piotr Piotrowski – Członek Zarządu

Mariusz Szeliga – Członek Zarządu

Tomasz Wika – Członek Zarządu

